

Ordre du jour

4821 - Débat d'orientation sur la politique du logement du Gouvernement

(Rapport de la Commission des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement - Discussion générale - Motions - Votes)

Au banc du Gouvernement se trouvent: MM. Fernand Boden et Henri Grethen, Ministres.

(Début de la séance publique à 14.30 heures)

M. le Président. - D'Sitzung ass op.

Op eisem Ordre du jour vun haut de Mëtteg steet d'Orientéierungsdebatt iwwert d'Politik um Gebitt vum Wunnengsbau. D'Riedezäit ass nom Modell 2 festgeluecht. Et sinn elo schonn ageschriwwen: déi Häre Clement, Di Bartolomeo, d'Madame Beissel, déi Hären Henckes, Garcia, d'Madame Nicklaus-Faber an den Här Schroell. D'Wuert huet elo de Rapporteur, den honorabelen Här Norbert Hauptert.

4821 - Débat d'orientation sur la politique du logement du Gouvernement

Rapport de la Commission des Classes moyennes, de l'Aménagement du Territoire et du Logement

M. Norbert Hauptert (CSV), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Problematik vun dem Wunnengsbau ass héchstwahrscheinlech ee vun deene Problemer, déi an deene leschte Joren am meeschten hei op dëser Tribün diskutéiert gi sinn.

(Interruption)

Ech wëll kuerz drun erënneren, dass de Statsminister a senger Interventioun zur Lag vun der Nation an deenen zwee leschte Jore méi déif op déi Problematik agaan ass, an dass de Kolleeg Mars Di Bartolomeo am Hierscht 2001 d'Regierung iwwert de Wunnengsbau interpelléiert a bei där Geleeënheet zéng Motiounen hei an der Chamber agereecht huet. De Minister fir de Wunnengsbau Fernand Boden huet proposéiert déi Motiounen an déi zoustänneg Chamberskommissioun ze verweisen a war bereet eng Orientéierungsdebatt iwwert de Logement hei an der Chamber ze féieren. D'Chamber huet mech zum Rapporteur désignéiert an ech hunn der Kommissioun folgende Plang fir déi Debatt proposéiert:

Éischtens sollte mer kucken, wéi mer hei zu Lëtzebuerg um Plang vum Wunnengsbau do stinn, wat an deene leschte Joren am Beräich vum Logement gemaach ginn ass, wat déi wichtegst gesetzlech a reglementaresch Moosnamen um Plang vum Wunnengsbau zu Lëtzebuerg sinn, a wat d'Mesurë sinn, déi am Plan d'action logement virgesi sinn, deen de Wunnengsbauminister am Joer 2001 virgestallt huet.

Zweetens sollte mer d'Organisatiounen, déi um Wunnengsbau interesséiert sinn, an d'Kommissioun invitéieren, fir ze héiere wéi si de Problem vum Wunnengsbau gesinn, wéi si déi bestoend Mesurë beuerteelen a wat se vun dem Aktionsplang Logement halen.

Drëttens, opgrond vun deenen Informatiounen soll d'Kommissioun hir Diskussiounen féieren an der Chamber hir Konklusiounen iwwert d'Problematik virleeën, wat ech haut wëllt maachen.

Am Laf vun där Zäit, déi eis Diskussiounen an Usproch geholl hunn, déi ëmmerhi 15 Méint gedauert hunn, an där mer 22 Hearingen a Kommissiounssätzungen ofgehalen hunn, huet de Finanzminister

Jean-Claude Juncker e Projet iwwer steierlech Mesuren, fir d'Offer vu Bauterrainen a Wunnengen ze encouragéieren, deponéiert, an de Logementsminister Fernand Boden e Projet iwwert d'staatlech Hëllef fir de Wunnengsbau, Projeten, déi mer an dësem Haus gestëmmt hunn. Dowéinst ass mol bemierkt ginn, ob déi Manéier fir ze procédéieren den Débat net géif iwwerflësseg maachen. Well déi gesetzlech Moosnamen awer de Leit dobaussen direkt zegutt komm sinn, war et dofir wichteg fir se direkt ze huelen, a well déi zoustänneg Ministere sech och bereet erkläert hunn déi Mesurë wann noutwendeg an der Optik vun de Konklusiounen vum Débat nei ze considéieren, a well nieft deene Problemer, déi duerch dës Mesuren aus der Welt geschafe goufen, awer nach Problemer bestoe bliwwe sinn, huet d'Kommissioun hir Aarbecht nach als wichteg genuch betruecht fir d'Virbereedung vum Débat weider ze féieren.

Här President, ier ech zum eigentleche Rapport kommen, erlaabt mer, dass ech e puer Saachen ausdrécklech ervirhiewen an ënnersträichen.

1. Et war fir mech als Rapporteur eng héichinteressant Aufgab bei där ech vill bäigeléiert hunn, an ech soe menge Kolleegen an der Kommissioun nach eng Kéier merci, dass se mer déi Missioun uvertraut hunn, besonnesch dem Kolleeg Mars Di Bartolomeo, deem seng Interpellatioun ëmmerhin zu dësem Débat gefouert huet.

2. Et gouf an der Kommissioun interessant a konstruktiv diskutéiert. Souzesoe waren all eis Diskussiounen vu parteipoliteschen ideologeschen Iwwerleeunge lass geléist.

3. All Membere vun der Kommissioun hunn e positive Beitrag zu dësem Débat bruecht an ech wëllt hinnen dofir merci soen.

E besonnesche Merci, mengen ech, huet awer de President vun der Kommissioun, de Kolleeg Ady Jung verdingt, deen déi 22 Sitzunge mat grousssem Geschéck geleet huet. Och e Merci dem Minister Fernand Boden a senge Mataarbechter, déi eis Diskussiounen op eng fair Manéier a mat villen Informatiounen begleet hunn. Weider e Merci un all déi Organisatiounen, Associatiounen, Berufschambere, Sociéitéiten a Ministèren, déi bereet ware mat der Kommissioun iwwert d'Problematik ze diskutéieren. Schlussendlech e grouss Merci un d'Mataarbechter aus der Fraktioun an aus der Chamber, den Hären Yves Huberty an Nic Bock, fir hir trei an effikass Ënnerstëtzung a Mataarbecht bei der Redaktioun vun dësem Rapport.

Här President, meng Interventioun wëll ech an dräi grouss Deeler opglidderen. Den éischten Deel, deen eng Bestandsopnam duerstellt an déi véier éischt Kapitele vum schrëftleche Rapport begräift, dat heescht, déi aktuell Situatioun um Wunnengsbaumaart, d'Zukunftspjektiounen, déi bestehend Moosname fir de Wunnengsbau ze förderen an déi Moosnamen déi nach an Zukunft solle geholl ginn.

An engem zweeten Deel wëllt ech méi am Detail op d'Bemierkungen agoen, déi vun deene verschiddeenen Organisatiounen, déi mer

gehéiert hunn, iwwert de Wunnengsbau an d'Wunnengsbaupolitik vun eiser Regierung gemaach goufen.

A schlussendlech en drëtten Deel, wou ech d'Konklusiounen, déi d'Chamberskommissioun aus hirem Débat gezunn huet, belichte wëllt.

Et ass kloer, dass, wat den éischten Deel vun dësem Débat ubelaangt, mer d'Rad net méi nei erfondt hunn oder erfanne wollten, a mir hunn eis wesentlech op déi bestehend Donnéeën aus den Aktivitéitsberichter vum Wunnengsbauministère an deene verschidde Fongen, aus dem Bulletin vum Statec, aus den Etüdë vum CEPS, dem Avis spécifique vum Conseil économique et social iwwert de Logement baséiert. Ech wëll deen Deel och nëmme kuerz sträifen a fir den Detail op de schrëftleche Rapport verweisen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et ass e Fait dass eis Populatioun an deene leschte Jore staark gewuess ass an dass dat an nächster Zukunft och nach de Fall dierft sinn, wann eis Ekonomie sech nach an deem Mooss wéi bis elo weider entwéckelt. Déi verschidde Projektiounen, déi iwwert d'Entwécklung vun eiser Bevölkerung opgestallt gi sinn, pronostiquéieren eng Populatioun fir eist Land, déi am Joer 2050 tëscht 625.000 fir déi eng a 744.000 fir déi méi Pessimistesche oder Optimistesche wäert leien. Dat geschitt natierlech nëmme wann eis Ekonomie hiren Dynamismus an hir Aktivitéit géif bäibehalen.

Tëscht 1991 an 2001 huet eist Land sech ëm 57.000 Awunner vergréissert. A wat een och nach am Kader vun der Wunnengsbau-problematik, a besonnesch am Hibleck vun der Uni-Lëtzebuerg net aus den Aen dierf verléieren, dat ass, dass zënter dem Schouljoer 1985-1986 d'Zuel vun den auslännesche Studenten, déi net bei hiren Eltere wunnen, vun 1.746 op 4.901 - Stand vum 15. Oktober 2000 - an d'Luucht gaangen ass, wat eng Augmentatioun vun 180% duerstellt.

D'Zuel vun de Baugenehmegungen, déi 1991 mat 4.452 Demanden en absolute Rekord erreecht hat, ass am Joer 2001 op 2.846 gefall, wat engersäits op eng gewësse Saturatioun schlësse léisst, anersäits awer och op d'Problemer hiweist, déi déi jonk Stéit begéine fir sech en Eegenheim unzeschaffen, Problemer, déi besonnesch op der Deierecht vum Investissement berouen, obschonns d'Konditiounen vun der Beschafung vun deenen néidege Kreditter méi gënschtig si wéi säit jehor. Ëmmerhin ass den Zënssaz op de Prêtë bei de Banken, deen 1992 nach bei 9% long, no an no op 4,5% gefall. Parallell dozou gouf de sozialen Zënssaz vu 7% op 3,85% erofgesat.

Eleng an den 90er Joren, an deenen eis Populatioun also ëm 56.200 Awunner gestiegen ass, huet d'Zuel vun de fäerdeggestallte Wunnengen ëm 28.021 Unitéiten zougeholl. Dat maachen 2.800 Wunnengen an der Moyenne pro Joer aus. 1999 waren et der esouguer 3.007.

De Fonds de Logement huet sech vun 1979 bis haut e Parc locatif vun 1.374 Logementer ugeluecht an 815 Logementer, respektiv Bauplaze verkaaft. D'Société Nationale des Habitations à Bon Marché huet säit hirer Kreatioun 6.775 Wunnenge gebaut, dovunner awer 3.055 an den 30er Joren ënnert dem Regime vun de „Billigwohnungen“.

D'A.s.b.l. Wunnraum fir Studente verfügt iwwer 95 Zëmmer an huet

eng Lëscht vun 120 Wunnenge fir Studente bei Privatleit ze vermëttelen.

An den 90er Jore sinn d'Präisser vun de Wunnengen an den Eefamilljenhaiser ëm 45% gestiegen, déi vun den Appartementer géinteniwwer ëm nëmme 14,6%. De Präis vum Terrain huet sech no den offiziellen Angaben, also déi Präisser, déi offiziell deklaréiert ginn, an deene leschten 10 Joer méi wéi verduebelt a schléit bei den Eefamilljenhaiser méi zu Buch wéi bei den Appartementswunnengen.

(Interruption)

Dat huet sech op alle Fall an der Statistik nach ëmmer esou erwisen.

70% vun eise Stéit si Propriétaire oder Copropriétaire. 84% vun de Propriétaire wunnen an engem Eefamilljenhaus, wat d'Präferenz vun dem Lëtzebuurger fir dësen Typ vu Wunnengen ënnersträicht.

Par contre wunne 64% vun de Locataire an enger Appartementswunneng, 86% vun de Stéit schénge mat hirer Wunneng zefridde ze sinn, vun deenen anere 14% wëllt d'Halschent changéieren, well se léiwer an engem Eefamilljenhaus wëllt wunnen.

2/3 vun de Leit wunnen an engem Logement, dat nom Krich gebaut gouf an dat weinstens véier Zëmmer begräift. 60% vun de Stéit verfügen iwwer eng Wunnfläch vun 100 m² a méi. All Wunneng verfügt iwwer eng Toilette, 97,5% iwwer e Buedzëmmer an 90% hunn Zentralheizung.

Nëmme 57,5% vun den Aarbechter si Propriétaire vun hirer Wunneng. Vun deenen anere Berufssgruppe sinn dat 70% a bei de Baueren esouguer 90%. De Statut vum Propriétaire hëlt mam Alter vum Chef de ménage zou a bestuete Koppele sinn zu 79,5% Propriétaire, de monoparentale Stot nëmmen zu 58,8%, e Beweis, datt de Statut vum Propriétaire ganz kloer mat der finanzieller Situatioun vum Stot zesummenhängt.

Wann ech dës Donnéeën hei virdroen, da fir ze ënnersträichen, datt et ëm d'Wunne bei eis am Land awer net esou schlecht bestallt ass, wéi et munchmol duergestallt gëtt an datt mer am Vergläich mat aneren europäesche Länner sécherlech gutt ofschneiden.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wat déi öffentlech Moosnamen um Niveau vum Wunnengsbau ubelaangt, esou muss een ënnerscheeden tëschent de staatlechen Hëllef vum Ministère du Logement, de steierleche Mesurë fir de Wunnengsbau ze encouragéieren an den Hëllef den déi d'Gemenge hire Matbierger ubidden.

D'Moosname vun dem Logementsministère deele sech op an Hëllef an d'Privatpersounen, also Aide à la personne, an Hëllef an d'öffentlech Promoteuren, Aide à la pierre genannt. Ënnert déi éischt Kategorie falen Hëllef an Form vu Kapitalënnerstëtzung, wéi Bauprime, Spuerprime, Prime fir d'Verbesserung vun ale Wunnengen, Prime fir Zousazkäschte vun Architekten- an Ingenieursservicer a Prime fir spezial Aménagement fir handicapéiert Persounen.

Dës Weidereren zielen zu den Hëllef an Privatleit Zënssubventiounen an Zënssbonificatiounen, esou wéi Statsgarantien, de Crédit-taude an d'Prëten un eng A.s.b.l..

Mat Ausnam vun der Zënssbonificatioun sinn all Hëllef an d'Akomes an d'Compositioun vum Stot gebonnen. An deene leschten zéng Joer, tëscht 1993 an 2002, huet de Stat iwwer 525 Milliounen Euro an Hëllef an Privatpersounen ausbezuelt. Am Joer 2001 waren et 57,6 Milliounen, déi sech op 40.119 Dossierë verdeelt hunn.

De Gros vun den Hëllef geet u Stéit mat engem oder méi Kanner. Iwwer 80% vun de Bénéficiairen hunn e Joresakomes vu manner

wéi 22.000 Euro. Den Impakt vun de staatlechen Hëllef ass net vun der Hand ze weisen. Ëmmerhi kann eng Famill mat zwee Kanner, déi sech een Haus vun 250.000 Euro - dat heescht 10 Milliounen där aler Frang - uschafe wëllt, an déi 37.500 Euro gespuert huet - ongeféier 1,5 Milliounen aler Frang -, also nach eng Schold vun 212.500 Euro ophëlt an e Joresakomes vu 27.000 Euro huet, wat ongeféier 2.250 Euro am Mount ausmécht, 740 Euro aspueren op de monatleche Raten, déi se op d'Reschtschold zrëckbezuelt muss, dat sinn 29.600 aler Frang. Mat de staatleche Bähëllef bezilt se nëmmen nach 840 Euro zrëck. Ouni d'Hëllef hätt se 1.580 Euro misse zrëckbezuelen, wat bei engem Monatsakomes vun 2.250 Euro onméiglech gewiescht wier. Dobäi muss een ervirhiewen, datt all déi Hëllef Bestanddeel vun enger sozialer Ëmverdeelung sinn, déi besonnesch de Bierger aus eisem Land zegutt kommen, well se jo net exportabel sinn.

D'Hëllef an d'öffentlech Promoteure bezéie sech op Projete vun Aménagementen vu Bauterrainen an op de Bau vu Wunnengen, déi entweder verkaaft oder verlount ginn. Bei dem Aménagement vun Terrainen an der Konstruktioun vu Logementen, déi verkaaft ginn, kann de Stat de Gemenge, dem Fong an der SNHBM bis zu 50% vun den Infrastruktur- an Etüds-käschte bäileeën. D'Gemeng muss dann och nach en Drëttel vun der staatlecher Hëllef bäisteieren. Dës Hëllef vum Stat a vun der Gemeng ginn op de Verkaufspräis vun de Logementen verdeelt.

Dës Logementen kënnen nëmmen u Bénéficiaire vu staatlechen Hëllef verkaaft ginn, doduerch kënnen déi Leit mat klengen Revenuen eng Wunneng praktesch zum Gesteuerungspräis vum Bau kafen. Wann de Promoteur den Terrain iwwert de Wee vun enger Emphytéose cédiert, kann de Stat och nach bis zu 40% um Ukafspräis vum Terrain participéieren.

Wat elo de Mietwunnengsbau ubelaangt, esou kann déi staatlech Hëllef opgrond vun dem Gesetz vum 8. November 2002 folgend Maximumen erreechen:

- 70% beim Bau vu soziale Mietwunnengen. Déi Hëllef kann esouguer op 75% an d'Luucht goen, wann de Promoteur eng Gemeng ass.

- 40% mat engem Maximum vu 6.200 Euro pro logéiert Persoun, am Fall wou en Employeur Logementer fir seng Friemaarbechter baut oder keeft.

- 75% am Fall vum Bau oder Kaf vu Mietwunnengen duerch A.s.b.l.en, Fondatiounen, an esou weider, déi eng Konventioun mam Stat ënnerschriwwen hunn.

Am neie Wunnengsbauprogramm fir subventionéiert Wunnenge sinn 9.000 Wunnenge virgesinn, déi an deenen nächste Jore solle realiséiert ginn. Ursprünglech waren et der nëmme 4.500. Dir wësst, dass de Statsminister bei Geleeënheet vun senger Interventioun zur Lag vun der Nation an Aussicht gestallt hat, datt mer dat géifen an deem Programm verduebelen, wat de Minister Boden och gemaach huet. Dee Programm, dee stellt en Inventissement vun 1,71 Milliarden Euro duer. De Stat iwwerhëlt dovun 340 Milliounen Euro.

Wat déi steierlech Mesuren ubelaangt, déi am Moment bestinn, esou bezéie se sech op d'Déductibilitéit vum besteierbaren Akomes

- vun de Cotisatiounen am Kader vun engem Wunnengsbauspuerprogramm,

- vun de Schuldzënse um Kaf vun engem Terrain oder um Bau vun engem Eegenheim,

- vun der Prime d'assurance op der Reschthypothéikeschold,

- vum Amortissement vun de Mietswunnengen,

- vun der steierlecher Immunisation vun de Plus-valuen op dem Verkaf vum Eegenheem, - dem superreduzéierten TVA-Saz op bestëmmten Aarbechten am Kader vun der Uschafung vun engem Eegenheem,

- a vun den Transcriptionsonkäschte beim Enregistrement am Kader vun der Uschafung vun engem Eegenheem an de Grondsteieren, woubäi ee bemierke muss, datt dëst eng reng Gemengesteier ass.

Am Kader vum superreduzéierten TVA-Saz huet de Stat an deene leschten zéng Joer, vun 1992 bis 2001, iwwer 430 Milliounen Euro TVA u Privatleit zrëckbezuelt. Zesumme mat den Hëllef u Privatpersounen an den Hëllef u déi öffentlech Promoteuren, maachen dat fir déi zéng Joer 1,18 Milliarden Euro staatelech Subventiounen fir de Wunnengsbau aus.

An trotz all deenen Efforten huet de Problem vum Logement sech net verkleert. Virun 10 Joer huet eist Land 144.686 Stéit an 105.780 Logementer gezielt, wat e Rapport vun 1,36 Stéit pro Wunneng ausgemacht huet. De leschte Recensement huet ongeféier 174.000 Stéit erginn an eppes méi wéi 128.300 Logementer gezielt, wat e Rapport vun 1,35 ausmécht. Also e minime Progrès am Verglach mat der Envergure vun den Hëllef.

Dofir huet d'Regierung och nach weider Mesurë geplangt, wouvun, wéi mer schonn ernimmt hunn, der eng Rei während der Preparatioun vum Débat realiséiert goufen. Bei deene geplangte Moossnamen ënnerscheede mer tëschent

- den allgemenge Moossnamen, déi zu enger Verbesserung vun der Wunn- a Liewensqualitéit vun de Leit bäidroen sollen;

- de reglementaresche Moossnamen, déi eng Augmentatioun vun der Offer vun de Sozialwunnengen bewierke sollen;

- Moossnamen, déi de private Mietwunnengsbau encouragéiere sollen;

- Moossnamen, déi d'Accessioun zum Eegenheem erlichtere sollen;

- Moossnamen, déi den Zougang zu enger Mietswunneng vereinfache sollen.

Zu deene méi allgemenge Moossnamen zielt d'Finalisatioun vum Plan sectoriel Logement, deen am Kader vum Programme directeur de l'aménagement du territoire opgestallt soll ginn an deen déi sozial Funktiounen wéi Wunnen, Schaffen, Léieren, Akafen, Entspannen, an esou weider, méi no zesumme bréngen soll, an e bessere Brassage vun deenen eenzelne Populationschichten an de Quartieren an an den Uertschafte bewierke soll.

Hei sollen déi öffentlech Promoteuren opgefuerdert ginn, 40% vun de Logementer an engem subventionéierte Lotissement fir Leit ze reservéieren, déi net ënnert d'Kritäre vun de staatelechen Hëllef falen. De Stat an d'Gemenge sollen opgefuerdert ginn, Terrainen a Gebäier, déi an hirem Besëtz sinn, fir de Wunnengsbau fräi ze maachen. D'Erschleissung vu Baulandreserven duerch öffentlech Promoteuren soll encouragéiert ginn andeems de Stat sech mat 40% vun den Uschafungskäschte bedeelegt. An den Industriebroochen op Belval soll e vastë Wunnengsbauprogramm realiséiert ginn, an eng zäitlech begrenzten Erlichterung vun der Besteuerung vun de Plus-valuen op dem Verkaf vun engem Terrain oder enger Wunneng, déi duerch d'Gesetz vum 30. Juli 2002 agefouert gouf, soll zur Augmentatioun vun der Offer um Immobilie-maart bäidroen, fir esou d'Präisser vun de Bauterrainen an de Grëff ze kréien.

D'Participatioun vum Stat bei de Gemengeninvestissementen, déi als Nofolgekäscht vun enger grosszüeger Wunnengsbaupolitik

entstane sinn, soll erhéicht ginn. Zu de reglementaresche Moossnamen, déi zu enger Augmentatioun vun der Offer am Beräich vum soziale Wunnengsbau bäidroen sollen, ziele virun allem den neie Wunnengsbauprogramm vun der Regierung fir subventionéiert Wunnengen - dee mer schonn ernimmt hunn -, d'Erhéijung vun der Participatioun vum Stat beim Bau vu soziale Wunnengen duerch déi öffentlech Promoteuren, d'Adaptatioun vun de Kritären, fir an de Genoss vun enger staatelecher Hëllef ze kommen, fir datt esou an Zukunft méi Leit an de Genoss vun enger Hëllef kënnen kommen, an d'Kreatioun vu méi Assainissementszonen.

Fir den Investissement an de private Mietwunnengsbau ze encouragéieren, sollt d'Gesetz iwwert de Bail à loyer ëmgeännert ginn an et goufe steierlech Mesurë getraff, fir d'Besteuerung vum Loyer ze erlichten.

Zu de Moossnamen, déi geholl solle gi fir d'Accessioun zum Eegenheem ze verbessern, zielen d'Promotioun vun der Formule vum Bail emphytéotique, déi den Uschafungspräis vun engem Eegenheem spierbar reduzéiere soll, dann d'Majoratioun vun de Bauprimen, a wéi schonns gesot, d'Revisioun vun de Kritären, fir an de Genoss vun enger staatelecher Hëllef ze kommen, an dann d'Promotioun an d'Modificatioun vun der Spuerprime, d'Reform vun der Zënssbonificatioun an der Zënssubventioun, d'Aféiere vun engem Carnet de l'habitat an déi steierlech Moossnamen, déi iwwert d'Gesetz vum 30. Juli 2002 geholl goufen an déi den Droit d'enregistrement an de Remboursement vun der TVA Logement betreffen.

Fir dem Locataire den Accès zu enger Mietwunneng méi einfach ze maachen, soll de Stat an Zukunft a verschidde Fäll de Finanzement vun der Garantie locative begleeden.

Här President, all déi Zuelen an Erklärungen weisen drop hin, datt an deene leschte Jore vill ënnerholl gouf, fir d'Wunne bei eis am Land fir jidderee sou bëlleg, agréabel a confortabel wéi nëmme méiglech ze gestalten. An trotzdeem gëtt et bei eis am Land nach Leit déi keng dezent Wunneng hunn, fir sech an hir Kanner keng uerdentlech Wunneng fannen oder sech keng leeschte kënnen. An dat ass och d'Ursaach firwat bei eis de Problem vum Logement sou héich gespillt gëtt, well et an engem Land mat sou engem héije Liewensstandard wéi eisem, keng Leit méi dierfte ginn déi net iwwer eng uerdentlech Wunneng verfügen.

Ëmmerhin ass d'Recht op Wunnen e fundamentaalt Recht an eng dezent an adequat Wunneng ass eng Viraussetzung, fir engem Mënsch seng perséinlech Emanzipatioun a seng sozial Integratioun ze erméiglechen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir de Problem besser ze erfassen huet d'Chamberskommission decidéiert, 22 verschidden Organisations, Gesellschaften, Berufschamberen a Ministère, déi en direkte Rapport zu der Problematik Wunnengsbau hunn, an hir Sätzungen ze invitéieren, fir hir Meenung zum Problem ze héieren an hirt Wäertuerteel zu de bestehenden a geplangte Moossnamen ze erfueren.

Fir déi meescht vun hinne läit de Problem doranner, datt d'Offer an d'Demande um Wunnengsbau-maart net iwwerenee stëmmen, wat zu enger Erhéijung vun de Präisser vun den Terrainen an de Wunnenge féiert.

D'Ursaache leien ënner anerem an engem iwwerdriwwene Verbrauch vum Bauterrain, an enger zrëckhalender Haltung vu verschiddene Gemenge vis-à-vis vun neie Lotissements, an deene laangen a schwéierfällige Prozeduren um Niveau vun de Baugenehmegungen, a besonnesch an der Rigiditéit vun

der Offer vun de Bauterraine géint-iwwer de Präisser.

Déi meescht Organisations hu sech géint d'Terrainsspekulationen, déi an deene leschte Jore disproportionéiert Ausmoossen ugeholl huet, ausgesprach a maachen zum Deel déi Professionell aus der Immobiliebranche dofir verantwortlech.

D'Union des Propriétaires an d'Chambre immobilière sinn awer der Meenung, datt d'Präisser vum Bauterrain am Verglach mat anere Regionen aus dem europäesche Raum, déi eng ähnlech wirtschaftlech Entwécklung wéi eist Land kennen, net méi héich sinn. Fir si ass den Immobilienhändler virun allem e Commerçant, dee keeft fir erëm sou schnell wéi méiglech ze verkafen a sou säi Benefiss ze realiséieren.

D'Chambre d'Agriculture verwiert sech géint de Reproche, d'Bauere géifen d'Präisser an d'Luucht dreien, well se keen Terrain géife verkafen. Ëmmerhin ass den Terrain dem Bauer säi Betribskapital an oft fënn ee Leit, déi, soubal se an der Noperschaft vun engem Bauere wiese gebaut hunn, géint d'Nuisance vun engem Bauerebetrieb reklaméieren; dat sinn och d'Ursaache firwat de Bauer seng Terrainen zrëckbehält.

D'Gemenge spillen eng wichteg Roll bei der Realisatioun vu Wunnen op hirem Territoire. Verschidden Organisations reprochéieren de Gemengen zevill restriktiv um Plang vun de Baugenehmegungen ze sinn a mat responsabel ze sinn, datt net genuch Wunnen zu abordabele Präisser géifen ugebuede ginn. Si misste bei dem Aménagement vun neie Lotissements associéiert ginn, fir datt d'Baugenehmegungen méi schnell evakuéiert kënnen ginn.

Verschidde Gemenge wiere géint nei Lotissements, well se d'Nofolgekäscht fäerten déi doduerch entstinn. Den Ordre des Architectes et Ingénieurs conseils vermësst déi néideg Coordinatioun a Concertatioun tëscht den Nopeschgemengen an ass der Meenung, datt d'Gemengen um Plang vum Urbanisme personalméisseg net genügend équipéiert sinn. De Syvicol plädéiert fir e moderéierten a geographesch ausgeglachten Développement vum Wunnraum an enker Zesummenaarbecht zwëschen Stat a Gemengen.

Den Innenministère stellt d'Wunnengsbaupolitik ganz an de Kontext vun der Landesplanung, hie mécht sech staark fir en Urbanisme de qualité, dee spuersam a rationell vum Bauterrain Gebrauch mécht. Dofir wëll hien d'Gemenge besser informéieren, hirt technesch an administratiiv Personal besser forméiere fir datt se nei Lotissements mat méi Sachkenntnis begleede kënnen a se sech net vun de Promoteuren imposéiere loosser. D'Prozedur fir d'Adoptioun vun de PApé soll vereinfacht ginn an Délaien, fir déi Autorisatiounen ze erdeelen, sollen an engem Gesetz festgeluecht ginn.

Wat de Bilan vun der Wunnengsbaupolitik ubelaangt, sou sinn all d'Organisations domat averstann, datt zënter en eegestännege Wunnengsbauministère besteet, vill Mesurë geholl si ginn. D'Chambre de Commerce ass awer der Meenung datt, wat d'Hëllef vum Stat ubelaangt, et sech ëm deier Subventionspolitik vun der Demande handelt a si vermësst déi noutwendeg Moossnamen op der Säit vun der Offer.

Dës Subventionspolitik hätt zu der Deierecht vun de Wunnengen bäigedroen. Fir si sinn d'Hëllef u déi öffentlech Promoteuren déi eenzeg Mesure, fir d'Offer ze vergrësseren a si kann déi och nëmme begrëssen. D'ABBL ass och der Meenung, datt d'Politik vum

Stat zu enger Augmentatioun vun der Demande gefouert hätt, déi d'Präisser an d'Luucht gedréckt hätt a schlussendlech hätten déi Professionell aus der Immobiliebranche am meeschten dovun profitéiert.

D'Chambre des Métiers huet méi eng positiv Astellung a seet, datt d'Politik vun der Regierung e positiven Effekt op d'gesamt Handwerk gehat hätt. D'Chambre immobilière, d'SNHBM., d'Union des Consommateurs an d'Biergerinitiativ fir bezuelbare Wunnraum fannen déi Politik gutt a si hu sech fir den Ausbau vun den Hëllef ausgesprach.

D'Chambre immobilière ass awer kategoresch géint eng Subventionéierung vun den öffentliche Promoteuren, well déi Subventionéierung eng déloyal Konkurrenz géint iwwer de Privatpromoteur géif duerstellen.

Wat de Wunnengsbau an der Zukunft betrëfft, esou kann d'Chambre de Commerce eng besser Planificatioun op kommunalem Plang an op Landesplang am Kader vun enger kohärenter Landesplanungspolitik nëmme begrëssen. Si ass fir d'Kreatioun vun nohaltege Wunnraum an deenen sech e grouse Brassage vun alle Populationschichten dévolopéiert.

D'Chambre des Métiers ass der Meenung, datt eng kohärent an effektiv Wunnengsbaupolitik op enger fester Terrainspolitik misst fousen. D'Chambre immobilière an d'Chambre du Travail sinn der Meenung, datt d'Mëschung vu Leit vu verschiddene Gesellschaftsschichten sech op d'Quartiere misst limitéieren, well se an den Appartementshaiser zu grössere Gestionsproblemer vun de Gebäier kéint féieren.

Wat d'Kreatioun vu Baulandreserven ubelaangt, esou mengt d'SNHBM, datt en Organisme d'intervention foncière misst geschafe ginn, deen e Virkafsrecht kéint geltend maachen, dee kafen, expropriéieren a Baulandreserve fir déi lokal Kollektivitéite gëiere kéint an deen e valabelt Instrument géif duerstelle fir méi konsequent an d'Richtung vun enger Politik vu Baulandreserven ze goen.

D'Chambre immobilière verlaangt, datt de Privatsektor an esou enger Démarche misst associéiert ginn, well d'Reserven net eleng den öffentliche Promoteur kéinte virbehale ginn. Wat d'Baupflicht an d'Deklarationspflicht vu fräi stehendem Wunnraum ubelaangt, ass de Syvicol der Meenung, datt déi Gemengekompetenz vun der Regierung misst iwwerholl ginn, well d'Gemengen oft Juge et partie an deenen Dossiere wieren.

Iwwert d'Kreatioun vun neien Instrumenter fir d'Spéculation foncière ze ënnerbanne ginn d'Meenungen och ausereneen. D'ABBL gesäit d'Noutwendegkeet vun enger staatelecher Interventioun an, mat der Reserv, datt de Stat sech net de Gesetzter vum fräie Markt substituéiere soll an nëmme eng reguléierend Roll spille soll.

D'SNHBM ass der Meenung, datt déi staark Besteuerung vun de Plus-valuen zu enger Rérentioun vun den Terraine gefouert huet, eng Steuer, déi souwisou vum Verkeefer op de Präis vum Terrain drop geschloe géif ginn. Eng Rei vun Organisations sinn der Meenung, datt eng progressiv Taxatioun vun de Bauterraine misst agefouert ginn am Fall wou de Propriétaire net bannent engem bestëmmten Délai drop gebaut hätt. Fir d'Chambre de Commerce ass et awer schwéier ze beweisen, datt en Terrain aus spekulativer Grënn net zum Verkaf ugebuede gëtt.

Wat d'Moossnamen ubelaangt fir d'Offer um Plang vum soziale Wunnengsbau ze förderen, ass d'Chambre des Métiers der Meenung, datt d'Kreatioun an d'Gestioun vun deene Wunnenen éischer vun der öffentlecher Hand soll assuréiert ginn, well déi Gestioun no soziale Kritäre geschitt an net no de Kritäre vum fräie Markt.

De Syvicol huet bemängelt, datt an dësem Beräich ze deier gebaut gëtt, well de Finissage oft ze luxuriéis ausgeriicht ass. Vill Organisations drängen dorop, datt de Stat nach méi an de soziale Wunnengsbau misst investéieren. D'SNHBM ass der Meenung, datt souguer bei enger staatelecher Participatioun vun 80% de soziale Mietwunnengsbau en onrentabel Geschäft bleift. D'Chambre immobilière ass géint eng Amëschung vum Stat an déi aktiv Konstruktioun a plädéiert éischer fir eng individuell Hëllef u d'Particulieren.

Wat d'Promotioun vun dem Investissement an den „normale private Wunnengsbau“ ubelaangt, esou ass d'ABBL der Meenung, datt ob-schonns genuch potenziell Locataires do sinn, den Investissement notament weinst der Limitatioun vum Loyer op 5% vum Präis vun der Wunneng net attraktiv genuch ass. D'Chambre de Commerce bemierkt, datt den Investissement an d'Bürosraum méi attraktiv ass wéi deen an de Wunnengsbau weinst der restriktiver Politik wat de Loyer um Wunnengsmaat ubelaangt.

Et besteet e breede Konsens bei allen Organisations fir d'Gesetz iwwert de Bail à loyer ze reforméieren. D'Differenziatioun tëscht den Haiser, déi virun dem 10. September 1944 an deenen, déi no deem Datum gebaut goufen, soll ofgeschaf ginn, op d'mannst wat déi Virkrichshaiser, déi ordentlech renovéiert goufen, betrëfft.

De Konsumenteschutz ass der Meenung, datt een awer Iwwergangsmesurë misst fir de Locataire vun deenen Haiser virgesinn, fir ze verhënnern, datt deene Leit hire Loyer vun haut op mar drastesch erhéicht géif ginn. Hien ass net géint eng Redefinitioun vun der Notioun vu Logement de qualité supérieure ënnert der Konditioun, datt déi Notioun nëmme Luxuswunnengen begräift, an datt kloer Kritären dofir erstallt ginn. De Konsumenteschutz ass awer géint eng jährléich automatesch Adaptatioun vum Loyer.

D'Chambre de Commerce, d'Chambre des Notaires an d'Union des Propriétaires si fir eng jährléich Adaptatioun vum Loyer a plädéiere fir eng Erhéijung vum Taux de rendement um investéierte Kapital. D'Chambre de Travail ass fir en Ausgläich vun de Rechter a Pflichten vun de Propriétaires an de Locataires.

Här President, wat déi steierlech Mesuren ubelaangt, déi de private Mietwunnengsbau encouragéiere sollen, esou ass d'Chambre des Métiers der Meenung, datt ähnlech steierlech Incentiver wéi bei den Investissementer a Wäertpabeiere missten agefouert ginn. Si plädéiert och fir eng Iwwerpräiwung vun der Notioun vum Capital investi a fir d'Erhéijung vum Taux d'amortissement. D'Chambre immobilière ass och fir eng Erhéijung vun den Amortissementen an déi meescht Organisations hu sech fir d'Formule vum Bail emphytéotique ausgesprach.

All d'Organisations si fir eng Erweiderung vum Krees vun de Bénéficiairë vun de staatelechen Hëllef. D'SNHBM freet sech, ob am Kontext vun enger nohalteger Entwécklung d'Aiden net exklusiv op déi Leit missten ausgeriicht ginn, déi beim Bau vun hirem Haus ekologesch Material verwenden an e spuersame Gebrauch vum Terrain maachen.

D'Union des Consommateurs an d'Chambre de Commerce ginn och an déi Richtung. D'Spuerkeess ass fir eng gläich bleiwend Zënssubventioun iwwert d'Gesamtdauer vum Prêt. D'ABBL trëtt dofir an, datt d'Hëllef e soziale Charakter misste behale fir eng Generalisatioun vun den Aiden ze évitéieren, déi d'Präisspiral nach méi géng unheizen.

Eng Rei vun Organisations trieden dofir an, datt de Stat d'Garantie locative fir eng Rei vu Locataire soll iwwerhuelen oder hëllef soll

se ze finanzéieren. D'UCL warnt awer virdrun, et sollt een de Locataire net ze vill aus senger Flicht entloossen. Fir d'Aarbechterkammer géing eng Allocation de loyer sech opdrängen an zwar esou laang wéi net genuch Sozialwunnenge beim Fong oder bei de Gemengen zur Verfügung stinn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Chamberskommissioun huet d'Bemierkung vun deenen ugehéierten Organisatiounen diskutéiert an eng Rei Froen opgeworf, op déi se da versicht huet eng Äntwert ze fanne fir esou d'Regierung bei der Orientéierung vun hirer zukünftiger Wunnengspolitik beroden ze kënnen.

D'Kommissioun ass zur Konkusioun komm, datt nach ëmmer e reelle Problem um Wunnengsbaumaart besteet, ouni datt en awer ze dramatiséiere wier. De Problem stellt sech haaptsächlech op dräi Niveauen. Éischstens an der Inadaptatioun vu verschiddene Segmenter um Wunnengsmaart vun der Offer an der Demande, an dat besonnesch am Beräich vum soziale Wunnengsbau. Zweetens an der Schwiereregkeet fir déijéineg Leit, déi e bëssen iwwert de Kritäre leie fir an de Genoss vun enger staatlecher Hëllef ze kommen, sech en Eegenheem zu abordable Präisser unzeschaffen. Drëttens an deenen extrem héije Präisser vum Bauterrain.

Duerfir soll verschidde geplangte Moosnamen eng gewësse Prioritéit accordéiert ginn.

Éischstens der Kreatioun vu supplementaire Sozialwunnengen.

Zweetens der Reduktioun vun de Baulandpräisser duerch eng Augmentatioun vun der Offer vun den Terrainen.

Drëttens der Adoptioun vun enger Architektur, déi méi spuersam mam Bauterrain ëmgeet, fir datt de Präis vum Terrain manner am Gesamtpreis vun der Wunneng zu Buch schléit.

Véiertens der Kreatioun vu Baulandreserven. Fënneftens dem méi systematesche Gebrauch vun der Formule vum Bail emphytéotique a sechstens der Verkierzung vun de Gemeindeprozeduren vun de Lotisements.

D'Kommissioun ass géint eng Ausdehnung vun de Bauperimeteren, well deene bestehende PAGe genügend Bauterrain zur Verfügung steet fir d'Demande ofzedecken. Si ass der Meinung, datt d'Regierung lwwerleeungen a Richtung vun enger Reform vun de Finanzkapassitéite vun de Gemenge soll féieren, besonnesch fir déi Gemengen, déi bereet sinn oder bereet waren hiert Developpementspotenzial am Beräich vum Wunnengsbau ze concrétiséieren.

D'Promoteure missten dozou ugehale ginn, fir Qualitätsbauprojeten ze promovéiere mat ordentlechen, sécheren an no ekologesche Kritären ausgerichtene Wunnengen an deenen et sech agräabel wunne léisst, mat engem minimalen Terrainverbrauch vun zwee bis dräi Ar.

D'Kommissioun ass der Meinung, datt d'Décisionsweeër fir d'Erstellung vun engem Lotissement verkierzt misste ginn an datt d'Expropriatiounsprozedur misst entaméiert kënnen ginn am Fall wou e Propriétaire vun engem Terrain e Lotissement verschleefe léisst, e Lotissement, dat vun de Gemengenautoritéiten als Intérêt général considéiert gëtt. Si encouragéiert d'Regierung an d'Gemengen eege Baulandreserven ze konstituieren an an deem Kontext d'Aféierung vun engem Virkafsrecht fir d'Gemengen op deenen Terrainen, déi op hirem Territoire leien, virzege-sinn.

Fir d'Rétentioun vum Terrain aus spekulative Grënn ze ënnerbannen an ze verhënneren, datt ganz Haiser eidel stinn, well d'Propriétaire keen Intérêt hu se ze verlounen, ass d'Kommissioun der Meinung, datt d'Gemenge misste vun hirem

Recht vun der Baupflicht an der Deklarationspflicht méi Gebrauch maachen an am äusserste Fall eng erhöchte Grundsteuer op esou Immeubelen ze applizéieren.

Woubäi bemierkt muss ginn datt d'Kommissioun awer de Fait, datt e Bauer säin Terrain exploitéiert an net verkafe wëllt oder kann, an e Propriétaire senge Kanner en Terrain fir den Eegebedarf reservéiere wëllt, net als Spekulation ze betruechten ass. D'Kommissioun ass anerersäits der Meinung, datt d'Grundsteuer net méi eiser Zäit ugepasst ass, datt hiren Ertrag net méi a Relatioun mat den Onkäschen, déi se engendréiert, steet an datt ee se soll enger kompletter lwwerschaffung ënnerwerfen, woubäi een d'Ackerland, dat de Bauer exploitéiert, misst vun enger Erhéijung vun der Grundsteuer ausschléissen.

Fir d'Gemengen ze encouragéiere méi aktiv am Beräich vum soziale Wunnengsbau ze ginn, proposéiert d'Kommissioun hinnen eng Struktur zur Verfügung ze stellen, déi d'Gestioun vun hirem Parc locatif assuréiert.

D'Kommissioun ass majoritär der Meinung, datt wann een den Investissement an de Mietwunnengsbau promovéiere wëllt, d'Gesetz iwwert de Bail à loyer misst ëmgeännert ginn. Dofir schléit d'Kommissioun vir, d'Differenzéierung tëschent de Wunnengen, déi virum 10. September 1944 an deenen, déi duerno gebaut si ginn, ofzeschaffen. Eng Ausnam misst awer fir déi Wunnenge gemeet ginn, déi virum Krich gebaut goufen an déi nach net renovéiert goufen an déi meeschtens zu engem modeste Loyer u mannerbemëttelt Stéit verlount ginn. D'Kommissioun ass och der Meinung, datt d'Upassung vun deene renovéierte Virkrichwunnengen sech progressiv iwwer eng gewëssen Zäit soll erstrecken.

- D'Kommissioun schléit vir, datt d'Zäit, während där de Loyer net däerf adaptéiert ginn, vun dräi op zwee Joer erofgesat gëtt. Si ass awer géint eng Indexéierung vum Loyer.
- D'Kommissioun schléit och vir, datt d'Rechter an d'Flichte vun de Locataire an de Propriétaire rééquilibréiert misste ginn, andeem zum Beispill den Délai an deem e Locataire op Opfuerderung vum Propriétaire seng Wunneng misst zur Verfügung stellen, a verschiddene Fäll verkierzt misst ginn.
- D'Kommissioun mengt datt d'Luxuswunnengen aus dem Gesetz ausgeschloss kënten ginn, woubäi objektiv d'Kritäre fir d'Bestëmmung vum Luxus fixéiert misste ginn.
- D'Kommissioun proposéiert d'Loyerskommissioun, déi eng valabel Aarbecht leescht, méi professionell auszeriichten an hir Expären zur Säit ze stellen, déi e Loyer a seng Berechnungsbasis fachmännesch evaluéiere kënnen. Well d'Garantie décennale no der Opléisung vun enger Lotissementsgesellschaft net méi spillt, ass d'Kommissioun der Meinung, datt et net vu Muttwëll wier, d'Promoteuren ze forcéieren, eng Assurance décennale a biennale ze kontraktéieren, fir esou de Keefer vun engem Immeubel géint d'Défaillance vun enger Promotiounsgesellschaft besser ze schützen.

D'Kommissioun schléit des Weidere vir lwwerleeungen a Richtung vun enger Agence de location, esou wéi se an anere Länner besteet, ze féieren. Esou eng Agence géing d'Gestioun vun der Locatioun vu Privatwunnengen am Beräich vu sozialgënschtege Loyerer fir d'Privatpropriétairen iwwerhuelen, déi aus Bequemlechkeet hir Wunneng net verlounen an déi esou eidel do stinn. Op deem Wee kennt een déi Wunnengen erëm fir de Mietwunnengsmaart récupéreréieren.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, datt sinn eng Rei vun deenen lwwerleeungen, déi d'Kommissioun der Regierung bei der Ausrichtung vun hirer zukünftiger Wunnengsbaupolitik wëllt mat op de Wee ginn, fir datt mer an absehbarer Zukunft alle Leit bei eis am Land eng Wunneng kënnen garantéieren, déi hire Besoinen entsprécht an de Kritäre vun enger mënschewierdeger Wunneng ugepasst ass.

Ech soen lech merci.

M. le Président - Als éischte Riedner ass den Här Lucien Clement agedroen.

Discussion générale

M. Lucien Clement (CSV) - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'éischt wëll ech awer mengem Fraktiounskolleeg, dem Norbert Hauptert, merci soe fir säin excellente schréftlechen an och mëndleche Rapport. Et muss een hei wierklech säin immensen Asaz an dëser Orientéierungsdebatte ervirsträichen. Ech mengen, do stécht e ganze Koup Aarbecht dran, sougutt qualitativ wéi dat och quantitativ de Fall ass. Bei ville Froe muss een och dem Norbert seng Bereitschaft zum Dialog ervirsträichen, well mer hunn op ganz ville Froen e breede Konsens op alle Borden an der Kommissioun kritt.

M. Jeannot Krecké (LSAP) - Ouh?

M. Lucien Clement (CSV) - Dir waart net esou dacks do, Här Krecké, frot emol den Här Di Bartolomeo.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) - Ech hunn en offiziell entschëllegt, Här Clement!

M. le Président - Dir sidd jo och agedroen. Fänkt net un ze polemiséieren!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) - Neen, ech wollt just eng Replik maachen zu deem wat den Här Clement gesot huet. En hat gesot, den Här Krecké wär net esou oft do gewiescht. Ech sinn offiziell de Remplaçant vum Här Krecké an där doter Kommissioun gewiescht, esou datt den Här Krecké guer net konnt do sinn.

M. Lucien Clement (CSV) - Ech hunn dat net kontestéiert. Ech hunn dat just gesot, well den Här Krecké "ouh" gesot huet.

(Interruptions)

Ëm wat geet et dann elo an der Wunnengsbaupolitik? An anere Wieder muss ee froen: Wat sinn d'Enjeuen? Um Enn vun deene ville Kommissiounssitzungen an och Konsultatiounssitzungen hu sech verschide Problemer erkenne gelooss. Et ass dat notament, datt d'Offer vun de soziale Mietwunnengen net mat der Demande Schrëtt hale kann. Datt eng ganz Rei vu Stéit, déi just net méi ënnert déi sozial Kritäre falen, um fräie Marché Schwiereregkeeten hunn eng Wunneng ze fannen, déi hire finanzielle Méiglechkeeten entsprécht. Datt de Bauplazepräis pro Ar an deene leschte Jore praktesch explosionsaarteg an d'Luucht gaangen ass. Och hei muss een d'Ennerkapassitéit vun der Offer vis-à-vis vun der Demande als Ursach gesinn. Duerch ze laang, ze schwéierfällge Genehmigungsprozedure vu PAB a PAG, säitens dem Stat an och deelweis säitens de Gemengen, komme vill Bauprojeten an zäitleche Verzuch, wat mat sech bréngt, datt och um fräie Marché d'Offer vun de Wunnengen net der Demande nokënn.

All dës Erkenntnisser, Här President, droe mat Sécherheet net dozou bäi, fir d'Präisser esouwuel am lokative Wunnengsberäich, wéi bei

der Uschafung vun engem Bauplazerterrain oder enger Eegewunneng richteg an de Grëff ze kréien.

D'Debatt vun haut wäert sécher dozou bäidroen fir nei Weeër, nei Pisten opzezeechnen, fir aus dësem Dilemma erauszekommen. Eng gerecht Wunnengspolitik ass e Pilier vun der sozialer ekonomescher Stabilitéit zu Lëtzebuerg. De Logement ass doniewent e wesentleche Facteur, och vun Integratioun an e wichtegt Instrument am Kampf géint déi sozial Exklusivitéit. An anere Wieder dréit de Logement säin Deel zum soziale Friden an engem Land bäi. Weiderhi bedeit eng sécher an eng propper Wunneng e Plus u Liewensqualitéit a mat Sécherheet och e Plus u sozialer Sécherheet.

Doriwwer eraus muss een och soen, datt e gudde Wunnengsbau och Aarbechtsplaze schafft, déi besonnesch vu klengen Handwierksbetreiber geschafe ginn. Wéi kann een awer elo déi momentan Situatioun um Lëtzeburger Wunnengsmaart beschreiwen?

D'Kommissioun ass der Meinung, datt de Problem vum Logement reell, awer net dramatesch ass. Ech deelen 100%eg déi Aschätzung.

D'Haaptproblemer hunn ech ufanks schonn opgezielt. Ëmmer erëm taucht niewent deem Finanzielien den Déséquilibre tëschent der Offer an der Demande op. Fir déi Situatioun ginn et mat Sécherheet e puer Grënn.

E wesentleche Grond ass de spektakuläre Wuesstum vun eiser Bevölkerung. Déi wirtschaftlech Success-story vu Lëtzebuerg huet vill Leit aus dem Ausland ugezunn, fir bei eis ze schaffen, wat mat séch bréngt, datt se da schlussendlech och bei eis wëlle liewen. Dobäi kennt nach, datt d'Gréisst vun eise Stéit progressiv ëmmer méi kleng gëtt, wat bedeit datt een ëmmer méi Wunnengen erëm brauch. En plus ass d'Bevölkerung geographesch net gläichméisseg iwwert d'ganz Land verdeelt. Dat ass eng Erkenntnis, déi sécher eng Deelursach fir déi ënnerschiddlech Bauterrainspräisser ass.

Schlussendlech gëtt net genuch gebaut an et gëtt, wéi ech schonns ufanks erwähnt hunn, méi lues gebaut. Awer zu dësem Punkt wëll ech zum Schluss vu menger Intervention nach e puer Wieder soen.

Am Laf vun de Joren ass de Logement bei eis zu Lëtzebuerg den Haaptausgabeposte vun deenen einzelne Ménagë ginn. Eng Rei vu Stéit hunn ëmmer méi Schwiereregkeeten, fir an eisem Land eng adequat Wunneng zu engem raisonnablen Präis ze fannen. Ganz oft gi si dowéinst an d'Grenzregioun wunnen, wou d'Präisser am Moment och klammen a wahrscheinlech och nach klamme wäerten, mä trotzdem nach wesentlech méi niddereg sinn, wéi dat de Moment zu Lëtzebuerg de Fall ass. Weiderhi wunnen och een Deel vu Stéit ënner net ganz zefriddestellende Bedingungen.

Schlussendlech ass en Deel vun de Stéit iwwerschëlt, well se ze héich Kreditter gemaach hunn, fir de Kaf vun hirer Wunneng ze finanzéieren. Elei kann ee soen, droen d'Banke vläicht een Deel vun der Responsabilitéit. Mä och d'Verléiere vun enger Aarbechtsplaz oder schlecht Haushalte mat deem Geld wat Rescht bleift nodeem de Prêt bezuelt gëtt, kënnen als Ursachen elei ugesi ginn. D'Enn vum Leed ass dann an deene meeschte Fäll, datt et eng Vente forcée vun der Wunneng gëtt an datt dann - och nach wahrscheinlech zu engem manner gudde Präis, also sou ze soe mat Verloscht - déi Wunneng muss versteet ginn.

Wann e Kredit fir en Haus vun enger Bank accordéiert gëtt, misst de Beweis vum regelméissege Bezuele vum Loyer, nieft anere Kritären, ee vun den Haaptkritäre sinn. Wann deem deen de Kredit opëhlt, just nach dat vum Gesetz virgesinne Geld fir ze liewe Rescht bleift,

muss et deem u sech verbuede sinn nach bei enger anerer Bank zousätzlech Kreditter opzehuelen. Hei misst eng Obligation d'information agefouert ginn an ech kënn mer virstellen, datt d'Ulaf- an d'Kontrollstell do wiere wou d'Bäihëllef fir ze baue verdeelt géife ginn, dat heescht am Logementsministère selwer. Dann hätt een au moins mol déi Ursach aus der Welt geschaf, datt e Stot zevill Kreditter opëhlt an de Remboursement herno net méi ka garantéiert ginn.

Mä och wann net alles a Botter ass, Här President, soll een awer och net alles schlecht rieden. Mir hunn an der Kommissioun och ganz ënnerschiddlech a virun allem och ganz kontrovers Argumenter a Meinungen héieren.

D'Union luxembourgeoise des Propriétaires ass zum Beispill der Meinung, datt d'Situatioun um Wunnengsmaart manner schlëmm ass wéi Enn vun den 80er Joren. Si ënnersträicht e puer positiv Punkten. Dat ass ënner anderem de gudde Zoustand vum Lëtzeburger Parc immobilier am Vergläich zum Ausland. Weiderhi ginn et zu Lëtzebuerg verhältnisméisseg weineg Leit, déi guer keng Wunneng hunn. D'Präisser zu Lëtzebuerg wieren, laut hinnen, net excessiv, wann een de Vergläich mat Regione mécht, déi eng identesch wirtschaftlech Situatioun wéi Lëtzebuerg hunn. Hei gi mer zum Beispill mat Frankfurt, Bréssel, Paräis oder London verglach.

Op där anerer Säit vertritt d'Chambre d'Agriculture d'Opfaassung datt d'Präisser um Wunnengsmaart a Relatioun mat der Steigerung vum Pouvoir d'achat stinn. Si mengt datt d'Ausgabe vun de Ménagen am Beräich vum Wunnen net disproportionéiert sinn zu den Ausgaben am Beräich vun de Reesen déi e Stod mécht, oder vun Autoen déi kaf ginn.

Wat waren elo d'Meenungen iwwert d'Problematik vun der Immobilienespekulation? Hei sinn erwaardungsgeméiss d'Meenunge bei de Consultatiounen zolitt ausernee-gaangen.

Eng Kategorie vun Organisatiounen ass der Opfaassung, datt d'Immobilienespekulation e Phänomen wär, deen an deene leschte Joren extrem staark zougeholl huet. Déi Professionell aus dem Immobiliensektor wiere Schold un dëser Entwécklung.

Eng aner Kategorie vun Organisatiounen huet deem widdersprach. D'Union luxembourgeoise des Propriétaires mengt, datt de Problem vun der Spekulation vill méi kleng wier, wéi et ganz oft duergestallt géif ginn. Vill Propriétaire géifen hir Terrainen net verkafen a se fir hir Kanner reservéieren. Zum Deel datt d'Kanner herno selwer drop baue kënnten oder wann den Terrain méi grouss ass, dann héiert een och nach ganz dachs vun de Propriétaires, „e läit jo gutt do, e frësst jo och kee Broust“.

Dat wier, Här President, fir dat éischt Argument u sech ze zitéieren, eng „saine gestion du patrimoine familial qu'on ne saurait décourager par quelque politique que ce soit.“ Mä wat dat zweet Argument ugeet, fir den Terrain net ze libéréieren, do soen ech awer muss d'Politik sech Mëttele ginn, fir deem entgéint ze wirken. Datt een den Terrain hält fir säi Kand, dat fannen ech normal, mä et muss een awer net sechs, siwen, aacht Bauplazen hale fir ee Kand.

(M. Nico Loes prend la Présidence)

Steiererliichterunge beim Verkauf vun Terrainen, déi mir elo kierzlech an der Chamber elei gestëmmt hunn, wäerten hiert dozou bäidroen. Et wier op jidde Fall ze hoffen an ech si gespaant op den éischte Bilan, deen hei an dësem Dossier gezu gëtt. Dës Mesurë sollten eng incitativ Ureegung sinn. Sollte se awer net zum Zil féieren, misst ee sech aner Moosnamen iwwerleeën, déi eventuell méi re-

pressiv wieren an ech denken do un éischter Linn un e progressive Modell vun Impôt foncier fir Terrainen déi am Bauperimeter leien an net genotzt ginn. Allerdéngs misst esou e Modell och Abatementer oder Exemptione virgesinn, notamment fir e Bauterrain - wann eng Famill Bauterrainen huet a si huet e puer Kanner - pro Kand a Reserv kennen ze halen. An den Här Norbert Hauptert ass schonn drop agaangen, och déi Terrainen déi nach beackert ginn a wou de Propriétaire nach aktiv an der Landwirtschaft tätég ass, dierften esou enger Moosnam net ënnerleien.

Déi Professionell aus dem Immobiliensecteur hu gesot, datt si kee groussen Intérêt hunn, fir mat de Präisser vun de Bauterrainen ze spekuléieren andeems se se zréckhalen. Hu se een Terrain emol kaf, wëlle si u sech an der Regel hir Projeten och drop réaliséieren, an dat schéngt mer och gläwiedeg ze sinn, wann ech dat esou no-vollzéie kann.

D'Chambre d'Agriculture ënnersträicht och do nach eng Kéier, datt d'Bauere keng Responsabilitéit um Niveau vun der Bauspekulation an der Präisexplosion droen. D'Terraine sinn en Aarbechtsinstrument fir d'Bauern an dofir musse si, wéi schonns gesot, soulaang si aktiv sinn, d'Terrainen och kennen exploitéieren.

Wéi gëtt d'Wunnengspolitik vun der Regierung évaluéiert? All Organisationen déi vun der Kommission gelauschert gi sinn, sinn d'accord fir Folgendes ze soen: „Zënter dem Schafe vun deem Logementsministère am Hierscht 1989 si vill a gutt Initiative geholl ginn, souwuel fir den Accès zum Logement an den Accès zu der Propriétéit ze verbessern, wéi och d'Förderung am Beräich vun de Mietwunnengen.“ Et wor awer ze erwaarden, datt d'Meenungen iwwert d'Effikasitéit vun deenen eenzelne Moosnamen an hir Resultater géifen ausernee goen. Ech sinn der Iwwerzeugung, datt de Logementsminister, den Här Fernand Boden, d'Problematik ni op déi liicht Schëller geholl huet. Dat finanziellt Engagement iwwert déi lescht zéng Joer ass, géif ech soen, dee beschte Beweis dofir.

Wat sinn elo d'Eckdate vun dese Mesuren? An deene leschten zéng Joer huet de Stat ongeféier 1,2 Milliarden Euro an de Logement investéiert. Dat maachen zirka 120 Millionen Euro pro Joer aus.

(Interruption)

Ma jo, den Här Boden huet och eng gutt Aarbecht do gemaach.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Ma, da waart emol bis ech fäerdeg sinn.

(Hilarité)

M. Lucien Clement (CSV).- Oh, also Här Di Bartolomeo, Dir wäert awer jo elo net mengen, datt ech lech elo applaudéieren a mengen, Dir hätt d'Wourecht eleng gepacht.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Net eleng.

(Hilarité et interruptions)

M. Lucien Clement (CSV).- Also d'Unzuel vun de Stéit, déi an de Genoss vun de staatleche Bähëllef komm sinn, ass grad sou impressionant. 29.000 Stéit hu vun den Aides en capital profitéiert. 38.000 vun den Aides en intérêts an 31.000 vum Remboursement vun der TVA. Déi öffentlech Promoteurë kruten um Niveau vun den Aides à la pierre bal 183 Millionen Euro zur Verfügung gestallt.

Mä trotz all diesen Efforte konnt awer d'Offer vun de Wunnengen d'Nofro ëmmer nach net befriedegen. Dat ass eng Tatsaach, déi keen heibanne kontestéiert; ech mengen och net den zoustännegen Minister. Dofir huet de Fernand Boden Enn 2001 de Programme d'ac-

tion „logement“ op d'Schinn gesat. Dese Programm gesäit zirka 30 Moosname vir, déi progressiv ëmgesat solle ginn. Déi meescht vun hinne mussen dann och an e Gesetzestext gekleet ginn.

Ech erënnere kuerz drun, datt d'Chamber deen éischte Volet, dat heescht de steierlechen Aspekt scho virun der Sommervakanz gestëmmt huet. Mat enger Rei vu fiskaleschen Incitativsoll haaptsächlech d'Offer u Wunnengen vergréissert ginn. D'Plus-valuë gi manner héich besteiert. D'Droits d'enregistrement sinn an der Praxis praktesch ofgeschaaft ginn. De Remboursement vun der Logement-TVA gëtt méi séier gemaach, bedéngt duerch déi elo méiglech direkt Application vum Taux super réduit vun 3%.

Ech wëll elo nach op e puer méi spezifesch Punkte kommen. Ee wesentleche Punkt vun reforméierte Bähëllefegesetz vun 1979 ass d'Vergréisserung vum Parc locatif public. Am Moment ginn et 4.058 öffentlech Mietwunnengen. Dës Zuel representéiert nëmmen 3,4% vum Gesamttotal u Wunnengen an 11,43% vun der Zuel u Mietwunnengen. De Parc locatif, deen ënner d'Réforme vun 1979er Gesetz fält, zielt am Ganzen 2.966 Unitéiten, wat 2,5% ausmécht.

Ech erënnere drun, dass Stéit mat niddrege Léin, Famillje mat ville Kanner, al Leit a physisch handicapéiert Leit ënnert dese Regime falen. D'Zuel vun den öffentleche Mietwunnengen ass also net héich. Op jidde Fall net héich genuch. Si ginn net duer fir d'Nofro zefridden ze stellen.

Wat sinn d'Grënn fir des onbefriedegend Situatioun oder d'Deelgrënn - ech wëll net soen d'Haaptgrënn? Vill Gemenge si menger Meenung no retizent wann et drëm geet, d'Schafe vun öffentleche Mietwunnengen op hirem Territoire ze genehmen. Si fäerte ganz oft e Wuesstum vun der Bevölkerung op hirem Territoire, wat en zousätzleche Besoin un neien Infrastrukture mat sech bréngt. Nei Infrastrukture bedeuten e weidert finanziellt Engagement, wat ganz oft substanzieel ass. Ganz dacks an haaptsächlech an deene méi kleng Gemengen hunn d'Awunner, géif ech soen, Berührungängscht wann et heescht et kommen där Wunnengen an eis Uertschaft. Aner Gemenge fäerten eng Moins-value vun hirer Liewensqualitéit a vun hire Bierger.

Aus dese Grënn an och anere gesäit d'Gesetz eng massiv Erhéijung vun de finanzielle Mëttele vir, déi de Stat den öffentleche Promoteuren, wéi zum Beispill de Gemengen, zur Verfügung stelle kann. Den Objectif ass fir d'Gemengen ze encouragéiere méi Mietwunnengen ze bauen. De Stat hëlleft hei de Gemengen, fir datt se hire Responsabilitéiten am Beräich vun der Wunnengspolitik besser kënnen gerecht ginn. Deen noutwendegen politesche Courage allerdéngs fir fir sozial Wunnengen ze si mussen allerdéngs déi kommunal Politiker selwer opbréngen.

Wéi gesäit elo déi nei finanziell Ennerstëtzung konkret aus? Dem Stat seng finanziell Bedeelegung kann a verschiddene Fäll bis zu 70% oder souguer bis zu 75% vum Baupräs oder dem Acquisitionspräs bei Mietwunnengen goen. Weiderhi kann de Stat bis zu 50% vun de Käschte bei der Schafung vun Erziehungs- a Garde-Infrastrukturen droen. Bei der Schafung vu Spillplazen a Gréngflächen huet de Stat d'Méiglechkeet bis zu 70% vun de Käschten ze droen. Déi finanziell Ennerstëtzung vun de Gemengen duerch de Stat ass an deem Domän considérabel an och, géif ech soen, generéis.

Ech mengen, dass d'Gemengen elo kee Grond méi dierften hu fir net mat op de Wee vun öffentleche Mietwunnengen ze goen. Jiddefalls dierft de Grond net méi finanzieller Aart sinn. Si kréie mat dese Mesuren nei Infrastrukturen zu engem ganz groussen Deel cofinan-

zéiert. Et ginn och Infrastrukture gefördert, déi d'Liewensqualitéit net nëmmen erhalen, mä souguer erhéije wäerten.

Wichtig heibäi ass allerdéngs, dass des Subventiounen, Här Minister, séier un d'Gemengen ausbezuelet ginn. Et dierf net sinn, dass d'Gemengen e Joer oder zwee Joer op des Subventiounen, op des Sue waarden, well et handelt sech hei mat Sécherheet net nëmmen ëm 100.000 Euro. Hei sinn, wann esou gebaut gëtt, mat Sécherheet ganz aner Montanten am Spill.

D'Chambre des Métiers ass avestanden, dass d'Schafen an d'Gesitioun vu soziale Mietwunnengen an de Ressort vun de Promoteurs publics falen. Si fuerdert awer en Audit fir d'Grënn erauszefannen, firwat déi privat Promoteuren u sech trotz gudde Viraussetzungen sech net fir de Bau vu soziale Mietwunnengen interesséieren. Si froen duerfir en Audit an ech sinn och der Meenung, dass esou en Audit emol eng Kéier soll gemaach ginn. Ech mengen, dass wann déi privat Promoteuren do géife mat aklammen, da kéim eng zousätzlech Dynamik an dese Marché eran.

Wat déi privat Mietwunnenge betrëfft seet d'Chambre des Métiers ganz kloer, dass dese Beräich am Ressort vun de private Promoteure bleiwe soll. Si dréckt gläichzäiteg hire Wonsch aus, dass d'Gesetzgebung iwwert de Bail à loyer séier reforméiert soll ginn. An der zoustänneger Chamberskommission besteet e relativ grouse Konsens, dass d'Bail-à-loyer-Gesetz modifizéiert gi muss. Den Investissement a Mietwunnenge muss erméi interessant ginn.

Ech mengen dat emol net nëmmen um finanzielle Plang, dat ass mat Sécherheet net de springende Punkt. Et gëtt hei och aner Domänen, déi wuel wichtig sinn an déi geännert gi missten. Et ass och esou am Programme d'action «logement» virgesinn. Et ginn do e puer Piste proposéiert an ech mengen, dass et och net doriwwer erausgoe soll, mä ech wëll awer op verschidde Punkten dovunner agoen.

Éischtens gëtt proposéiert fir mat der Differenziatioun tëschent de Wunnengen, déi virum Zweete Weltkrich gebaut goufen an deenen, déi nom Krich gebaut goufen, Schluss ze maachen. Et ass nämlech festgestallt ginn, dass vill Wunnengen, déi virum September 1944 gebaut goufen, entretemps renovéiert gi sinn a sech dowéinst an engem besseren Zoustand befanne wéi munch Wunnengen, déi no deem Datum gebaut goufen.

Wann een awer elo vun haut op mar des zwou Kategorie vu Wunnengen d'selwecht behandelt, besteet selbstverständlech de Risiko, dass d'Mietpräisser vun deene Wunnengen, déi virdru gebaut gi sinn, vun engem Dag op deen anere ganz séier klamme wäerten. Dat soll awer méiglechst verhënnert ginn. E Mëttel wier fir eng progressiv Adaptatioun vun de Loyere vun deene Wunnengen virzugesinn. Hei kéint ee sech zum Beispill virstellen, dass de Betrag vun der Adaptatioun iwwer eng Period vu fënnf Joer kéint verdeelt ginn. Allerdéngs misst de Propriétaire vun esou engem renovéierten Haus awer och den Noweis bréngen, dass hie wierklech investéiert huet.

Vill al Wunnenge stinn haut eidel, well keen Uräiz besteet fir ze renovéieren. An deem Beräich schlummert nach mat Sécherheet eng gewësse Kapassitéit vun net genotzem Wunnraum.

En zweete Punkt betrëfft de Virschlag fir den Taux vu 5% bei der Fixatioun vum Loyer bäizebehalen. Wat de Wäert betrëfft fir de Loyer ze berechnen, mengen ech, dass et méi gerecht wär, wann een de

Wäert vum effektiv investéierte Kapital an den Degré de vétusté vum Gebai géif a Betruecht zéie fir de Loyer ze fixéieren. Hei misst de Propriétaire am Fall wou d'Loyerskommission mat deem Litige befaasst wier och déi néideg Dokumenter bréngen. D'Valeur vum Terrain selwer gehéiert a mengen A selbstverständlech zum Capital investi a muss och dozou gerechent ginn.

D'Majoritéit vun der Kommission huet sech dofir ausgesprach den Délai d'adaptation vu momentan dräi Joer op zwee Joer erof ze setzen. Eng automatesch Indexéierung vun de Loyeren ass net wëschenswäert an ass och aus deem Grond net zréckbehale ginn.

En anere Punkt wier fir d'Rechter an d'Pflichte vun deenen zwou Parteien, op enger Säit de Locataire, op där anerer Säit de Propriétaire, ze équilibréieren. Et kann net sinn, dass ëmmer nëmmen eng Partei sech un de Kontrakt hale muss. E Kontrakt, deen awer an der Regel déi zwou Parteien ënnerschiwwen hunn. Ech sinn der Meenung, dass ee sech do muss Prozedure ginn, déi souwuel deem enge seng Rechter garantéiere wéi och deem anere seng.

Fënneftens gëtt proposéiert fir Luxuswunnengen aus dem Bail-à-loyer-Gesetz erauszehuelen. Dat ass u sech eng gutt Proposition. De Problem ass allerdéngs: Wéi definéiert een eng Luxuswunneng, oder wat versteet een ënnert enger Luxuswunneng? Deen ee versteet drënner, wann am Buedzëmmer gëlle Krinn sinn. Deen anere mengt, wann dräi Hektar Terrain ronderëm d'Haus wäeren, dann hätt hien eng Luxuswunneng. Et ass ganz schwéier eng Definitioun fir esou eng Luxuswunneng ze fannen.

Ech sinn der Meenung, dass ee soll higoen a soe wann zwee Partner e Loyer ënnerschréien, dass ab engem Montant x, ech soen elo emol einfach, fir e Montant ze soen, 80.000 Frang, déi zwee sech mussen bewosst sinn, datt et sech ëm eng Luxuswunneng handelt. Ech wëll elo net iwwert de Loyer diskutéieren, mä ech sinn awer der Meenung, dass dat en einfache Kritär wier an déi zwee géife jo da ganz genau wësse wat se ënnerschréiwen hätten, an dass se dann net méi ënnert d'Gesetz vum Bail à loyer fale géifen. Wann deen nächste kéim da misst dat erméi nei verhandelt ginn. Jiddefalls hätt een dann e Kritär, deen einfach ze handhabe wier an net komplizéiert wier.

En anere Punkt betrëfft d'Mietkommissionen an de Gemengen. Hei war d'Kommission der Meenung, dass et zu enger méi grousser Professionaliséierung komme muss. Konkret heescht dat, dass Expären hëllef solle fir d'Berechnung vun de Loyeren ze maachen. Et ass och menger Meenung no guer net néideg, dass all Gemeng eng Mietkommission huet. Eng pro Kanton oder eng, wann eng festgesaten Zuel vun Awunner iwwerschrafft gëtt, géif menger Meenung no duer goen.

D'Neutralitéit an d'Kompetenz an der Matière vun de Persoune musse awer Haaptkritäre si bei der Besetzung vun esou enger Kommission. Ech hunn elo eng pro Kanton proposéiert, mä ech wär eigentlech emol frou, wann ee kéint eng Kéier iwwert de Ministère de l'Intérieur e Relevé maachen, wéi dacks iwwerhaupt déi Mietkommissionen an deenen eenzelne Gemengen tagen.

Une voix.- Wa se befaasst ginn.

M. Lucien Clement (CSV).- Jo, dat ass an der Rei, wa se befaasst ginn, mä ech géif gäre wësse wéi dacks se tagen, well da kéint ee vläicht zur Konklusioun kommen, dass et géif duer goen, wa mer eng Mietkommission pro Distrikt hätten an net pro Gemeng eng Mietkommission, well ech kann nëmmen fir meng Gemeng

soen, dass se bei eis net dacks tagt a wa mer eng Mietkommission hätten am ganze Kanton, da géif se nawell net dacks tagen.

(Interruption)

Jo, duerfir soen ech wier et emol gëtt wann een e Relevé hätt, well da kéint een emol eng Kéier feststelle wéi dacks déi Mietkommissionen duerch dat ganz Land tagen an da kéint ee soen, ob een eng pro Kanton oder eng pro Distrikt bräicht.

E weidere wichtige Punkt bei der Orientéierungsdebat war den Droit de préemption. An der Lëtzebuerger Gesetzgebung gëtt et bis elo, mengen ech, wann ech gutt informéiert sinn, nëmmen eng Zort vun Droit de préemption. Dese Droit de préemption spillt zu Gonschte vum Mieter, wann de Propriétaire seng Wunneng verkafe wëllt, mä da muss dat och esou am Loyerskontrakt dra stoen. Bei eis gëtt et op jidde Fall keen Droit de préemption zu Gonschte vun der öffentlecher Hand. A mat öffentlecher Hand mengen ech mol virun allem an deem Fall d'Gemengen.

Déi franséisch Gesetzgebung kennt den Droit de préemption zu Gonschte vu verschiddene Collectives locales oder öffentlechen Organismen, wann de Propriétaire säi Grondstéck verkafe wëllt. Hei musse allerdéngs verschidde Konditiounen erfüllt ginn. Dese Mechanismus erlaabt eng aktiv Intervention um Marché foncier am Sënn vun Intérêt general oui Expropriatione musse virzehuelen, an op där anerer Säit erlaabt en och eng effizient Kontroll vun deem Marché.

Ech mengen, dass ee sech dat eeschtaft iwwerleeë muss, fir och zu Lëtzebuerg esou en Droit de préemption ze schafen aus verschiddene Grënn, wéi zum Beispill fir d'Spekulation an d'Zréckhale vu Bauterrainen, wéi zum Beispill d'Kreatioun vu Réserves foncières. De Marché immobilier ass mat senger eegener Dynamik net amstand fir all des Problemer ze léisen. De Pouvoir public soll an engem gewëssene Mooss hei intervenéiere kënnen. Wann den eeschte Wëllen awer besteet fir eng gewësse Kapassitéit u Réserves foncières ze schafen, dann, Här President, muss mer eis dofir och d'Mëttele ginn, fir dat ze maachen. Hei wier den Droit de préemption zum Beispill e ganz adequat Instrument. Esou en Droit de préemption zu Gonschte vun de Gemenge muss allerdéngs verschiddene Konditiounen ënnerleien.

Éischtens, dierf e keen allze groussen administrativen Opwand mat sech bréngen. Dofir sinn ech och net der Meenung, dass den Droit de préemption op all Parzelle vum Lëtzebuerger Land soll ausgedehnt ginn. Ech mengen, dass ee sech soll beschränken op déi Terrainen, déi innerhalb vum Perimeter leien an déi eventuell innerhalb enger Zone tampon leie vun 100 oder 200 Meter, déi eben dann ze definéieren ass. Mir kennen esou eng Zone tampon schon aus dem Remembrementsgesetz. Ech mengen, dat géif an enger éischter Phas duergoen, fir eng Réserve foncière ze schafen, wann d'Gemengen do e Mëttel hätten, fir un déi Terrainen erunzekommen.

Wéi soll dat elo geschéie wann zwee Partner sech eens sinn iwwert de Verkaufspräis vun deem Terrain. Da kéint ech mer virstellen, dass et eng Obligation d'information géif ginn zu Gonschte vun de Gemengen. D'Gemenge missten dann informéiert ginn, dass deen Terrain zum Verkaf usteet an dann hätt d'Gemeng eng gewëssen Zäit fir Jo ze soen ob se Liebhaber wier oder net. Et dierf op kee Fall esou sinn, dass vun deem Moment u wou d'Gemeng informéiert gëtt, de Präis an iergendenger Form nach eropgeschaukelt géif ginn. Selbstverständlech, wann d'Gemeng Jo seet, da géif se den Droit de préemption a Kraaft setzen. Seet se Neen, da mussen déi zwee Partner awer och zu hirem Engage-

ment stoen, well soss wier et u sech einfach, wann zwee Partner géifen e gudden zolidden héije Präis ausmaachen, dann op d'Gemeng goen a wann d'Gemeng géif soe Jo, da géife si sech an d'Fäischtsche laachen. Ech mengen, da missten déi zwee och zu deem stoe mat deem se op d'Gemeng gereest sinn. Ech mengen net, dass et aneschtens kéint goen.

Här President, ech wëll och an deem Sënn eng Motioun areecheen.

Motion 1

La Chambre des Députés,

Considérant

- les efforts substantiels réalisés ces derniers temps par le Gouvernement dans le domaine du logement;

- le programme d'action «Logement» adopté par le Gouvernement en 2001;

- le 8e programme de construction de logements subventionnés prévoyant la création de 9.000 logements nouveaux;

- l'insuffisance de l'offre de terrains pour satisfaire la demande qui a provoqué une flambée des prix des terrains à bâtir au cours des dernières années;

- les difficultés qu'éprouvent de ce fait les ménages même à revenu moyen à acquérir un logement à un prix abordable;

- les mesures fiscales temporaires et durables (droit d'enregistrement) récemment votées par la Chambre des Députés et devant encourager l'offre sur le marché d'immeubles et de terrains à bâtir;

- que, malgré la préférence de notre population pour le logement en propriété, il existe une demande non négligeable pour le logement locatif;

- que l'investissement dans l'immobilier locatif ne connaît pas le même engouement que l'investissement mobilier;

- que, malgré les efforts des promoteurs publics dans le domaine du logement à coût modéré, il existe toujours des ménages à revenu modeste qui ne trouvent pas de logement à un loyer adapté à leur revenu.

Encourage le Gouvernement

- dans ses efforts pour favoriser l'habitat et pour freiner l'éclatement des fonctions urbaines, la dispersion et la ségrégation de l'habitat, l'augmentation du prix du foncier ainsi que la pollution et les nuisances environnementales;

- dans sa proposition d'alléger la procédure d'adoption des plans d'aménagements particuliers (PAP) en imposant des délais impératifs à respecter par toutes les autorités à tous les stades de la procédure ;

- dans sa tentative d'élaboration - et en accord avec les autorités communales - d'un règlement uniformisé sur les bâtisses, les voies publiques et les sites qui impose à toutes les communes des normes minima de sécurité, d'hygiène et de salubrité ;

- à poursuivre ses efforts en vue de la création d'un nombre accru de logements à coût modéré destinés à la vente, mais aussi et surtout à la location.

Invite le Gouvernement

- à revoir les critères d'octroi des aides au logement afin de permettre aux ménages à revenu moyen de bénéficier de ces aides;

- à encourager les promoteurs publics à recourir plus systématiquement à la formule du bail emphytéotique;

- à encourager les promoteurs publics à créer des réserves foncières en poursuivant sa politique de participation au financement de l'acquisition de terrains;

- à étudier l'introduction d'un droit de préemption au profit des communes sur les offres de terrains et immeubles faites sur leur territoire;

- à encourager les promoteurs publics à réaliser des projets d'habitat de qualité qui répondent aux besoins de la population, aux objectifs du développement durable et à ceux de la qualité de vie;

- à mener une réflexion approfondie au sujet de la capacité financière des communes, essentiellement pour celles qui envisagent de concrétiser et celles qui ont déjà concrétisé leurs potentialités de développement en matière de logement, le tout au vu des dépenses subséquentes à l'accroissement de la population;

- à poursuivre les efforts entamés sur le plan fiscal afin d'encourager une augmentation de l'offre de terrains sur le marché et à recourir à des mesures plus contraignantes, dans l'hypothèse où les mesures incitatives n'aboutiraient pas à des résultats concrets;

- à réformer, en concertation avec les autorités communales, les dispositions en matière de l'impôt foncier dans le but d'enrayer la rétention de terrains à bâtir pour des raisons de spéculation et d'éviter que des maisons entières ne restent inhabitées par manque d'intérêt de leur propriétaire, tout en veillant dans ce contexte à ce que les familles qui souhaitent transmettre des terrains à leurs enfants à des fins d'habitation personnelle ne soient pas touchées par ces mesures;

- à prévoir des dispositions sanctionnant ceux qui transforment sans autorisation les immeubles ou appartements construits à des fins d'habitation en des locaux devant servir à titre de bureaux ou de commerces;

- à réformer la législation sur le bail à loyer, dans le but d'encourager l'investissement dans le logement locatif, dans le sens:

+ à supprimer la différenciation entre les maisons construites avant ou après le 10 septembre 1944 et à prévoir, le cas échéant, une adaptation progressive des loyers pour les contrats en cours;

+ à maintenir le taux de 5% pour déterminer le loyer et, en ce qui concerne la valeur à prendre en considération pour le calcul du loyer, à se baser sur le capital réellement investi (valeur du terrain comprise) et sur le degré de vétusté de l'immeuble;

+ à ramener le délai d'adaptation des loyers de 3 ans à 2 ans;

+ à rééquilibrer les droits et devoirs respectifs des locataires et propriétaires, notamment en raccourcissant les délais dans lesquels un locataire doit, dans des cas bien déterminés, libérer un logement;

+ à établir une définition d'un logement de luxe qui prend en considération le critère du capital investi par m² de surface habitable et à exclure les logements de luxe des dispositions de la loi sur le bail à loyer;

+ à réformer les commissions de loyer dans les sens d'une plus grande professionnalisation;

- à étudier la création d'une agence de location pour logements à loyer modique qui prend en charge la gestion de la location desdits logements en lieu et place des propriétaires;

- à mettre en œuvre le carnet de l'habitat afin de profiter du parc immobilier existant en favorisant la rénovation d'anciennes bâtisses de manière durable dans le cadre des dispositions de la prime d'amélioration ainsi que la conservation et l'amélioration du patrimoine immobilier existant.

(s.) Lucien Clement, Simone Beisel, Norbert Hauptert, Ady Jung, Marco Schroell.

(Interruption)

Also wann ech richteg gezielt hunn, da sinn der fënnef drop.

M. le Président. - Dir kënt lech berouegen, et sinn der fënnef drop.

M. Lucien Clement (CSV). - E weidere Grond fir déi ugespaante Situatioun um Wunnengsmaart läit mat Sécherheet och an der Schwéierfällgkeet vun deenen administrative Bauprozeden, déi mer hunn. Dës Prozeduren dauere vill ze laang a verzögere soumat och vill Bauprojeten. E grouse Problem läit mat Sécherheet an der duebler Kompetenz vun dësem Dossier, an der Kompetenz vun Innenministère a selbstverständlech och an där vun de Gemengen.

D'Chambre des Métiers beriff sech hei op eng Etüd vun der Association Luxembourgeoise des Organisateurs de la Construction, ALOC, déi kloer weist, datt d'Problemer um Wunnengsmarché och zu engem Deel vun dëser Schwéierfällgkeet beträff sinn. Wann een dëser Etüd gleewe kann, da wier am Moment eng Bausurface vun ongeféier enger Millioun Metercarré um Instanzwee fir autoriséiert ze ginn. Dat entsprécht 5.000 Appartementer an 800 Einzelwunnengen. Ech konnt déi Zuelen net iwwerpräiwen, mä wann dës Zuele richteg sinn, werft et mat Sécherheet Froen op. An deem Szenario misst eng Reform vun den administrative Bauprozeden esou séier wéi nëmme méiglech ëmgasat ginn. An dësem Kontext erwaarden ech mer vill vum Projet de loi iwwert den Aménagement du territoire, dee vum Innenminister ausgeschafft ginn ass. Den Innenminister ass och gëschter op déi Problematik hei an der Froestonn agaangen an en huet de Problem, géif ech soen, richteg erkannt an e wäert deene verschiddene Partner, wéi e gëschter gesot huet hei an der Chamber, och déi néideg Reformvirschléi do maachen.

Schlussendlech kommen ech nach zu engem Punkt, deen d'Kommission u sech an hirem Rapport net dévolpéiert huet. Dat ass de fiskaleschen Traitement vum Bauspueren. Hei misst menger Meinung no vläicht nogebessert ginn, fir d'Bauspuere méi interessant ze maachen. Ech sinn enger Erhéijung vum Abatement fiscal ganz positiv agestallt. Am Moment läit den Abatement beim Bauspuere bei 670 Euro fir e Jonggesell. Dat ass, muss ee soen, relativ weinég. Firwat kann een elo net dëse Betrag erhéijen?

D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics huet hei ganz konkret Propositione gemaach. Si proposéiert 1.500 Euro fir e Jonggesell an 3.000 Euro fir eng Koppel, plus nach eng Kéier 1.500 Euro fir all Kand vun der Koppel.

Eng weider Méiglechkeet wär vläicht nach fir e gesetzleche Kader fir e Fonds d'investissement immobilier ze schafen, wou den Investisseur e gewëssene Betrag vun der Steier ofsetze kann. Laut mengen Informatiounen sollen esou Immobiliefongen an Däitschland fonctionnéieren an emol guer net schlecht.

Dat waren, Här President, e puer Virschléi, déi ech nach zu dësem Rapport wollt maachen, a mengem eegenen Numm an am Numm vun der CSV.

Ech soen lech merci.

M. le Président. - Merci Här Clement. Deen nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Mars Di Bartolomeo. Här Di Bartolomeo, Dir hutt d'Wuert.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir hunn elo bal zwee Joer intensiv a gutt iwwer d'Problemer vum Wunnengsmaart diskutéiert an et ass richteg - an ech sinn och frou, dass den Norbert Hauptert dat gesot huet -, dass et ënner anerem d'Interpellatioun vum 4. Juli 2001, déi eis Fraktioun ugemellt hat, war, déi déi Diskussion an der Chamberskommis-

sion an déi déi Orientéierungsdebat ageleet huet. Ech wëll dem Norbert Hauptert fir säi gudden a komplette Rapport félicitéieren an ech wëll dat ënnersträiche wat mä Virriedner gesot huet, dass dee Geescht an deem hien un déi Diskussion erugaangen ass, en opene war. Dat heescht, op fir nei Virschléi an dofir soen ech em merci an ech hoffe mat alle Kollegen aus der Kommission, dass deen oppene Geescht sech net op de Rapport an op d'Kommission liimitéiert, mä dass deen och an déi praktesch Aarbechte vun der Regierung wäert erafléissen.

Mir hunn an deene leschten 18 Méint eng gutt Bestandsopnam gemaach an d'Fakten iwwert d'Problematik Wunnengsbau, géif ech mengen, leien elo alleguer oder jiddfalls déi meesch, déi mer konnten erfaassen an där gudder Diskussion mat de Forces vives aus deem dote Beräich, um Dësch a si gräifbar. Mä mir sollen eis awer bei aller Iwwerzeegung, dass mer gutt geschafft hunn, näischt virmaachen. Well während eisen Debatte sinn d'Problemer um Wunnengsmaart net méi kleng ginn; au contraire. D'Situatioun ass op eenzelne Gebidder nach méi schlecht ginn.

Elo mengen der e puer et wär alles net esou schlëmm a weisen drop hin, wat alles gemaach ginn ass. Jo, et ass e ganzen Arsenal vu Moosnamen komm, mä dat ännert awer näischt drun, datt, och wann d'Situatioun fir vill Leit hei zu Lëtzebuerg net dramatesch ass, d'Situatioun fir déi dramatesch ass, déi duerch d'Netz falen, déi net gehollef kréien, an déi vergeblech op Wunnengssich sinn.

D'Baulandpräisser, an deenen zwee Joer wou mer diskutéiert hunn, si weider dramatesch an d'Luucht gaangen, d'Präisser vun de Wunnengen leien op absoluter Recordhéicht, a bei de Loyeren ass et genee datselwecht. Mir erreche jiddfalls bei de Wunnengen nach ëmmer Recordloyeren an et feele weiderhi ganz vill Wunnengen fir jiddferengem dat Recht op Wunnen ze garantéieren.

Mir hunn et fäerdeg bruecht, aus dem Wunnengsbau e prioritären Thema ze maachen. D'Regierung - an dat ass och richteg - huet eng Rei vu Verbesserungsmaosnamen virgeluecht, aus deene mir Gesetzer gemaach hunn. Mä dës Moosnamen hunn - an ech soen dat ganz kloer - keen Duerchbroch un der Wunnengsfront bruecht. Et si punktuell Moosnamen, déi mer och begréisst a gestëmmt hunn, mä d'Situatioun huet sech net fundamental geännert, an ech behaapten nach wie vor, datt mer am Moment vläicht en Drëttel vun deem Wee zréck geluecht hunn, dee mer missten zréck leeën, fir datt um Terrain wierklech Wierkung kënn. Zwar hunn déi Verbesserungen enger Rei vu Leit Erliichterungen bruecht, mä un der beonrouegter Gesamtsituatioun konnte se bis elo näischt Wesentleches änneren.

Op d'Gefor hi mech ze widderhuelen, mir hu jo elo e puermol hei op der Tribün iwwert de Wunnengsbau diskutéiert, sinn déi Moosnamen, déi eis Regierung eis an deene leschte Méint virgeluecht huet, sou eppes wéi e Befreiungsschlag, nodeem - an dat muss ee grad esou feststellen - d'Situatioun an deene leschte Jore verschlof gi war. Verschlof gi war, well mer eis, a well vill Leit sech der Gravitéit vun der Situatioun net bewosst waren. Firwat, mä well mer keng verlässlech Donnéeën iwwert déi Evolutionen haten, a well mer eis duerch gréisstendeels falsch Statistiken an enger Sécherheet gefillt hunn, déi awer net de Realitéiten entsprach huet.

Ech wëll et nach méi kloer soen. Déi heiteg Situatioun ass esou ugespaant, datt et mat enger Plooschter hei a mat enger Plooschter do net méi duergeet. Hallefhäerzeg an isoléiert Moosnamen, sou gutt wéi se och gemeengt sinn, a sou positiv wéi se och fir déi Betraffe sinn, verpuffen ouni Wierkung an änneren

näischt Fundamentales um Terrain.

Dofir wëll ech drun erënneren, datt eis Fraktioun vun Ufank un ëmmer insistéiert huet, datt mer eng kohärent Approche, net eleng iwwert de Wunnengsbauministère, net eleng iwwer Steiermoosnamen, mä mam private Secteur, mat deene Leit déi um Terrain schafen, mat de Gemengen an och mat den Investisseuren misste maachen, also eng konzertéiert Aktioun. An ech wëll soen datt déi Hearingen, déi mer gemaach hunn, an déi Aarbechten, déi mer an der Kommission gemaach hunn, an déi dote Richtung ginn.

Well mer hunn eng vernetzten Approche kritt, mir hunn e ganz kompletten Iwwerbléck kritt, an dofir mengen ech, datt nodeem alles a ganz verständlecher Form, vläicht hei an do nach ze kompletéieren, um Dësch läit, déi nächst Etappe muss sinn, fir eng Mobiliséierung vun deene Kräften ze kréien, déi eis kënnen hëllefen de Wunnengsbauproblem e bësse méi dauerhaft an de Grëff ze kréien; an ech wäert herno dodrop zréck kommen.

Dat sinn e puer Pilieren op déi mer mussen setzen, vun dem Awerken op d'Offer, vun dem Awerken op d'Hëllefen, a virun allem mol dat kritescht Hannerfroen iwwert d'Wierksamkeet vun eisen Hëllefen, ob iwwerall do gehollef gëtt wou misst gehollef ginn, an ob net de Mitnahmeeffekt op verschiddene Plaze besteet wou Hëllefen iwwerhaupt net noutwendeg wären, a souguer bal onverschämt ginn; ech kommen herno nach eng Kéier drop zréck.

Zum Beispill - et ass dat Flagrantst - wann een e Revenu vun enger halwer Millioun oder enger Millioun aler Frang de Mount huet an et baut ee sech en Haus vu 40 Milliounen aler Frang oder enger Millioun Euro, an et huet een d'Chance een, zwee oder dräi Kanner ze hunn, da kritt een iwwert d'Bonification d'intérêts bis op e gewëssene Punkt nach gehollef. An ech mengen net, datt een hei am Haus der Meenung ass, datt déi dote Fäll nach staatlech Ënnerstützung bräichten.

An op där anerer Säit, um ëneschte Spross vun der Leeder, wann der de Mindestloun, oder de Mindestloun plus 50% hutt, an der huet zwee Kanner, an dir kënn lech keen Eegenheem leeschten, an dir kritt keng sozial Wunneng, well der op der Waardelëscht op der 875ster Plaz sidd, an der musst op de fräie Maart eng Wunneng fir 30.000 Frang de Mount loune goen, da kritt der u staatlecher Ënnerstützung null Frang. Null Frang. Dat heescht deen déckste kann et fäerdeg bréngen, Bonificationen ze kréien, an dee ganz ënnen un der Leeder ass, dee just net den RMG kritt, dee kritt vu staatlecher Ënnerstützung näischt. Keng Hëllef, keng Allocation de loyer, näischt - an ech kommen nach eng Kéier dodrop zréck -, an et ass dat, wat ech domat mengen, datt mer eis Hëllef kritesch sollen hannerfroen a kucken, ob se déi Wierkung hunn, déi mer eis vun hinnen erwaarden.

Mir hu bei der Interpellatioun an och bei der Presentatioun vun der Proposition de loi eng ganz Rei vu Propositione gemaach, wou mer eis erhofft hunn, datt se kéinten eng Verbesserung bréngen. Ech wëll och fairheetshalber soen, datt d'Regierung sech seriö domat ausenaner gesat huet, an eng Rei vun Iwwerleeungen an hir Projete mat iwwerholl huet, awer nëmmen eng Rei vun Iwwerleeungen, an eng Rei vun aneren Iwwerleeungen fale gelooss huet, well se gemengt huet, dat géif vläicht ze wäit goen an och bei eenzelne Moosnamen, wou mir eng besser Kombinatioun vu Beloungung a Reaktioun op Feelentwécklung gesat hätten, just op d'Beloungung gesat huet. An ech schwätzen do virun allem vun de steierleche Moosnamen bei den Terrainsverkeef, wou mer um halwe Wee stoe bliwwen sinn, well mer gesot hunn, mir begënschtegen elo

mol a mer reagéieren net op flagrant Feelentwécklungen; dat maache mer eréischt no 2005, wann dat, wat mer elo wëlles hunn, net direkt gewierkt huet.

Ech mengen, Här Minister, an dat iwwerrascht lech net, datt, wa mer effikass hätte wëlle schaffen, mer déi zwou Moossname mateneen hätte solle kombinéieren an datt mer se, wourop mer nach zrëck kommen, mat engem Droit de préemption fir d'öffentlech Hand hätte kënnen verbannen, da wär nämlech sécher gestallt ginn, datt mer un déi Baulandreserve komm wären, déi mer eis alleguer wënschen, mä wou mer eis am Moment nëmmen zum Deel d'Mëttele ginn, fir se ze erreechen.

Ech wëll soen datt de Problem richteg erkannt ginn ass - an dat geet och wéi e roude Fuedem duerch de Rapport. Mir kennen an erkennen elo déi meescht Facettë vun dem Problem, mä heiansdo - an dat ass vläicht eng Kritik, Här Haupt, net un lech, mä u Chifferen déi am Rapport stinn - widerhuele mer nach Chifferen déi vun der Realitéit widderluecht sinn a wou mer nach keng besser hunn, well den Observatiounscenter oder dee Service, dee fir fiabel Statistike soll suergen, nach net sou operationell ass wéi mer dat wënschen.

(M. Jean Spautz reprend la Présidence)

Well da liese mer zum Beispill am Rapport no der Orientéierungsdiskussioun an der Chamberskommissioun, datt am Joer 2000 den Duerchschnëttspräis vun de Bauplazen hei am Land bei 13.249 Euro loun, datt si ronn 520.000 aller Lëtzebuenger Frang. Ech widerhuelen dat well et bei deene leschten Débaten sou schéi war. Wann Dir mer sot wou déi Duerchschnëttsbauplazen do leien - ech kréie vläicht e puer Suen zesummegekratzt, fir se selwer ze kafen. Mä d'Gemeng Diddeleng an all déi aner Gemenge géifen d'Bauplazen zu deem dote Präis kafen; wa se da jee géife reell existéieren. An ech behaupten hei datt se reell net existéierend sinn, déi eenzeg Chifferen déi an där Statistik eenegermoosse realistesch sinn, dat sinn déi iwwert d'Stad Lëtzebuerg, well do Spëtztzen ausgewise si vun zwou an eng hallef Milliounen - den Här Meyers weess awer genee, datt dat keng Spëtzte sinn, mä datt dat d'Norm ass - an datt bei deenen zwou an eng hallef Milliounen an eenzelne Quartieren nach puer zerquetschten Euroen drop geluecht ginn, da si mer méi no bei der Realitéit.

Dann, well et esou pikant ass fir d'Leit, déi jo wësse wat um Terrain lass ass: D'Duerchschnëttsbauplaz zu Esch - dat geet aus dem Rapport eraus - huet 2000 560.000 Lëtzebuenger Frang oder 14.300 Euro kascht. Schued dass de Statsminister net do ass, well dee wär och iwwerrascht fir ze wësse wéi vill d'Duerchschnëttsplaz op der Kap kascht. Op der Kap läit se bäi 500.000 ale Lëtzebuenger Frang. A Lëtzebuerg Land läit den Duerchschnëtt bei 500.000 ale Lëtzebuenger Frang, ëmmer nach no där Statistik, déi mer am Rapport veröffentlecht hunn.

Wann een esou Statistiken huet, da muss ee mengen et géif kee Problem hei zu Lëtzebuerg ginn, mä déi dote Statistike sinn archifalsch, waren archifalsch a bleiwen et. Ech hu mer d'Méi gemaach fir op enger Rei vu Stéchprouwen nozesiche wéi dann déi reell existéierend Präisser iwwer Land sinn. Et wäert lech net wonneren, dass ech bei menger eegener Gemeng ufänken. Do huet een 2000 nach eng Bauplaz kritt fir 800.000 Frang. 2002 muss een 200.000 Frang mindestens drop bliedern, fir iwwerhaapt nach eng ze kréien. Ech hunn zu Walfer...

(Interruption)

Gedëllegt lech nach e bëssen, ech hunn Är Gemeng och dobäi.

Zu Walfer ass 2000 nach eng Bauplaz fir 1.000.000 ze kréie gewiescht. D'Spëtzt lung 2002 bäi 1,9 Milliounen Frang. Zu Käerjeng war 2000 nach eng Bauplaz fir 600.000 Frang ze kréien. 2002 lung d'Spëtzt bäi 1,2 Milliounen Frang. Ech kann déi Beispiller beliebeg fortsetzen. Ech hunn hei eng Lëscht an op där Lëscht - an op Éiren a Gewëssen: dat si reell existéierend Chifferen - hunn ech just eng Uertschaft fonnt, wou den Arpräis nach ënnert der aler Millioun louch an dat war zu Mühlendorf.

(Interruptions)

All déi aner louchen iwwert der Milloun: bei 1,1, 1,2 bis zu 2,5; den absolute Maximum louch bei 2,8 Milliounen Frang.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, an deene leschten zéng Joer sinn d'Baulandpräisser hei zu Lëtzebuerg ëm dat Zweefacht oder Dräifacht an d'Luucht gaangen. Wat da besonnesch geckeg ass, dat ass, dass wann een 300 Meter iwwert d'Grenz geet, a Frankräich, d'Belsch an och zum Deel an Däitschland, da sinn déi Baulandpräisser fënnemol, mat Spëtzte bis zu zéngmol méi bëleg wéi bei eis. Et brauch ee just 300 Meter iwwert d'Grenz ze goen. Bei den Haiser...

(Interruption)

Dat ass an der Rei, mä mir vergläichen hei Terrain mat Terrain, Wiss mat Wiss an net Taxë mat Taxen. Da komme mer op en anere Punkt, mä eng Wiss ass eng Wiss, ob et eng franséisch, eng däitsch, eng belsch oder eng lëtzebuergesch ass.

(Brouhaha général)

■ Une voix.- Gitt Dir da riwwer wunnen, sot?

■ M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Dat géif lech esou passen!

■ La même voix.- Majo sécher.

(Hilarité)

■ M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Här Minister, ech mengen do kann ech am Numm vum Alex Bodry matschwätzen an och vum Zanussi's Marc: Et gefält eis zu Diddeleng ganz gutt a mir wäerten och net do ewech plënnern, obwuel och op anere Plaze ganz sympathesch Leit wunnen. Op der Tribün sëtzt och een, dee weess wéi schéin et zu Diddeleng ass.

(Interruption)

Ma Dir hutt mech ënnerbrach.

(Interruptions)

■ M. le Président.- Fuert weider, Här Di Bartolomeo.

■ M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Här President, bei den Haiser ass d'Evolution eng ähnlech.

(Interruptions)

Virun zéng Joer war en Eefamilljenhaus hei nach ze kréie fir 6 bis 7 Milliounen. An der Zwëschenzäit leien d'Präisser vun Eefamilljenhaiser net méi ënner zéng Milliounen, mat Spëtzte vun iwwer 15 Milliounen. Wann een d'Präisser um Cents als Beispill hält, wat kee Luxusquartier war, mä wat e Quartier war, wou de Gros vun de Leit mat bescheidenen Akommeesse gebaut hunn, do ass de Präis an der Zwëschenzäit mol zéng an d'Luucht gaang. Net bei deenen, déi nach ënnert d'Konditioun fale vun deenen zéng Joer, mä bei deenen, déi am fraie Verkaf sinn.

(Coups de cloche de la Présidence)

Fir d'Situatioun ze ergänze muss ee soen, dass an der Zwëschenzäit Dausende vu Wunnenen zu fairë Präisser feelen. Dat gëllt fir d'Logements en propriété grad esou gutt wéi fir d'Logements locatifs, ouni elo emol dovun ze schwätzen - an dat ass ee Volet, Här Haupt, dee mer am Rapport net erwähnt hunn -, fir d'Situatioun

ganz ënnen un der Leeder ze analyséieren: d'Opfangwunnengen, d'Schlofhändler an esou weider, wat och e Problem ass, deen zwar net direkt ënnert d'Kompetenz vum Ministère du Logement fält, mä awer trotzdem existéiert, ganz ze schweige vun der Problematik vun de Sans-abri.

Mir sinn also konfrontéiert mat enger Explosioun vun de Baulandpräisser a mir kënnen nëmmen e Resultat opgrond vun där Situatioun kréien, wa mer eng ganz Rei vu Moossname gläichzäiteg ergräifen. Nëmmen da kënnen mer d'Präisser an de Grëff kréien.

Ech zielen se am Telegrammstil op. Mir mussen Terrainen op de Maart kréien. Mir brauche Baulandreserven an öffentlecher Hand. Fir déi ze kréie brauche mer den Droit de préemption, dee sech am Rapport zwar e bësse méi zaghaft, mä ëmmerhin awer erëmfënnt. Mir brauche Fördermoossname fir de Verkaf vun erschléissbarem Land am Perimeter, mä net nëmme Fördermoossnamen, mä och Moossname fir ze reagéieren, wa spekulativ Elementer dobäikommen. Mir brauchen e wuel verstantent Baugebot. Mir brauchen e systematesche Réckgrëff op d'Emphytéose, well iwwert d'Emphytéose kann een iwwer laang Zäit en Terrain zur Verfügung stellen, wou de Baulandpräis net an d'Gewicht fält.

Mer brauche raumspuerend Bauformen, well mer aneschtens mat deem wäertvolle Gutt, wat d'Bauland ass, ëmgoe mussen. Mir kënnen net zuloossen, dass et weider verbëtzt gëtt. Deem musse mer bei der Planung, bei den Autorisatiounen a virun allem och bei der Subventionéierung Rechnung droen. Nëmme wann déi dräi Elementer do erëm zesumme gräife kréie mer eng Wierkung.

Dann d'Fro mat där mer eis och laang ausernaner gesat hunn an der Kommissioun: Eegenheem à tout prix oder Mietwunneng? Deen Entweder-oder geet net. Selbstverständlech, wéi dat an der Lëtzebuenger Traditioun de Fall ass, gëtt d'Prioritéit op d'Eegenheem geluecht esou wäit wéi dat méiglech ass, awer et sollen och seriö Efforte beim Mietwunnensbau gemaach ginn, well d'Eegenheem net à n'importe quel prix promovéiert gi soll, wann ee weess mat wat fir engen Afferen d'Eegenheemuschaftung heiansdo verbonnen ass. Zwou bis dräi Generatiounen mussen sech alt zesumme doen, fir dass deen, dee baut, déi noutwenneg Mëttelen huet fir d'Bauplaz a virun allem nach dat klengt Haus fir drop sech leeschten ze kënnen.

Mir hunn haut schonn d'Situatioun, dass eenzel Stéit iwwer 20 Joer wäit aus méi wéi d'Halschent vun hirem Revenu müssen ausgi fir sech hiert Eegenheem leeschten ze kënnen, wat ganz kloer e Surendettement ass. Wann ee bei engem Revenu vun 2.500 Euro de Mount der 1.200 de Mount op säi Prêt muss ofbezuelen, da gëtt et enk. Da gëtt et extrem enk.

Dofir d'Kombinatioun vu Förderung vum Eegenheem mat der Förderung vun dem Bau vun erschwéngleche Mietwunnengen, mat der Promotioun vun neie Formele wéi dem Mietkaf, deen d'Eegenheem an d'Mietwunneng matenee verbënnt. Iwwregens eng Form, déi hei zu Lëtzebuerg ni esou richtig Fouss gefaasst huet, déi awer an anere Länner systematesch gebraucht gëtt.

Dann ass richteg drop higewise ginn, dass de Problem, dee mer den Ament um Wunnengsmaat hunn, mat enger Rei vu Blocagen an der Praxis verbonnen ass. Deen éischte Blocage ass um administrative Plan ze sichen. Här Minister, Dir wësst dat. Bei de Genehmigungsprozeduren hu mer virun e puer Joer vum neien dynamischen

Innenminister versprach kritt, dass déi Prozedure géife verkierzt ginn an dass hien alles maache géif, fir dass exzessiv Daueren net méi géife virkommen. Haut stelle mer fest, dass d'Délaien net...

(Interruption)

Dir hutt et gesot, Här Lux, Dir gesitt et aus der Praxis. D'Délaie sinn net méi kuerz ginn, mä si si méi laang ginn. D'PAGE si jorelaang an der Prozedur, d'Lotissementspläng si laang, ze laang an der Prozedur, wa se dann endlech aus där anerer Prozedur, der Gemengeprozedur, eraus komm sinn, wann d'Gemeng sech duerchgerongen huet fir deen doten oder deen anere Lotissement ze genehmegen.

Da si mer beim zweete Punkt vum Blocage, deen ëmmer vum Minister an d'Vitrine gestallt gëtt, an och vun der Regierung an d'Vitrine gestallt gëtt, de Blocage bei de Gemengen. Ech bestreiden net, dass d'Gemenge ganz virsichtig sinn ier se de feux vert gi fir nei Lotissementer a fir eng grouss Expansioun vun hirem Gebitt. Ganz einfach, well déi meescht, net all, net à même si fir dauerhaft d'Folgekäschte vun engem schnelle Wuesstum ze droen. An déi doten Iwwerleeunge sinn net nei. Wat nei ass, dat ass, dass se ufänke Gehéier ze kréien, well se déi doten Argumenter an der Zwëschenzäit a Rapporten erëmfannen, well Ministere soen, et misst ee jo mat de Gemenge schwätzen, an et misst ee mat de Gemengen Accorde fannen. Et ass zwar gutt dass ee Gehéier fënnt, et ass och gutt, wann ee prinzipiell Iwwerleeungen an déi dote Richtung mécht, mä et muss awer ënnert dem Stréch och eppes erauskommen.

Ganz kuerz nach eng Kéier déi Evolution an deem doten Dossier. Mir hate gemengt, 2001 beim Etat de la Nation hätte mer en Duerchbroch, well do de Premierminister héchstperséinlech gesot huet, déi Gemengen, déi wuessen, müsse gehollef kréie bei den Infrastrukturen, müssen zolitt gehollef kréien, an ech engagéiere mech, dass dat dote geschitt. En huet dat fir all Gemenge gemengt, déi wuessen.

Dat Joer drop huet deeselwechte Statsminister op désen Tribün gesot, dat d'lescht Joer, dat war net esou gemengt. Dat geet net esou, well d'Situatioun vun de Gemenge finanziell ënnerschiddlech ass. Ech hunn elo dem Wunnengsbauminister den Optrag ginn, fir mat eenzelne Gemenge Wunnengsbaupläng oder Entwécklungspläng auszeschaffen. An hei op der Tribün ass gesot ginn, den Innenminister huet scho mat enger Rei vu Gemenge verhandelt, fir esou Wunnentwécklungspläng ze maachen.

Ech hunn deemools hei gesot: Ech verstinn net mat wat fir enge Gemengen e soll geschwat hunn, well mir wëssen näischt dovun. Mir wësse weder am SYVICOL eppes dovun, nach wëssen déi grouss Gemengen, déi hei vertruede sinn, zwar net als Gemengen, mä wou mer eng Responsabilitéit an deene Gemengen hunn, eppes dovun.

Elo liesen ech dann dem Norbert Haupt säi ganz gudde Rapport, an do steet dran, den Innenminister huet an deene leschte Méint scho mat enger ganzer Rei vu Gemenge verhandelt, fir Wunnentwécklungspläng opzestellen. Abbee, Här Rapporteur, ech dierf mech jo un den Här Rapporteur wenden, fir dass en herno d'Geeleënheet kritt ...

■ M. le Président.- Dir sollt lech un d'Chamber wenden.

■ M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Also da Chamber, w.e.g. an Här Minister, wann esou Diskussiounen stattfonnt hunn iwwer Wunnentwécklungspläng, sot eis w.e.g. mat wat fir enge Gemengen dat geschitt ass? Sot eis w.e.g. wat déi Konditiounen sinn, déi de Gemenge gebuede gi sinn. Sot eis w.e.g. wat den Inhalt ass vun deenen doten Accorden, a sot eis w.e.g., ob et offe Verhandlung solle sinn, déi mer

alleguer solle gewuer ginn, oder ob et Geheimverhandlung si mat enger Rei vu Gemengen, déi dem Minister oder de Ministeren e bësse méi genehm sin wéi aner Gemengen.

(Interruptions diverses)

Neen, ech hunn héieren dass Verhandlung gefouert gi sinn iwwer nei Konditiounen fir d'Folgekäschte vun Wunnengsbau opzefänken. Dat steet net am Plan-directeur, et deet mer Leed. Ech kennen de Plan-directeur zumindest grad esou gutt wéi Dir, an do steet näischt doriwwer. Do steet iwwer Entwécklungspolen, mä da muss awer och nach mat deene geschwat ginn. An do ass „motus“ näischt, keng Diskussiounen, déi gefouert gi sinn.

D'Konklusioun dozou, wann de Blocage bei de Gemengen, an dat ass e reelle Problem, awer net well d'Gemengen net wëllen, mä well se ganz oft net kënnen, wann dee soll gehuewe ginn, ma da macht en Accord w.e.g. mat de Gemengen iwwert d'Folgekäschten, net déi just vu muer a vun iwwermuer, mä déi, déi och hannendru kommen, déi de Gemengen et erlaben, fir d'Chargen ze droen. A sot mer w.e.g. elo net, Här Minister, dass d'Regierung décidéiert hätt fir de Gemengen an Zukunft mindestens 25% bei de Schoulbauten ze ginn, well Dir als fréieren Educationsmminister wësst genee, dass déi 25% keng 25% sinn; dat sinn der nämlech nëmmen zéng. Well déi Schoulen, wéi d'Regierung se baut, dat sinn nëmme Schoulsäll, an do ass näischt aneschtens dobäi, keen Haff, keng Gäng, keng Toiletten an näischt, dat sinn déi Schoulen, wéi d'Regierung se baut a wéi se se subventionéiert. W.e.g. och emol eng Kéier eng seriö Definitiou vun deem wat subventionéiert gëtt. A wann ech da ganz aktuell soll bleiwen, eis géif et schonn duergoen, ouni eis elo iwwert d'Privatschoulgesetz auszeschwätzen, wann Der d'Gemengeschoule genee esou géift ënnerstëtze wéi Der an Zukunft wëllt d'Privatschoulen ënnerstëtzen. Dat géing eis schonn duergoen; mir verlaange jo net vill.

■ M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Also, wa mer dat doten ofmaachen, da kritt Dir vill manner!

■ M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Oh Dir sidd ee Gudden, Här Minister!

(Brouhaha général)

■ M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Ech maachen en Deal mat lech. Wann d'Gemeng Diddeleng d'accord ass, datselwecht ze kréie wéi déi privat Primärschoulen, da kommt Der kräischen duerno.

(Interruptions diverses et coups de cloche de la Présidence)

■ M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Wann Dir selwer gleeft, dass 80% fir Privatschoulen manner si wéi 5% fir öffentlech Gemengeschoulen, wann Der eeschthaft behaupt, dass 90% vun de Betribskäschte manner si wéi Null Frang vu Betribskäschten fir d'Gemengeschoulen, da si mer an enger anerer Welt.

■ M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Dann hutt Dir de Projet net gelies!

■ M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Nach ze gutt, Här Minister! Mä dat ass eng aner Diskussioun. Mir hunn elo just déi Diskussioun iwwert de Subventionnement vu Gemengeschoulen. Déi aner Diskussioun, déi kënn, déi hutt Dir net als Minister ze droen, och wann ech weess, dass Der ganz frou sidd iwwert deen dote Projet, mä Dir hutt e just net duerchkritt sengerzäit, an dofir huet d'Madame Brasseur misse kommen als liberal

Ministerin fir dat ze maachen, wat Dir an deenen aneren Zäiten net fäerdegbruecht huet. Ech kommen esou lues awer sécher...

M. le Président. - ...zum Schluss!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Ah neen, ech hunn nach ganz vill Minutten, Här President.

M. le Président. - Oh, ganz vill sinn et der net méi! Dir hutt nach genau fënnf Minutten, déi Der hei uginnt hat an Är Partei. Ah, wann Dir déi aner mathuelt, mä Dir hutt lech nëmme mat 35 Minutten ageschriwwen.

(Interruption)

Hie provoziert och, an dofir géing ech lech de Rot ginn, Här Di Bartolomeo, elo haalt Der Är Ried, maacht Ären Exposé, an déi aner sollen nolauschteren an net dauernd ënnerbriechen. Well dat bréngt guer näischt. Mir sinn net klenglech hei, mä et muss ëmmer alles eng kéier en Enn hunn, an déi Diskussioun hei ass vill zevill seriö, fir do nach de Geck ze maachen a Bemerkungen ze maachen, déi menger Ansicht no net grad ubruecht sinn. Also, Här Di Bartolomeo, fuert elo schéi virun an déi aner sollen nolauschteren an net méi ënnerbriechen!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Merci, Här President, ech wollt och guer net mat lech streiden, well Dir, an ech sinn nach wie vor där Meinung, dee Minister waart, deen et mat de Gemengen am beschte gemengt huet an deen d'Gemengen am beschte kannt huet.

(Hilarité)

Ech kommen dann zu deem nächste Punkt, deen extrem wichteg ass. Dat ass dee vun den Hëllef fir d'Leit, déi sech eng Wunneng solle kënnen leeschten, oder sollen eng Mietwunneng kënnen kréien. Ech ginn zou, Här Minister, déi Zuelen an déi Bilanen, wat de Stat an deene ville Joren an Hëllef gestach huet, sinn impressionant. Mä et geet awer net duer, dass ee vill hëllef, an dass ee vill Milliarden opléscht, et muss een och op deene richteg Plazen hëllef, et muss ee schnell hëllef, an et muss ee virun allem och wierksam hëllef.

(Interruptions diverses)

M. le Président. - Ech géing lech och biede roueg ze sinn. Dat zielt hei fir jiddfereen.

M. Jeannot Krecké (LSAP). - Et ass de Minister a seng ganz Fraktioun, déi dauernd hei ënnerbriechen!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Bei der Effikassitéit vun den Hëllef, bei der Selektivitéit vun den Hëllef, bei der Wierksamkeit vun den Hëllef, do ass et wou de Schong dréckt, an et deet mer Leed, dass mer an eiser Orientéierungsdebat do e bësse schnell driwwer ewechgaange sinn. Et ass nämlich ee vun deene kruziale Punkten, dass mer mussen kucken, wéi déi verschidden Hëllef zesumme wierken. An d'Fro muss mer eis stellen, ob deen, dee gehollef kritt, oder kënnst kréien, sech och d'Haus ka leeschten, oder ob et net oft esou ass, dass deen, dee gehollef géif kréien a maximal Hëllef géif kréien, am Endeffekt dru scheitert, dass en esou eng Niewesaach wéi de Prêt net kritt, well en zwar e Maximum vun Hëllef géif kréien, mä awer d'Konditiounen net erfëllt, fir e Prêt ze kréien.

An da kommen ech zu där éischter Feststellung: Déi heiteg Primen, Bauprimen, Améliorationsprimé sinn total vum Maart dépasséiert.

Säit 1991 sinn déi Primen - ech schwätzen net vun deenen aneren Hëllef: vun den Zënssubventiounen, vun de Bonifikatiounen oder vun nach aneren Hëllef - net méi adaptéiert ginn. Säit 1991 sinn

awer d'Terrainspräisser mol zwee oder mol dräi an d'Wunnengspräisser mol zwee evoluéiert. Maacht selwer de Calcul vun der Relatioun tëschent de Primen an de reelle Präisser vun de Wunnengen.

Ech ka mech ganz gutt drun erënnere, dass an de siechzeger an an de siwwenzeger Joren ee Prinzip gegolft huet, dee gesot huet, dass d'Hëllef vum Stat net 30% vum Gesamtcoût vum Haus iwwerschreiden dierften. Maacht d'Rechnung selwer wéi vill Prozent déi doten Hëllef haut nach duerstellen. Bei engem Haus, dat 250.000 Euro oder zéng Milliounen aler Frange kascht mécht d'Bäihëllef, d'Prime, maximal 400.000 Frang aus. Da sidd Der awer am Revenu ganz ënnen an Dir hutt eng Zuel vu Kanner, déi ganz uewe läit. Da mécht dat nach just 4% aus. Do sidd Der also nach ganz wäit ewech vun deene maximalen 30% aus de siwwenzeger Joren.

Zweet Feststellung: De Stat ass a senger Appréciatioun vun enger Akommissituatioun absolut widerspréchlech. De Stat qualifizéiert een eng kéier als ee mat engem décke Revenu an eng aner kéier als ee mat engem klenge Revenu. Eng kéier seet hien: „Du hues en niddrege Revenu, da kriss du all Avantagen.“ Zu deemselwechte Revenu seet hien op enger anerer Plaz: „Däi Revenu ass ze héich, du kriss keng Hëllef.“

Ech explizéiere mech. Wann e Stot keng Steiere méi brauch ze bezuelen, iwwerhaupt keng Steiere méi brauch ze bezuelen, ass dat dann en héije Revenu? Ech mengen net. Dat gétt als raisonnablen, als normale Revenu ugesinn opgrond vun der heiteger Situatioun. Ass et dann awer normal, dass deeselwechten Haushalt, dee vum Stat gesot kritt: „Däi Revenu ass niddreg genuch, fir dass de keng Steiere méi braucht ze bezuelen“, dass dee Stot vun dem Ministère du Logement oder vun dem Service d'aide au logement oder vun der Bank gesot kritt: „Däi Revenu ass ze héich fir iwwerhaupt nach Hëllef ze kréien“? Ass dat raisonnabel? Musse mer net e bëssen Uerdnung an eisen Tirang bréngen an dofir suergen, dass e Revenu bei de Steieren an e Revenu bei den Hëllef, wann en d'selwecht héich ass, als d'selwecht qualifizéiert gétt? Ass dat net eng Evidenz? Et wier eng Evidenz laut menger Iwwerzeegung, mä an der Praxis ass dat net esou.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Et ass net ganz richtig wat Dir sot, mä Dir wësst dat jo selwer.

M. Jeannot Krecké (LSAP). - Neen, dat ass ganz richtig.

(Interruption)

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Här Minister, et ass absolut richtig.

(Interruption)

M. Jeannot Krecké (LSAP). - Firwat schwätze mer dann iwwer eng Negativsteuer. Dat ass de Fall, well dat de Problem ass.

(Coups de cloche de la Présidence)

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Här Di Bartolomeo, fir eng Zënssbäihëllef ze kréien, wat därer eng Famill mat zwee Kanner da verdéngen?

(Interruption)

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Sot mer!

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Ma ronn 120.000 där aler Frangen, souguer weider. Mussen déi Steiere bezuelen oder mussen déi keng bezuelen?

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Här Minister, ech...

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Mat 120.000 Frang Akommes.

(Interruptions)

M. Jeannot Krecké (LSAP). - Neen, mä dat ass eben dat wat ech lech soen. Mir hunn Exonératiounen op de Steiere gemaach, déi héich sinn, dat ass vläicht luewenswäert, Här Minister, mä mir hunn einfach net déi sozial Niveauen ugepasst un déi Ännerungen, déi mer bei de Steiere gemaach hunn. Duerfir fale Leit zwëscht déi zwee. Si kréien näischt am soziale Beräich a si kréien näischt iwwert d'Steieren. Dat ass jo de Grond firwat mer eng Diskussioun féieren iwwer eng Negativsteuer. Et muss net d'Fro si vun enger Negativsteuer. Entweder hält een déi Moossnamen eriwuer an d'Steieren oder et hält een se aus de Steieren eraus eriwuer an d'Sozialhëllef, mä esou wéi mer et elo maachen, e bëssen op där enger Säit, e bëssen op där anerer Säit, falen esou vill Leit doduerch.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Mä just déi, déi drënner falen, déi kréien hei ganz vill Bäihëllef.

(Interruption)

Jo, déi kréien se awer hei. Hei gétt just en Ausgläich gemaach fir déi, déi manner verdéngen.

(Coups de cloche de la Présidence)

M. le Président. - Fuert weider, Här Di Bartolomeo.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Pardon.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Also wa mer e Schiedsrichter brauchen, da solle mer ee fannen doduerch, dass mer kucke wéi d'Effikassitéit vun den Hëllef ass a wéi d'Widderspréch bei eisen Hëllef sinn. Ech mengen dat misst ouni Problemer festzestellen sinn.

(Interruption)

Ech wëll net nach eng kéier drop agoe wéi ongerecht eis Bäihëllef sinn. Zum Beispill kritt een, dee ganz uewen op der Leeder steet, iwwert d'Bonifikatiounen gehollef. Op där anerer Säit kritt awer een, dee ganz ënnen ass, wann hie keng Sozialwunneng kritt, beim Loyer iwwerhaupt net gehollef. Do ass d'Differenz, Här Minister, an dat wësst Dir och.

D'Société nationale des habitations à bon marché huet eis eng kéier an der Kommissioun virgerechnet wéi den Advantage ass zwëscht engem, deen d'Chance huet eng Sozialwunneng ze kréie fir 200 oder 250 Euro, an engem, deen um fräie Maart déiselwecht Wunneng muss lounen fir 500, 600 oder 700 Euro. Dat ass eng grouss Differenz - ech kommen herno nach ganz kuerz dorop zrëck - an dann ass et fir deejéinegen e moren Trouscht, wann Der zu him sot: „Mir kënnen lech keng Wunnengsbauhëllef ginn. Mir kënnen lech keng Allocation de loyer ginn, well da ginn d'Mieten an d'Luucht.“ Dat ass en immens moren Trouscht fir deen, well wat huet hien dovun, wann d'Loyeren op deem dote Plang stoe bleiwen an hien huet d'Waasser souwisou scho bis zur Nues stoen.

Dann, Här Minister, wa mer op de Wee gi fir d'Accessioun zum Eegehëm optimal ze ënnerstëtzen, da mengen ech sollte mer konsequent op dee Wee goen, dee mer opgezeecht hunn an deenen Diskussiounen virdrun an och an der Kommissioun. Mir sollten deene Leit, déi parfaitement à même si

während zéng Joer en héije Loyer ze bezuelen, awer op eemol net méi à même si solle vill méi en niddrege Remboursement op hire Prêt ze maachen, doduerch hëllef, dass mer hinnen d'Garantie de l'Etat ginn.

Déi Garantie de l'Etat kascht net vill, dat wësst Dir, well si realiséiert sech bal ni, well déi Leit, déi se kréien, se och respektéieren a se net afuerderen. Am leschte Joer war d'Garantie de l'Etat nach wie vor e Geheimtyp. Et hunn 22 Leit se kritt. Et sinn awer bei Honnerte Leit Refuse komm fir Präten, déi awer elo parfaitement nach hire Loyer weider bezuelen. Wann déi hätte kënnen vun der Garantie de l'Etat profitéieren, dann hätten se sech hiert Haus leeschte kënnen. Dofir wann ech glift e bësse manner Réfentioun do. Kommt mir sinn e bësse méi generéis. De Risiko ass bal null, well mir hunn d'Garantie vum Haus a mer hunn d'Garantie vun der Seriositéit vun de Leit.

Ech hunn da mat Interesse an dem Rapport vum Här Haupt och e weidere Geheimtipp gelies, an zwar dass eng Associatioun, déi Chantiers de la fraternité chrétienne heescht, e Subsid kritt vun 2 Milliounen fir de Leit Prête kënnen ze ginn, fir dass déi Leit bei der Bank Prête kréien. Dat heescht fir de Leit, déi näischt ugespuert hunn, kënnen e klengt Kapital zoukommen ze loossen ouni Prêt, fir dass se da bei d'Bank kënnen goe fir Sue geléint ze kréien. Ech hunn dee Chiffer gekuckt an ech hu festgestallt, Här Minister, dass déi gutt lddi, déi do promovéiert gétt, erëm eng kéier e Geheimtipp ass fir e puer Agewitener. Ech géif mengen, dass déi gutt lddi, déi Dir do hutt, an déi Privatinitiativ, déi Dir do ënnerstëtzt, jiddferengem soll zougänglech gemaach ginn, wann Der der Meinung sidd, dass et eng gutt Saach ass.

Dann, an ech kommen elo zur Konklusioun, sollte mer eis bei den Hëllef eng Rei vun neien Iddien afale loossen, déi net onbedéngt versickeren, mä déi méi staark wéi dat zum Beispill bei de Subventions d'intérêt de Fall ass op d'Reckzuelungsrate vun de Prête wierken, dat heescht, déi mat awierken op den Amortissement. Dat heescht, dass een engem iwwert déi ganz Lafdauer vun engem Prêt gläich bleiwend Aidé géif garantéieren.

Da sollte mer ganz kloer probéieren eng Gerechtegheet an d'Hëllef eranzebréngen, dat heescht d'Hëllef fir déi, déi sech en Eegehëm leeschte kënnen, an Accord ze bréngen mat den Hëllef fir déi, déi op eng Mietwunneng ugewise sinn. Ech hu virdru schon eng Rei vu Beispiller ginn.

Dofir wëll ech dann och nach eng kéier de Minister iwwer eppes befroen, wat als eng gutt lddi a sengem Projet de loi dra stung, woumat een deene Locatairen um private Marché hëllef kann, mä déi sech awer bis elo nach net materialiséiert huet. Ech schwätze vun der Caution locative. Déi lescht Sëtzung vun deem Groupe de travail ass virun engem Joer gewiescht an de Projet de règlement ass nach ëmmer...

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Dir sot Saachen, déi net richtig sinn. Gëschter war nach eng Sëtzung!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Ah, no engem Joer, Här Minister!

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Just Dir sidd net dobäi.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Ma jo dach, meng Leit sinn dobäi.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Gëschter war nach eng.

M. Lucien Lux (LSAP). - Jo, an déi virdrun?

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Déi virdru war virun engem Joer.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Déi war 14 Deeg virdrun.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Wéi laang hutt Der déi dote Kommissioun en veilleuse gelooss, Här Minister?

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Bei deem Groupe de travail do ass de Familljeministère an de Logementsministère federführend an déi tage permanent a se kucken do eng Solution ze fannen, fir dass déi Leit ënner gudden Konditiounen déi Kau-tioun kréie kënnen.

(Interruption)

Jo, dat ass awer esou.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Här Minister, Dir hutt virun eng Rei vu Méint de Projet gestëmmt. Et misst elo dra sinn, besonnesch well d'Gemengen och zougesot hunn, dass se lech hëllef an eenzelner schonn déi Caution locative ausbezuelen, dass mer dat doten...

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Ma mir schaffen do permanent drun.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - ...endlech op d'Schinne bréngen.

Bei der Gläichstellung vun den Hëllef wäert et lech net iwwerraschen, dass mer der Meinung sinn, an den Här Haupt huet dat och gesot, dass mer eis déi sozial Mietwunnenge gi mussen, déi mer brauchen, fir der Zuel u Leit Rechnung ze droen, déi sech keng deier Mietwunneng leeschte kënnen. Dass dat awer laang dauert wësse mer. En attendant muss mer dann dofir suergen, dass esou eppes geschäfe gétt wéi de Mietzuschuss. D'Regierung ass dogéint, mä domat ass d'Regierung relativ eleng esou wéi mat hirem Reasonnement, deen ech net deele kann. Beim Mietzuschuss seet d'Regierung op eemol: Mir kënnen kee Mietzuschuss schaffen, well dann de Loyer an d'Luucht geet.

Wa mer logesch mat eis wären, da misste mer och d'Primen ofschafen, well duerch d'Primé ginn d'Präisser vun de Wunnengen an d'Luucht a ginn d'Präisser vun de Bauplazen an d'Luucht. Här Minister, wa mer also wëllen hëllef, da loosse mer eis eng afalen, wou mer de Mietzuschuss kënnen verhënneren an dat geet zum Beispill iwwert de Wee, deen eis d'Wunnengshëllef virgezeechent huet, de Wee, deen eis Agence sociale immobilière virgezunn hunn.

Eng lescht Fuerderung ier ech lech d'Motiounen déposéieren ass déi, dass, wa mer wëlle gutt an effikass hëllef, da muss mer schnell hëllef. An der Zwëschenzäit ass et esou, dass eis Services d'aide au logement iwwerlaascht sinn, an dass et heiansdo laang dauert bis dass déi Hëllef fléissen. Dofir d'Proposition, an dat misst och an Ärem Sënn sinn, am Sënn vun enger gudder Réforme administrative: Kommt mer probéieren déi Servicier vun den Aides au logement ze dezentraliséieren. Mer bréngen se an d'Regioun. Mer bréngen se bei d'Leit, amplaz dass mer d'Leit aus deem ganze Land an d'Stad erop schleefen a mer ginn hinnen dat Personal, dat se brauche fir kënnen gutt ze schaffen.

Motion 6

La Chambre des Députés,

- estimant qu'une information complète sur toutes les aides étatiques, les subsides, les subventions et bonifications est indispensable afin

de permettre au plus grand nombre de personnes possible de bénéficier des avantages liés au logement;

- considérant que cette information ne peut être garantie que si elle est accessible et proche des bénéficiaires susceptibles;

- notant que les services d'aide au logement sont actuellement concentrés dans la Ville de Luxembourg;

- estimant que la décentralisation des services publics correspond parfaitement à une réforme administrative efficace;

invite le Gouvernement

- à prévoir l'instauration de bureaux d'information en matière de logements (et autre) dans les différentes régions du pays;

- à doter les services d'aide au logement du personnel nécessaire permettant de liquider les aides dans des délais raisonnables.

(s.) Mars Di Bartolomeo, Mady Delvaux-Stehres, Jean-Pierre Klein, Jos Scheuer, Marc Zanussi.

Dann hunn ech nach eng Fro op déi Dir mir bestëmmt äntwerte kënnt: Déi Allocatioun fir d'Spuere bei den Nouveau-nés bis zu sechs Joer ze ënnerstëtzen, wou ass déi drun? Sidd Dir lech am Moment schonn eens iwwert d'Kritären? Et schéngt net esou einfach ze sinn.

Da presentéiere mer eng Résolutioun, eng Résolutioun mat där hoffentlech d'Chamber d'accord ass, well an där Résolutioun steet weider näischt wéi dass mer Enn 2004, wa mer eis konsequent sinn als Chamber, well mer en Orientierungsdebat gemaach hunn, de Bilan zéie vun deem wat mir proposéiert hunn a wat an der Praxis geschitt ass. Wéi gesot Enn 2004, ech wëll et net an de Wahlkampf era bréngen, mä zu engem spéidere Zäitpunkt, also no de Wahlen.

Résolution 1

La Chambre des Députés,

- saluant que sur son initiative un débat d'orientation sur la problématique du logement a pu avoir lieu en date du 19 mars 2003;

- estimant que la Commission des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement a analysé en détail les problèmes liés à la politique du logement et a défini une multitude de lignes à suivre;

- notant que le débat a pu dégager bon nombre de mesures;

- considérant qu'il est opportun de suivre étroitement l'évolution du marché du logement et d'évaluer les efforts entamés;

décide

- de dresser un bilan de la situation du marché du logement avant la fin de l'année 2004.

(s.) Mars Di Bartolomeo, Mady Delvaux-Stehres, Jean-Pierre Klein, Jos Scheuer, Marc Zanussi.

Déi zweet Motioun explizéiert dat, wat mer virdrun analyséiert hunn, dat heescht d'Effikassitéit vun den Hëlfelefen an d'Proposition fir dat ze maachen, wat schonn an der Proposition de loi war, mä wat awer anscheinend net dee richtege Wee war fir d'Plafonds de revenu massiv ze héijen an d'Primë massiv ze héijen.

Motion 2

La Chambre des Députés,

- considérant la pénurie de logements à prix abordables;

- sachant que bon nombre de personnes ne sont plus en mesure d'acquérir un logement en propriété;

- constatant que depuis l'année 1991, ni le cercle des bénéficiaires des primes d'acquisition, de construction ou de rénovation, ni le montant des primes n'ont pu suivre l'évolution des prix du marché, ce que le Gouvernement a confirmé dans le „Programme d'action Logement“;

- constatant que le cercle des bénéficiaires de ces primes devrait être étendu en direction des personnes à revenu moyen;

- considérant ainsi la nécessité d'augmenter le montant des primes étatiques, ainsi que les revenus-plafonds pour l'octroi;

- considérant la proposition de loi 4908 portant modification de la loi modifiée du 25 février 1979 concernant l'aide au logement, qui entend procéder à une amélioration des aides au logement en faveur des ménages pour la construction, l'acquisition et la rénovation;

- considérant que l'augmentation des plafonds de revenu pour l'octroi des aides devrait être de 50% et celle des montants des aides en capital de 25%;

- considérant la prise de position du Gouvernement estimant que «L'introduction de ces mesures ne demande aucune intervention du législateur, sauf en ce qui concerne la prise en compte du degré d'utilisation du sol, étant donné que la loi de 1979 a réservé cette faculté au seul pouvoir exécutif (...)»,

- constatant par ailleurs, les dispositions de la Déclaration gouvernementale du 12 août 1999 qui stipulent que « (...) le gouvernement poursuivra les initiatives étatiques en matière d'accession des particuliers à la propriété, en maintenant les différents moyens d'aide existants et en rendant leur affectation plus judicieuse. (...) En plus, les intérêts dégressifs seront remplacés par une aide en mensualité à montant variable. »;

invite le Gouvernement

- à analyser l'efficacité des aides étatiques existantes et à déposer jusqu'au mois de septembre 2003 un projet de règlement grand-ducal, retenant les augmentations prévues dans la proposition de loi 4908 développées ci-dessus et permettant une amélioration sélective des aides au remboursement des prêts hypothécaires.

(s.) Mars Di Bartolomeo, Mady Delvaux-Stehres, Jean-Pierre Klein, Jos Scheuer, Marc Zanussi.

Déi drëtt Motioun setzt sech dofir an, dass mer an eenzelne Fäll bei der Garantie locative oder bei der Garantie de l'Etat kënnen bis op 100% vun de Prête goen.

Motion 4

La Chambre des Députés,

- considérant les objectifs de la loi du 25 février 1979 concernant l'aide au logement, à savoir « promouvoir l'accession à la propriété immobilière des personnes à revenu modeste, la viabilisation régulière de terrains à bâtir, la construction d'ensembles de logements à coût modéré, l'assainissement de logements anciens, la création de logements locatifs publics »;

- considérant que malgré le développement des aides individuelles et notamment de la garantie de l'Etat, prévue aux articles 9 et 10 de la loi du 25 février 1979, un nombre important de personnes n'est pas en mesure d'acquérir un logement en propriété;

- constatant la politique restrictive des instituts et établissements bancaires en matière de prêts au logement;

- considérant plus spécialement la situation des jeunes en début de carrière, qui se trouvent dans l'impossibilité d'acquérir un immeuble, faute d'apport personnel suffisant;

- considérant que le nombre de demandes en obtention de la garantie de l'Etat est insignifiant et que celui des garanties accordées reste marginal tant par le nombre que par les montants;

- saluant l'approche de la Commission des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement estimant qu'un payement régulier du loyer est une garantie suffisante pour l'octroi d'un prêt ;

invite le Gouvernement

- à promouvoir cette mesure efficace et à reconsidérer les conditions d'octroi de la garantie de l'Etat en partant d'une approche plus généreuse et en envisageant l'extension sélective de la garantie jusqu'à cent pour cent du prêt nécessaire.

(s.) Mars Di Bartolomeo, Mady Delvaux-Stehres, Jean-Pierre Klein, Jos Scheuer, Marc Zanussi.

Déi véiert Motioun proposéiert fir déi Caution locative direkt anzeféieren a proposéiert och, dass mer vun deem grousser Projet vun der Agora profitéiere fir en anstänneg urbanistescht Konzept ze maachen an dat ze réaliséiere wat jo elo d'Ministère eis soe wat d'-Gemenge misste maachen, also och no soziale Kritären dann den Ausbau vun der Berodung an den Ausbau vum Personal.

Motion 5

La Chambre des Députés,

- estimant que notre politique du logement doit continuer à encourager prioritairement l'accession à la propriété immobilière en faveur du plus grand nombre de ménages possible;

- sachant que malgré ces efforts, un nombre important de ménages n'a pas les moyens suffisants pour acquérir un logement en propriété;

- notant de même que le nombre des logements à loyer modéré accessibles aux familles à revenu modeste ne suffit pas pour satisfaire à la demande et que nous sommes confrontés à des listes d'attente considérables;

- considérant que les demandeurs à revenu modeste n'ayant ni la chance d'acquérir un logement en propriété, ni la perspective d'accéder à un logement locatif à coût modéré doivent faire face à des dépenses considérables - dépassant souvent la moitié de leur revenu - pour louer un logement sur le marché libre;

- sachant qu'à côté du loyer proprement dit, les ménages doivent supporter les frais d'agence, ainsi que les loyers à déposer à titre de caution;

- constatant que les dépenses afférentes dépassent facilement les 2.500 euros;

- déplorant qu'en l'état actuel, ces ménages, dont la situation est le moins enviable, ne bénéficient pas d'aides publiques,

invite le Gouvernement

- à déposer sans délai le projet de règlement grand-ducal portant introduction d'une garantie locative;

- à assurer la création d'un nombre suffisant de logements locatifs à coût modéré, soit par le biais du programme de construction envisagé, soit par le biais d'une location principale sur le marché libre;

- à créer, en attendant un équilibre entre l'offre et la demande en matière de logements locatifs à coût modéré, une allocation de loyer telle que proposée par le Conseil économique et social dans le but d'améliorer la situation et le niveau de vie des ménages les plus démunis et d'assurer le droit au logement à chacun.

(s.) Mars Di Bartolomeo, Mady Delvaux-Stehres, Jean-Pierre Klein, Jos Scheuer, Marc Zanussi.

Déi lescht Motioun setzt sech duerfir an, dass mer, de Stat an d'Gemengen zesummen, d'Réserve foncières opbauen iwwert d'Schaffung vun engem spezielle Fong dofir, deen net de Fonds de logement ass, well de Fonds de logement seng Aufgaben huet. De Fonds de logement ass net dat eenzegst Institut, dat fir Baulandreserven ze surgen huet. Hei geet et drëm en extrae Fong an d'Liewen ze ruffen, deem budgetär Mëttele regelméis-

seg zur Verfügung gestallt gi fir déi Baulandreserven ze schafen.

Motion 3

La Chambre des Députés,

- confirmant que le droit au logement devrait être garanti à chacun au même titre que le droit au travail;

- notant que ce droit se trouve actuellement fortement hypothéqué, suite à l'accroissement dynamique de la population, l'explosion des prix des terrains à bâtir et la régression sensible du nombre des logements achevés;

- constatant l'évolution dynamique du nombre de ménages en raison de l'installation de cellules familiales réduites et une augmentation corrélative des besoins en logements;

- considérant l'évolution régressive du marché du logement et la pénurie de terrains à bâtir disponibles;

- notant qu'actuellement le prix du terrain à bâtir constitue approximativement 50% du coût total de la construction;

- rappelant que Monsieur le Premier Ministre a annoncé à plusieurs reprises que le Gouvernement s'engagerait à endiguer la spéculation foncière et envisagerait dans ce cadre de mettre à disposition les réserves foncières de l'Etat afin d'augmenter l'offre de terrains à bâtir;

- regrettant que ni l'Etat, ni les communes ne disposent de réserves foncières suffisantes leur permettant d'endiguer l'explosion des prix des terrains à bâtir;

- estimant par ailleurs que dans l'intérêt de notre environnement, une extension à l'infini des surfaces destinées à la construction est inacceptable;

- constatant que la Commission des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement soutient l'idée de la création de réserves foncières ;

invite le Gouvernement

- à se donner les moyens et crédits nécessaires pour la constitution de réserves foncières en collaboration avec les communes;

- à créer un fonds spécial ayant le même but.

(s.) Mars Di Bartolomeo, Mady Delvaux-Stehres, Jean-Pierre Klein, Jos Scheuer, Marc Zanussi.

Zum Schluss wëll ech nach soen, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et ass vill geschaff ginn an deem heiten Dossier, besonnesch an der Chamber. Et ass richtig, dass d'Regierung eng Rei vu positive Moossname geholl huet, mä déi awer d'Predikat „isoléiert Moossnamen“ am Moment nach verdréngen. All d'Donnéen, all d'Fakten, all d'Iwwerleeungen an all Bereetschaft zum Engagement vun alle Säite leien um Dësch. Mer verspriche jiddefalls der Regierung, dass mer an deem heiten Dossier um Ball bleiwen, an dass mer dofir wäerte suergen, dass net nach eng Keier eng besuergneserregend Situatioun um Wunnengsmaart verschlof gëtt. Ech soen lech merci.

M. le Président. - Als nächst Riednerin ass d'Madame Beissel agedroen.

M. Jeannot Krecké (LSAP). - Här President, dierf ech just eppes dem Här Minister zoufügen. Eng sommaire Berechnung seet mer, dass eng Famill mat zwee Kanner laut dem heitege Steuerbarème mat ronn 41.000 brutto d'Joer keng Steiere bezitt, dat maache ronn 138.000 bis 140.000 Frang brutto aus. Wann een dann dovun ausgeet, dass déiselwecht Leit am Ufank eng Steuerprogressioun hunn, déi relativ niddreg ass, esou ass et evident, dass bis a relativ héije Sphären, géing ech behapten, vum Akommes keng Hëllef iwwert d'Steieren, wat de Wunnengsbau ubelaangt, méiglech ass, an

dass doduerch en Deel vun de Leit zwëschent déi zwou Mesuren, déi steierlech an déi vun de Wunnengsbäihëlfelefen, fält.

M. le Président. - D'Wuert huet d'Madame Simone Beissel. Den Här Minister Boden freet d'Wuert.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - Kann ech och eppes dozou soen? Ech hunn elo grad déi Tabellen nogekuckt, déi sinn ëmmer am Index 100 ausgedréckt an och an Euroen. Dat ass heiansdo e bësse komplizéiert fir dat ëmzerechnen, mä e Ménage mat zwee Kanner kritt nach eng Bauprime, wann hien 8.250 Euro Index 100 verdréngt. Dat sinn also nettement méi wéi déi 120.000 Frang, déi ech virdru gesot hunn. Ech hu keng Rechemaschinn hei, mä et sinn der 160.000 ongeféier, géif ech soen. Dat heescht: Vläch war d'Zuel net richtig, mä d'Ausso vum Här Di Bartolomeo war awer och net richtig.

(Interruption)

Mä Dir hutt gesot: Et brauch ee keng Steieren ze bezuelen, mä et kritt een awer och nach keng Primen.

M. Jeannot Krecké (LSAP). - Wat huet een dann, wann ee bei 8% ass?

(Coups de cloche de la Présidence)

M. le Président. - Et geet elo domadder duer. Elo fuere mer hei weider mat eisem Ordre du jour. Als nächst schwätzt d'Madame Simone Beissel an déi aner sollen nolauscheren. De Minister kritt zum Schluss d'Wuert an dann hält hie Stellung zu all deenen opgeworfene Froen.

(Interruption)

Mme Simone Beissel (DP). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'ëischt wëll ech och dem Här Norbert Haupt, eisem Rapporteur, villmools merci soe fir säin excellente schrëftlechen a mëndleche Rapport an och fir seng Kompromissbereetschaft. Ech kann och do de President Ady Jung aschléissen, well heiansdo ass et jo e bëssen héich hiergaangen an der Kommissioun. Mir hate ganz flott Gespréicher a si hunn alleguerter matgehollef.

Här President, déi wuel bekannten Diskrepanz tëschent der Offer an der Demande um Wunnengsmaart beriff sech haaptsächlech op socio-ekonomesch an demographesch Grënn. Säitens der Demande ass d'Variabel Evolution de la population e Schlësselement. Säitens der Offer weist d'Zuel vun den autoriséierten an de fäerdeg gestallte Logementer d'Manier, wéi de Wunnengsmaart op déi demographesch Evolutioun vun der Bevölkerung äntwert. Dëst ass vläch eng ganz vereinfacht Duerstellung vum Verhale vun dësem Marché. Ech wäert elo weisen, dass nach eng Rëtsch vu weideren Ursachen, déi gewässermoossen als Konsequenz vun dëser Evolutioun gesi musse ginn, déi aktuell Situatioun nach verschäerfen.

Wat d'Evolutioun vun der Bevölkerung betrëfft verweisen ech op d'Zuelen, déi de Statoc eis liwwert. Den 1. Januar 2001 hate mer zu Lëtzebuerg eppes méi wéi 441.000 Awunner. Par rapport zu 2000 hate mer eng Evolutioun vun 1,3%. Eleng zwëschent de Joren 1991 bis 2001 ass eis Populatioun ëm 57.000 Awunner gewuess. Gläichzäiteg muss een eng interessant Entwécklung ervirhiewe wat d'Zuel vun de Baugenehmegunge betrëfft.

Tëschent 1982 an 1991 ass dës Zuel praktesch kontinuierlech geklommen, fir 1991 en historesche Plus vun 78% par rapport zu 1980 ze erreechen. Sait 1992 - an dat ass ganz interessant - huet sech dës Entwécklung awer drastesch inverséiert. D'Zuel vun de Bauten-

autorisationen ass am Joer 2000 zum Beispill ëm 8,8% zrëckgaangen, am Joer 2001 hu mir souguer e Réckgang vu 24,4%. Déiselwecht Situatioun fënnt een och bei den Eefamiljenhaiser oder den Apparterementer. Markant ass virun allem de Réckgang bei den Apparterementer an de leschte Joren, an zwar ëm ganzer 27%.

Wann ee weess dass dës Beräich vill Potenzial besëtzt fir dem aktuellen Déséquilibre entgéint ze wirken, da muss dat een nodenklech stëmmen. Ech kommen am Laf vu menger Interventioun nach dorop zrëck. Bedenklech ass och, dass ëmmer nach gréisstendeels am Distrikt vun der Stad Lëtzebuerg gebaut ginn ass, mat 2.186 fäerdeg Logementer. Den Distrikt Dikrech zielt am Géigesaz nëmmen 357 Logementer, an de Maacher Distrikt 524, dat heescht e Stéck méi héich, mä trotzdem net esou vill.

Am Sënn vun enger équilibréierter Dezentralisatioun mussen och hei nei Efforte gemaach ginn. Déi astronomesch héich Präisser um Wunnengsmaart si jo fir kee méi e Geheimnis. Tëschent de Joren 1970 an 1999 ass de Meterkippräis vum Bauvolumen bei Eefamiljenhaiser ëm ganzer 500% geklommen.

(M. Niki Bettendorf prend la Présidence)

Här President, wéi vill feelt dann un adequate Wunnengen zu Lëtzebuerg? Dës Fro kréie mer bewisen an aller Däitlechkeet an den Zuele vun der Vollekszählung aus dem Joer 2001, wou 128.300 Wunnengen fir 171.000 Haushalter gezielt goufen. Dobäi kënnt, an dat ass jo de Paradox, dass d'Bebauungsfläch zu Lëtzebuerg trotz wuessender Populatioun am Laf vun de leschte Joren esougutt wéi guer net variéiert huet. Doduercher gëtt éischters ëmmer méi an d'Luucht gebaut, mä zweetens ginn och déi eenzel Wunnengen ëmmer méi kleng. Wa virun zéng Joer eng Wunneng ongeféier 126 m² grouss war, sinn et der haut nach just ongeféier 115. Schonns '91 huet eng Lipp-Etüd, déi de Wunnengsbau am Ministère an Optrag gouf, drop higewisen, dass tëschent 6.600 bis 30.000 Wunnenge géife feelen. Dat war also 1991. Obwuel d'Bevölkerung stänneg wisst, obwuel d'Zuel vun de Persounen pro Haushalt sech verklengert - 1947 waren et der nach 3,63 am Duerchschnitt, 1991 schonn nëmmen 2,66 - an obwuel sech d'Liewenswaardung vun der Bevölkerung verlängert huet, konnt d'Zuel vun de Baugenehmigungen oder de Wunnengen insgesamt dëser Entwécklung net gerecht ginn.

Un dëser Stell géing ech gärden drop hiweisen, dass feelend Wunnraum och fir déi zukünfteg Uni Lëtzebuerg riskéiert ee seriöse Problem ze ginn, e Problem deen een net soll ënnerschätzen. D'A.s.b.l. « Wunnraum fir Studenten », déi mer jo och an der Kommissioun gehéiert hunn, huet bei eis an och an hirem Pabeier drop higewisen, dass schonn haut eng ganz Rei Studente virzéien a sech iwwerleeën, ob se iwwerhaupt hir Studien hei zu Lëtzebuerg solle maachen, well se fäerten iwwerhaupt keng Wunneng zu engem abordable Präis hei ze fannen.

Ech hu gesot dass sech déi bestehend Wunnfläch zu Lëtzebuerg net nennenswäert vergréissert huet. Dofir handelt et sech an den Ae vun der DP net onbedéngt ëm Pénurie vu Wunnengen, mä vill méi ëm een Déséquilibre, eng Diskrepanz zwëschen der Offer an der Demande vu Bauterrainen a Wunnengen. Zum Gléck, géif ech gär soen, well am Fall vun enger richteger Pénurie wär net méi vill Spillraum do fir d'Situatioun am Marché ze verbessern. Esou besteet net nëmmen Handlungsbedarf, mä och Handlungsméiglechkeet.

Här President, mir wëssen de gréissten Deel vun der Populatioun konzentréiert sech nach ëmmer an trotz de modernen Technologien op eis grouss Agglomérationen. De Grond heifir ass haaptsächlech well sech - an nach ëmmer - e substanzialen Deel vun der wirtschaftlecher Aktivitéit kontinuierlech an eise Stied zentréiert. D'Schafe vun neien Aarbechtsplazen huet nees als Konsequenz, dass ëmmer méi Leit op Lëtzebuerg wëlle kommen. Gläichzäiteg mussen dann awer och déi néideg Infrastrukture wéi Schoulen, Stroossen, Kanal an esou weider virgesi ginn. Infrastrukturen op déi d'Leit net kënnen, mä awer och net méi wëlle verzichten, well si sinn noutwendeg an droen e groussen Deel zu hirem Liewensqualitéit bäi.

Et ass natierlech ze verstoen, dass d'Leit et virzéie grad an dës Géigende vum Land ze zéien. Dës Entwécklung huet awer mat sech bruecht, dass et zu engem demographeschen Déséquilibre komm ass. Zum Beispill ass dem Norde vun eise Land op dës Manéier eng ganz Rei vun den Awunner verluer gaangen. Ëmmer manner Leit fannen do eng Aarbechtsplaz, wouduerch et och ëmmer manner attraktiv ginn ass do ze wunnen. Eng vun dësen Haaptagglomérationen, déi esou eng Evolutioun wéi och d'Entwécklung vum Wunnengsmaart gutt illustréieren, ass ouni Zweifel d'Stad Lëtzebuerg. Wa mir hir Evolutioun kucken, muss mer feststellen, dass d'Leit fir d'éischt aus dem stater Zentrum op de Lampertsbiërg geplënnert sinn, dann op Märel, dann op de Belair, an duerno lues a lues no Süden, Osten a Westen. Ëmmer erëm wollte si aus der Hektik vun der Stad no bausse flüchten, mä ëmmer erëm goufe si vun der Stadentwécklung ageholl: Haiser, Stroossen, Autoen an doduerch, dir wësst et, manner Liewensqualitéit.

Duerch dës Problem, dee vläicht haaptsächlech an eiser Hauptstadt ze spieren ass, mä och ëmmer méi an anere Géigende vum Land, klëmmt den Drock op méi kleng Nopeschgemenge bestänneg. Datt dës Entwécklung de Präis vun de gutt situéierten a vill gesichte Bauterrainen an Haiser an d'Luucht dreift, läit op der Hand. De Prinzip vun der Dezentralisatioun dierft, mat Aussicht op ee 500.000-Awunner-Stat - loosse mer dat emol als Chiffre avancéieren -, definitiv eng gréisser Roll spillen. Eng Aussicht déi zwar reell ass, mä ech mengen et ass wierklech kee Grond fir a Panik ze falen. Et ass keng Fatalitéit, mä au contraire en absoluten Incentive fir op nohalteg Entwécklung ze setzen. Eng Entwécklung, duerch déi mir d'Méiglechkeet hunn, an dat onofhängeg vun der Awunnerzuel, de Matbiërg eng héich Liewensqualitéit ze bidden an ze erhalen.

Selbstverständlech ass an dësem Punkt de Wunnengsbau gefuerdert. Eng wuessend Populatioun setzt och eng wuessend Zuel vu Wunnengen a Wunnraum viraus. Déi aktuell Situatioun mat der Diskrepanz tëschen der Offer an der Demande um Wunnengsmaart ass och keng Fatalitéit déi mir mussen hinhuelen. Ech mengen et ass vill méi un de Politiker, un eis allegueren, fir dës Situatioun an de Grëff ze kréien, unhand vun enger net manner équilibréierter Wunnengsbaupolitik. Eng Politik also, déi d'Sparten, déi weider Méiglechkeete bidden, considéiert an ausnotzt. Eng Politik déi net ausschlieslech - an ech mengen dat ass jo déi grouss nei Richtung op déi mer elo allegueren zesumme wëllen higoen, no all eisen Diskussiounen - op d'Demande vun de Wunnengen ageet, mä och haaptsächlech d'Offer mathëlleft ze erweideren, do wou et méiglech ass. Zum Beispill am Beräich vun der Locatioun, zum Beispill an der Reform vum Mietgesetz vum Aféiere vun engem Carnet de l'habitat an esou weider. Mä Fraktiounskolleeg Marco Schroell wäert a Senger Interventioun nach méi am Detail op dës Punkten agoen.

Här President, mir hunn eng Situatioun vun Déséquilibre op dem Wunnengsmaart, wéi d'Zuelen et bewiesen. Mä ech mengen et kann een net behaapten, dass de Marché komplett saturéiert ass. Virun allem am Beräich vun der Locatioun besteet Potenzial, dat duerchaus erweiderungsméiglech ass. Dat ëmsou méi wa mer bedenken, an ech hunn dat grad virdu gesot, dass 27% manner Apparterementer gebaut gi sinn an deene leschten zwee Joer. D'Entwécklung gëtt awer nach méi stigmatiséiert, wa mir wëssen dass eng Rëtsch vun eidele Wunnengen virun allem an der Stad Lëtzebuerg, mä och lues a lues an aneren Deeler vum Land stinn. Dobäi kënnt och de Problem vun der Meessaffektatioun vun de Wunnengen. Dat heescht, si ginn als Büroen, an net méi als Wunnraum benotzt. Kucke mer emol d'Stad Lëtzebuerg, wou jo m² pro m² am PAG als Wunnungsfläch ausgewise sinn, mä si ginn als Bürosraum genotzt. Wäre et net vläicht do eng Iwwerleung wäert, a mir haten dat diskutéiert, ob een net sollt eng Aart Spezialtax aféieren, wann d'Wunnfläch kontinuierlech zweckentfremt genotzt gëtt?

D'Stad Lëtzebuerg huet och eng Dispositioun an hiert Bautereglement geholl, déi seet dass am Secteur central eng Partie vun der Fläch fir d'Wunnengen virbehale gëtt. Et ass och kee Geheimnis, dass eng ganz Partie vu Bürofläche vu staatlechen Administrationen genotzt gëtt. Wunnflächen, déi eigentlech am PAG vun der Stad Lëtzebuerg och esou als Wunnengen agestuft sinn. Mir hunn ongeféier um Niveau vun der Stad 170.000 m², also Wunnflächen déi nach ëmmer als Büro genotzt ginn. Fir deem entgéint ze wirken, soll unhand vun engem Groupe de travail mol den Inventar vun all dëse Fläche gemaach gi fir e Reaffektationsplang vun dëse Raim opzestellen.

D'Grënn vun dëser Evolutioun sinn ënnerschiedlech. Et sinn dat Spekulation mat Immobilien, et sinn dat net un déi modern Normen ugepassten Ausstattung vun alen Haiser, an och déi heiansdo extrem héich Käschten déi op de Propriétaire zoukommen, wann hien ëmbauen oder renovéiere wëll. Mä och d'Reform vum Bail-à-loyers-Gesetz oder d'Erhéijung vun der Mietrenditt, déi haut bei 5% läit, sinn Ziler déi et engersäits fir d'Investisseuren nees méi attraktiv géinge maachen an de Locatif ze investéieren, an anersäits dem Bierger et och interessant ze staten, d'Locatioun als eng valabel Alternativ zum Eegenheem ze geseinn. Mä Fraktiounskolleeg Marco Schroell kënnt och nach dorop zrëck.

Här President, eng équilibréiert Logementspolitik geet Hand an Hand mat de Beträffenen, dat heescht un aller éischerer Stell de Gemengen. Mir kënnen awer net higoen a vun de Gemengemammen an de Gemengepapp verlaangen datt nei gebaut gëtt, ouni hinnen déi néideg Ënnerstützung ze bidden an hir Capacité financière ofzesécheren. Mir dierfen net vergiessen dass eng Gemeng vis-à-vis vun hire Bierger och Obligatiounen huet. Et ass ze einfach fir de Gemengen ze soe si sollten hire PAG erweideren, wa mir gläichzäiteg wëssen dass dat net onbedéngt am Sënn vun der Ëmwelt, weint der Versieglung vum Buedem, beziehungsweise der Liewensqualitéit ass. Dat sinn alles Realitéiten déi bei all Gemeengeverantwortleche prioritär sollte sinn.

Wann eng Gemeng als Promoteur public vu Wunnengen handele soll, wéi d'Regierung dat och virgesäit, da muss sech de Stat awer och konsequent un de Folgekäschte vun esou enger Politik bedeelegen. Dat wieren zum Beispill déi schou-

lesch Infrastrukturen, d'Structure d'accueil, d'Kanalisation an esou weider. D'Bedenke vun de Gemenge géintiwier dës finanzielle Käschte sinn an deem Sënn duerchaus ze verstoen. D'DP ass awer och der Meenung, dass et net ubruecht wier d'Gemengen ze forcéieren nach méi eng aktiv Roll als Promoteur public ze spillen wéi dat schonns am Gesetz iwwert d'Aide au logement virgesinn ass. An hirem Pabeier « Nos communes au 21e siècle - La répartition des compétences et responsabilités entre l'Etat et les communes » ënnersträicht d'DP, ech zitieren: « Des aides étatiques convenables et relatives sont dès lors une condition sine qua non d'un engagement des communes à prendre un rôle plus actif en matière de politique de logement. »

De Stat an d'Gemeenge solle sech zesummen un een Dësch setzen, Synergien entweckele fir eng gemeinsam Léisung ze fannen a Saaen: Wat fir eng Gemeng soll wou an ënnert wat fir engen Ëmstänn hire PAG vergréisseren? Wéi vill ongenotzt Bauland existéiert an de bestehende PAGen? Wéi ass et mat de Réserves foncières? An och: Wéi kënne mer eise Usprouch un Dezentralisatioun besser gerecht ginn? Dat sinn alles Froen op déi mer sollten zesummen eng Äntwert fannen.

Här President, fir e besseren Iwwerbléck ze kréie proposéiert de SYVICOL, fir datt d'Gemeenge gehale sinn, verschidden Donnéeën ze deklaréieren. Et wieren dat zum Beispill d'Gesamtoffer vun de Wunnengen, d'Zuel vun de Mietwunnengen an de gefrote Loyer, eidel Wunnengen, méaffectéiert Wunnengen an esou weider. Op dës Manéier, denken ech, kéint een e relativ gudden Iwwerbléck iwwer all déi Problemer a Komponente vun der aktueller Situatioun an de Gemenge kréien. Ëmsou méi wichteg ass esou eng Démarche, wa mer bedenken dass de Fënnfjoresplang virgesäit d'Zuel vun de Sozialwunnengen vu 4.125 op 9.000 ze erhéien, mat engem globalen Investissement vun iwwer eng Milliard Euro.

D'DP kann d'Regierung nëmmen ënnerstëtze wa si, wéi am Koalitionsaccord steet, virgesäit, an ech zitieren nach eng Kéier: « une majoration sensible du taux de subvention accordé aux divers promoteurs publics lors de la création de logements sociaux locatifs » et de favoriser « toute initiative émanant des promoteurs publics en vue de créer des zones d'assainissement et des zones de réserves foncières ».

Zil soll awer och sinn, datt bei all Konstruktioun, bei all Wunneng déi nei entsteet, net de landschaftlechen an den ökologesche Charakter vun enger Gemeng drënner leide muss. Och dës Konditiounen mussen kënnen erfüllt gi fir datt d'Gemeenge sech, mat der néideger Verantwortung an am Respekt vum Aménagement des villes et du territoire, trauen op de Wee vun enger méi voluntaristescher a percutanter Wunnengsbaupolitik ze goen.

Här President, zum Schluss nach e puer Wuert iwwert d'Promoteurs publics. De Parc locatif public mécht insgesamt 11,43% vun de Mietwunnengen aus. Dës kleng Prozentsaz weist wéi wichteg d'Initiativ vun der Regierung ass, eng aktiv Politik an dës Richtung ze maachen, andeems si zum Beispill finanziell Mëttele vun de Promoteurs publics vun de viregte 40% op 70% respektiv 75% erhéicht.

D'Demokratesch Partei ka sech awer duerchaus virstelle fir och de private Promoteuren, déi an de subventionéierte Wunnengsbau investéieren, ebenfalls ënnert d'Ärm ze gräifen, an zwar mam Zil fir de Potenzial, deen de Lëtzebuurger Wunnengsmarché am Beräich vun de Mietwunnengen besëtzt, besser ze fördern. De Stat oder d'Gemeenge sollen net déi eenzeg sinn, déi sech um Investis-

sement an dem soziale Wunnengsbau bedeelegen.

D'DP ass och iwwerzeegt dass de kommende Carnet de l'habitat e groussen Deel zu der Erweiderung vum Wunnengsraum wäert bäidroen, andeems hien hëlleft d'Renovatioun, d'Salubritéit an esou weider vun der Wunnfläch, déi disponibel ass, nei ze gestalten.

Och ass a mengen Aen eng wichteg Initiativ d'Aféierung vun der staatlecher Garantie locative. D'DP huet schonn 1990 à propos Logement Folgendes proposéiert: « On pourrait par exemple envisager un système de complément au loyer qui mettrait sur un pied d'égalité les locataires du Fonds de logement à coût modéré et les locataires qui sont obligés de s'en remettre au parc locatif proposé par le secteur privé. »

Mer dierfen net nëmmen déi Leit gesinn déi sech een Eefamiljenhaus oder eng subventionéiert Mietwunneng leeschte kënnen. Meng Virriedner hunn dat schonn ugeschwat an ech wëll et nach eng Kéier ënnersträichen, well et ass e wichtige Punkt: Et ginn och nach ganz vill Leit déi sech tout juste keng eege Wunneng leeschte kënnen an trotzdem awer ze vill Revenu hu fir an de Genoss vun enger subventionéierter Wunneng ze kommen. Déi staatlech Garantie locative wäert et dës Leit oder Famillje besser erlaben eng Wunneng ze lounen, déi hire perséinlechen oder duerch de Beruff begrënnete Virstellungen entsprechen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de Koalitionsaccord huet festgehalten, dass eis Regierung gewëllt ass fir den Zougank vu Privatleit zur Propriétéit tatkräfteg ze ënnerstëtzen. Dës a folgender Formulatioun: « en maintenant les différents moyens d'aide existants et en rendant leur affectation plus judicieuse. Pour ce faire, les aides individuelles seront dorénavant fonction du revenu disponible par unité de consommation du ménage bénéficiaire; et la grille des revenus à considérer pour l'octroi des aides ainsi que les critères de surface à respecter pour les logements éligibles aux aides seront réexaminés. »

Wann dës Attitüd respektéiert gëtt a wa mir den Hiewel um Wunnengsmaart do usetze wou et néideg ass anstatt eesäiteg eis nëmmen ëm d'Demande ze këmmern - a mir wëllen dat jo maachen, mir mussen d'Offer ganz ferm fördern -; wann all d'Gemeenge mat der néideger Ënnerstützung vum Stat bereet sinn eng gesond Logementspolitik ze bedreiwen, déi awer och d'Kritäre vum Aménagement du territoire respektéiert, dann, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, si mir um gudden Wee de Wunnengsbau mëttel- oder op d'mannst laangfristeg an de Grëff ze kréien.

Ech soen lech merci.

M. le Président. - Merci, Madame Beissel. Den nächsten Orateur ass den Här Jacques-Yves Henckes. Här Henckes, Dir hutt d'Wuert.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'éischt och vun eiser Säit aus all Félicitatiounen un de Rapporteur, dee sech fir d'Elaboratioun vu sengem schrëftlechen a mëndleche Bericht ganz, ganz vill Méi ginn huet an och vill Hëllef an der Kommissioun fonnt huet.

Et ass och wichteg datt mer haut iwwert de Problem diskutéieren an datt ee fir d'éischt awer och emol e kleng Bilan zitt vun deem wat mer virfannen. Et muss ee soen, wann een allegueren déi Hëllef gesäit déi mer am Laf vun de Joren hei an ons Législatioun erabrecht hu fir de Leit ze erlabe fir eng Wunneng ze kréien oder fir bëlleg ze mieten, da gesäit een datt et sech zu enger Geschierkëscht entwéckelt huet wou et eng Hellewull vun Hëlfelefen doruechter ginn, an d'Resultater hu

sech och ausgewisen, datt, wann een d'Statistike kuckt au niveau international, da gesäit een datt Lëtzebuerg bal déi meeschte Propriétaires huet vun Eegewunnenen a ganz Europa, mat iwwer 70%, a mir gesinn och datt mer dat Land sinn, en comparaison zu anere Länner, wou mer déi gréisste Wunnfläch hu mat 135 m² pro Logement. Ech mengen datt sinn zimlech considérable Montanten, an déi weisen datt hei, duerch de Liewensstandard dee mer kannt hunn, awer ganz vill Leit sech konnten eng Eegewunneng leeschten an datt och d'Gréisst vun de Wunnenge sech am Laf vun de Jore considérablement gesteigert huet.

Wann een natierlech méi grouss baut, ass et natierlech och evident datt de Bau méi deier kascht. Nach muss ee sech elo Froe stellen, ob een alleguer déi Mesuren, déi mer bis elo kannt hunn, déi mer och elo nach an onser Gesetzgebung hunn, ob déi alles dat Richtegt esou brénge wéi mer et geduecht hunn? An do muss ech soen datt ee feststelle muss, datt verschidde Mesuren net oder ganz wéineg gräifen. D'Spuerprimen, do ginn et pro Joer 381 Leit déi dovunner profitéieren, bei de Bauprimen 2.568, fir d'Frais d'architectes 105.

Par contre gesäit een, datt eng aner Hëllef ganz gutt gräift, datt ass déi fir d'Hëllef, d'Zënssubventionen an d'Bonificatione fir d'Zësen, wou pro Joer 14.000 Demandeuren dovunner profitéiert hunn. Et ass also kloer datt ee sech elo mol d'Fro muss stellen, ob een net soll just op deem Gebitt vun den Zënse méi e staarken Akzent leeën an eventuell esouguer déi aner Primen a Fro stellen. Well et ass och wichteg datt deen dee baut, datt deen dee keeft, datt deen eng Hëllef huet déi rapid ass, déi kloer ass, déi iwwersiichtlech ass.

Mir gesinn datt déi eenzel Bauprimen, déi mer hei hunn, datt et do dräi, véier, fénnef heiansdo esouguer sechs Méint dauert bis se kënnen ausbezuelt ginn. Während där ganzer Zäit kann den Acte net gemaach ginn. Dat féiert zu ganz vill lenger an zu neie Käschten. Dofir menge mir datt ee sech soll iwwerleeën ob een net soll op de Wee goe fir eng Zënssubvention esou virzegesinn, datt d'Leit déi bauen, datt déi hir Zënskreditter kréien zu engem Prozent. Ee Prozent natierlech ënnert verschidde Konditiounen an net dans l'absolu. Mir haten zum Beispill geduecht datt fir eng Persoun 100.000 Euro als Kapital kënnge gëllen, fir zwou Persounen 200.000 a pro Kand 50.000 an datt een dat natierlech eventuell och nach u verschidde Conditions de revenu gestaffelt hätt, mä domadder hätt een d'Méiglechkeet geschafe fir an enger Mesure, déi ganz visibel ass, déiselwecht Zuel, Montantë vu Kreditter déi mer elo hunn, op eng Mesure ze konzentrieren.

Mir mengen datt et eng Diskussioun wäert ass, an dofir gi mer och an deem Sënn eng Motioun era fir datt mer sollen d'Regierung opfuerderen déi Saach do eng Kéier ze studéieren an ze kucken op se faisabel ass an ënnert wat fir enge Konditiounen.

Motion 9

La Chambre des Députés,

- considérant que les multiples aides au logement ne concentrent en général qu'une minorité d'acquéreurs ou constructeurs d'immeubles, qu'elles manquent de visibilité et que leur attribution est longue et difficile;

- considérant que dans l'intérêt d'une aide au logement efficace et transparente il y a lieu de concentrer l'effort public sur la mesure qui concerne la plupart des demandeurs à savoir celle relative au subventionnement du taux d'intérêt des prêts au logement et d'offrir à l'avenir des prêts du logement à 1%, sous des conditions de revenu à définir;

- considérant qu'en cas de survenance d'enfant il y a lieu d'attribuer rétroactivement la subvention afférente relative au prêt financier à 1%;

demande au Gouvernement

- de concentrer les efforts de subventionnement des personnes en matière d'aide au logement à la création d'un prêt au logement au taux de 1% sous des conditions à définir.

(s.) Jacques-Yves Henckes, Jean Colombero, Fernand Greisen, Aly Jaerling, Robert Mehlen.

Den zweeten Deel dee ganz vill an der Debatt steet, datt ass de Problem vun de Bauperimeteren d'une façon générale. D'Diskussiounen ob ee soll de Bauperimeter vergrësseren oder net, déi wäerte mer héchstwahrscheinlech nach eng Kéier muer féieren, mir hunn e puer Debatten déi sech heiansdo iwwerschneiden. Mä et ass awer esou datt jo hei prinzipiell vun der Kommissioun virgeschloe gëtt fir de Bauperimeter net méi ze vergrësseren. Wann een also wëll méi bauen, da muss ee kucken datt een déi bestehend Baulücke bebaut kritt, respektiv datt een den CMU héicht. Mir mengen awer, datt au vu vun de Projeten déi d'Regierung plazeweis huet, notament tëschent Zéisseng a Leideleng, een awer gesäit datt de Bauperimeter, trotzdem mer eis um Prinzip festhalen, awer wäert ganz staark vergrëssert ginn.

Dofir, mengen ech, muss een dat punktuell kucken, et muss ee kucke wou dat eventuell Sënn mécht a wou et kee Sënn mécht. Et soll een also net dat dans l'absolu gesinn, mä et éischter au cas par cas kucken a regional duerchzeien. Well et ass och schlecht wann elo op eng Kéier massiv an de bestehende Quartieré ganz héich gebaut gëtt, niewent Wunnengen déi alleguerten an den traditionellen Een-, Zweek-, Dräistäckhaiser eropgesat ginn. Do stellt sech also manifestement e Problem vu Kohesioun a vun Développement, a mir plädéieren dofir datt all Kéiers vun der Harmonie an der Entwécklung vun de Stied a vun de Quartieré muss integréiert ginn, a mir plädéieren och dofir datt dat soll a Stadentwécklungs- oder a Quartierentwécklungspiang geschéien.

Den zweete Problem deen een awer muss ugoen, datt ass deen datt ganz vill Gemengen ageblécklech net méi wëllen datt an hire Gemenge gebaut gëtt. Woufir? Well se gesinn datt wann déi negativ Evoluitioun vun de Gemengefinanzen esou weider geet wéi se sech ubaant, datt se deen Ablack net méi genuch Suen hu fir déi Infrastrukturen ze bauen, déi an nächster Zäit wäerten op se zoukommen, wa se gesinn datt et Schwierigkeete ginn um Wunnengsbau.

Plusieurs voix. - Très bien.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Dofir si se äusserst virsiichteg, an hei ass och d'Regierung gefuerdert fir endlech Kloertext ze schwätzen. Dat wäert natierlech och nach eng Kéier muer zur Debatt kommen - mat dem anere Kolleeg, dee sech ëm den Intérieur këmmert -, fir ze wësse wéi vill dann elo d'Gemengen ënnerstëtzt ginn, wat déi Contributiounen do sinn, well et ass kloer datt wann et esou leeft wéi et elo leeft, da wäerte mer an de Gemengen net vill Begeeschterung fanne fir nach nei Lotissementer ze genehmegen an da wäerten nach ganz vill Retizenzen do sinn, wat nees erëm op de Maart awierkt.

Da muss ee sech och eppes mierken, Här Minister, datt ass datt och heiansdo verschidden Debatten dozou féieren, a verschidden Aussoen, notament vun eisem Här Statsminister, datt dat och d'Präisser an d'Luucht schnellen deet, wat d'Baupräisser ueget. Dat war déi ganz Debatt iwwert dee 700.000-Awunner-Stat, déi den Här

Juncker lancéiert huet a wou op eng Kéier, wéi se héieren hunn datt d'Bauland géing rar ginn, verschidde Propriétaires sech geduecht hunn, ma dat ass jo elo fein, da ges du elo mol hin an du héichs emol alleguerten d'Baupräisser an d'Terrainspraisser, an dat ass och geschitt.

Et muss een also virsiichteg si wann een Aussoe mécht, well déi kréien direkt negativ Répercussions, an ech waarden nach just e puer Méint of fir deen Ablack beim Enregistrement ze froen, datt mer e puer Statistike solle kréie wéi et dann zënter där Ausso do mat der Evoluitioun vun de Baupräisser gaangen ass.

Da muss een eppes festhalen, dat ass wa mer als Stat agräifen op de Baupräis andeems mer Zone kafe wou mer Terrainreserven uleeën, datt wa mer soss iergendwéi op déi ganz Infrastruktur vun Offer an Demande agräifen, da gesäit ee ganz oft datt ee vläicht kuerzfristeg et elo fäerdeg bréngt fir d'Baupräisser erofzesenken, mä datt ee scho mëttelfristeg nees erëm an d'Situatioun kënnt datt herno, e puer Joer méi spéit, d'Baupräisser an d'Terrainspraisser nees staark usteigen. Et ass also meeschtens e ganz geféierlecht Spill wann d'öffentlech Hand wëll hei weisen datt si méi staark si wéi d'Forcé vum Maart, a bis elo wor et nach ëmmer esou datt d'öffentlech Hand herno falsch louch.

Par contre do wou d'öffentlech Hand soll a muss agräifen, dat ass wou si selwer duerch hir administrativ Prozeduren zur Verdeierung vun de Baukäschte bäidréit. Eng dovun ass sonder Zweifel, an dat huet och d'Kommissioun ganz richtig ervirgestrach, déi ganz Prozedure fir e Plan d'aménagement duerchzekréie wou dat heiansdo dräi, véier, fénnef Joer dauert wou d'Terrainé kaaft sinn, wou d'Investissementer solle gemaach ginn, wou lauter Fräen hikommen. An do gi mer och, Här Minister, eng Motioun eran, wou mer froen datt e puer Reforme sollten duerchgezu ginn, ganz einfacher elo.

Motion 7

La Chambre des Députés,

- considérant que la durée excessive des procédures administratives d'élaboration des plans d'aménagement du territoire réduit l'offre de projets de construction d'immeubles, est la cause de frais importants qui sont répercutés sur le prix des constructions;

- considérant qu'il y a donc lieu de raccourcir ces délais;

demande au Gouvernement

- d'organiser des réunions de la commission de l'aménagement du territoire au moins trois fois par semaine;

- de raccourcir les délais prévus par la loi;

- d'assurer le caractère contradictoire des réunions de la commission de l'aménagement du territoire de sorte à permettre aux parties concernées (Etat, Commune, promoteur) de réduire les procédures administratives.

(s.) Jacques-Yves Henckes, Jean Colombero, Fernand Greisen, Aly Jaerling, Robert Mehlen.

Mir hu festgestallt datt wann een déi eenzel Statistike kuckt déi mer zur Verfügung hunn, da kommen d'Woch ongeféier 30 Demandé fir Lotissementer am Ministère de l'Intérieur eran. Mat enger Sëtzung vun der Commission de l'aménagement pro Woch wor et esou, datt der an der Moyenne néng bis zéng duerchkomm sinn. Anscheinend kënnt elo zënter kuerzem déi Kommissioun zweemol zesummen, esou datt een der Saach e bësselche méi no kënnt. Mä mir mengen datt déi Kommissioun nach misst méi oft zesumme kommen a wéi-

negstens dräimol zesumme komme fir déi eenzel Prozeduren ze accélérieren.

Da gesäit een och datt mer an der Prozedur selwer, wéi dat Ganzt analyséiert gëtt, nach esou fuere wéi dat an der Zäit vun der Postkutsch gemaach gouf. Et geet fir d'éischt bei de Ministère de l'Intérieur eran, da geet et nees iwwert den Districtscommissaire bei d'Gemengen, da geet et nees bei de Promoteur, da geet et nees hin an hier. Et gesäit een datt déi Prozeduren äusserst laangwierig sinn, a mir stellen ons d'Fro a mir mengen och, datt et besser wier datt d'Kommissioun dat géing kontradiktoresch, esou wéi dat am Ausland oft de Fall ass, diskutéieren, well ganz vill vun deene Problemer oder deenen Aménage-menter, wa se tëschent dem Stat, der Gemeng an dem Promoteur zesummen diskutéiert ginn, dann ass ganz oft eng Léisung ganz rapid an Aussicht an da brauch een net dat Hin an Hier während Jore vu sämtlechen Dossieren duerchzeien.

Mir gesinn datt et am Ausland geet. Firwat soll et hei zu Lëtzebuerg net goen?

Da gesi mer datt mer verschidden Hëlfehen hei virgesinn hu fir d'Promoteurs publics, an deelweis - gëtt dann och nach virgesat - vu Promoteurs privés. Ech bedauern e bësschen datt an der Motioun vun de Majoritéitsparteiën ëmmer nëmme vun de Promoteurs publics geschwat gouf an d'Promoteurs privés, déi eventuell op de selwechte Wee solle goen, keng Hëlfehen a keng Ennerstëtzung solle kréien.

(Interruptions diverses)

Ech mengen et ass wichteg datt d'Leit séier Wunnenge kréien, a wann ënnert de selwechte Bedingungen de Promoteur privé méi bëlleg a besser ka bauen, an do ginn et jo Etüden déi dat nowisen, dann ass et méiglech datt een dat och soll de Leit zur Verfügung stellen. Dat Wichtigst ass datt séier a rapid gebaut gëtt a mat Qualitéit, esou wéi mer et gäre fir ons Bierger hätten, an dofir muss een d'Konkurrenz spille loosse tëschent dem Promoteur public a privé.

Ech muss och do nach eng Kéier bedauere wat ech déi leschte Kéier bei der Debatt iwwert dat Logementsgesetz, déi mer hei haten, datt mer higaange sinn an eng Motioun, eng Subsidiatioun excluëiert hunn, datt ass déi datt d'lëtzebuergesch Entreprisë keng Subsidé kréie wa se Wunnenge baue fir hiert Personal wat hei zu Lëtzebuerg wunnt a wat d'Lëtzeburger Nationalitéit huet, oder Résident ass, datt muss ech éierlech soen, Här Minister, dat verstinn ech net. Dat ass eng Lacune am Gesetz.

(Interruptions)

Ech ka just soen dass dat esou ausgeschloss ass, dat bleift esou ausgeschloss an ech weess och datt een Ablack diskutéiert wor fir et nach eng Kéier ze amendéieren, et ass net geschitt, ech wier frou wann Der iergend een anert Gesetz elo hutt, ëm de Logement wäert jo nach héchstwahrscheinlech iergend e Gesetz awer bis um Enn vun der Legislatur kommen, datt Der dann d'Geleeënheet benotzt fir dee klengen Iertum, deen awer wichteg ass, ze revidéieren.

Da muss een och soen, datt hei ganz vill geschwat gëtt vum dem Droit de préemption deen d'Gemenge solle kréien. Mir sinn do relativ skeptesch derfir. Well et gesäit een datt den Droit de préemption, esou wéi en an Däitschland an am Frankräich virgesinn ass, en Fait eng Enteeignungsprozedur ass. Hei gëtt se elo net als Enteeignungsprozedur virgesinn, déi de Gemengen zougesat gëtt. Hei gëtt et net eng Enteeignungsprozedur an deem Sënn datt elo vun de Gemengen aus de Präis fixéiert gëtt ënnert deem se kafen, mä datt si sech selwer géingen um Maartpräis orientéieren. Dat ass ganz schéin a gutt, mä da mussen och

d'Gemengen d'Suen hu fir um offizielle Maart kënnen ze intervenéieren.

Ech wëll drun erënneren datt d'Stad Lëtzebuerg een Ablack beispillsweis en Haus fir 25 Milliounen wollt kafen, op der Stee wor et awer fir 80 Milliounen iwwergaangen. Ech muss lech éierlech soe mir stoungen zimlech domm do, wéi mer op eng Kéier gemierkt hu wéi d'Differenzen an den Appréciatiounen waren.

(M. Jean Spautz reprend la Présidence)

Dat zweet ass, mir gesinn et am Ausland, datt den Droit de préemption am Frankräich notament guer näischt bréngt. E bréngt just nëmmen eng Verdeierung vun de Gesteignungspräisier vun den Apartementen a vun de Bauterrainen. Iwwerall wor et e Fiasko. Woufir? Während där Zäit wou d'Demande vum Notaire bei der Gemeng eragereecht gëtt a wou an 90% oder 99% vun de Fäll keng Reaktioun kënnt, well d'Gemeng net interesséiert ass fir egal wat hei ze kafen, an der Stad Lëtzebuerg beispillsweis oder zu Esch, datt een deen Ablack ee Mount just verléiert wou ee muss Tëscheffinanzéierung maachen, an et gesäit een datt och den Notaire muss fir déi Aarbecht rémunériert ginn, datt dat och zu Fräe féiert.

D'Etüden déi am Frankräich gemaach gi sinn iwwert datt Ganzt weisen datt et och zu ganz villen Abue kënnt. Et gesäit een zum Beispill e Buergermeeschter deen net wëllt datt Mietwunnenge fir Immigrante gemaach ginn, dann exercéiert en den Droit de préemption; et gesäit een datt de Buergermeeschter mengt datt deen ee Promoteur een ass deen him net genehm ass an datt en anere Promoteur him méi genehm ass, datt en deen Ablack den Droit de préemption exercéiert. Dat sinn Donnéeën déi mer vum Frankräich geliwwert kruten. Bien entendu wäert et héchstwahrscheinlech net hei zu Lëtzebuerg esou goen. Mä et gesäit een datt, wann ee gesäit wou den Droit de préemption exercéiert ginn ass, dann huet e ganz ganz wéineg bruecht, sauf eng Verdeierung vun den Terrainen.

Da schéngt ons wichteg ze sinn, datt mer hignn an awer eng aner Informatioun mussen als Gemeng kréien, wou d'Gemengen déi mussen kréien, datt ass dat wat een nennt: e Baulückenkadaster. Et ass wichteg, datt d'Gemengen informéiert si wou et an dem Bauperimeter selwer, speziell wat méi no zum Zentrum ass vun der Stad, datt heescht datt een dat zirkonspheresch kënnt gesinn, a wou ee gesäit hei ginn et Terrainen déi sinn à l'abandon, hei kann nach drop gebaut ginn, hei si verschidden Haiser déi sinn à l'abandon, déi net gebraucht ginn a wou ee gesäit datt et wichteg ass datt een intervenéiert fir do eppes ze maachen.

(Interruptions)

Beispillsweis datt wann ee feststellt datt en Haus à l'abandon ass, datt dat ka verschidde Grënn hunn. Ganz oft gesäit een datt et Schwierigkeete sinn déi sech ergi well een eng Baugenehmegung net kritt, do brauch een nëmmen de Pôle Nord hei an der Stad ze kucken, et gesäit een datt op anere Plazen net gebaut gëtt well déi Persoun, déi Propriétaire ass, verstuerwen ass an d'Héritieré sinn iergendwou an der Welt dorëmmer verstreut. Bei anere Saache si mol Leit Propriétaire déi a Gériatrie sinn, bref mir gesinn datt et ganz oft wichteg ass datt ee weess wou iwwerhaupt sech de Problem stellt an datt een da kann intervenéieren.

Och do wiere mer deen Ablack bereet, dee Moment wou en Haus à l'abandon ass, datt een do kënnt an der Gemeng ënnert verschidde Konditiounen den Impôt foncier héijen. Well augenblécklech déi eenzeg Aart a Weis wou ee kann intervenéieren, dat ass ze waarde bis wierklech d'Haus an d'Ruine fällt an deen Ablack eréischt eng Interventioun kënne maachen, an dofir gi mer an deem Sënn eng Mo-

tioun mat eran, dat ass déi drëtt an déi lescht.

Motion 8

La Chambre des Députés,

- considérant qu'il existe dans toutes les communes de nombreuses places à bâtir isolées ou des maisons à l'abandon, situées dans les périmètres d'aménagement et de construction;

- considérant que les communes ne disposent pas d'un aperçu global de ces terrains et maisons et qu'il y a donc lieu de créer un cadastre des terrains isolés non bâtis et des maisons à l'abandon (Baulückenkataster);

- considérant que ce type de cadastre doit aller de pair avec la possibilité pour les communes de fixer un impôt foncier plus élevé quant aux maisons à l'abandon;

demande au Gouvernement

- de créer un cadastre des places isolées non bâtis et des maisons à l'abandon (Baulückenkataster);

- de permettre aux communes de fixer un impôt foncier plus élevé quant aux maisons à l'abandon.

(s.) Jacques-Yves Henckes, Jean Colombero, Fernand Greisen, Aly Jaerling, Robert Mehlen.

Dann ass et esou datt mer verschidden aner Saache wichteg fannen, datt se och zur Debatt kommen. Dat eent ass e Problem dee mer hei schonn e puermol ugeschat hunn, dat ass datt déi Leit déi Steiere bezuelen, datt déi munnech Avantagen hunn, an datt déi Leit déi keng Steier hunn, déi kréien net genuch geholf. Mir mengen dofir a mir hunn dat jo och schonns virun e puer Joer an enger Motioun festgehalten, wou mer leider déi eenzeg woren déi dat gemaach huet, datt mer do d'Negativsteuer gefuerdert hunn.

Ech mengen datt mer op deem Wee do och solle goe fir de Leit kënnen ze hëllefen. Da schéngt ons wichtig ze sinn, datt een eng Assurance obligatoire beim Bau virgesäit. Et ass offensichtlech datt do wou et besteet, beispillsweis am Frankräich, de Mehrkäschtepunkt vun der Assurance obligatoire fir de Bau fäerdeg ze maachen a géint d'Mal façon, datt dat 0,1% bis 0,15% vum Bau méi deier gëtt. Wann en obligatoresch ass, iwwerall. Datt awer och domadder alleguer déi Schwierigkeiten déi kënnen Entstoen, wann op eng Kéier e Promoteur oder eng Baufirma Faillite mécht, wann op eng Kéier Malfaçonnen entstinn, datt déi iwwert dee Wee do rapid kënnen behuwe ginn ouni datt et zu Schwierigkeiten herno kënn, an ech erënneren do an deem Zesummenhang un déi Proposition de loi déi ech erabruecht hat viru gerauer Zäit an déi bal op alle Bänken e groussen Accord fonnt hat.

Dann ass eng aner Saach, Här Minister, wou Dir selwer direkt implizéiert sidd oder am Regierungsprogramm steet datt Der eppes sollt maachen, a wou Der och an dem Zéngpunktprogramm fir de Commerce et widderholl an ugedéit hutt, mä wou mer awer de Projet de loi net hunn. Dat ass deen iwwert d'Réglementation vun der Profession vum Secteur immobilier.

Et ass wichtig, Här Minister, datt mer hei endlech dee Projet de loi kréien. Ech wär frou, Här Minister, wann Der ons kënn soe wéini. Well et gesäit een ëmmer méi datt just déi Branche do gréisstendeels vu Failliten ass a wou e gudden Deel frauduleuse sinn. Mir gesinn och do datt ganz vill Agents immobiliers ouni Mandat sinn a mir mengen datt et awer wichtig ass datt déi e Mandat obligatoire mussen hunn. Do ass et noutwendeg datt een déi gutt Agents immobiliers vun deenen trennt, déi hire Métier op eng Aart a Weis duerchféieren, déi ech léiwer net wëll qualifizéieren, mä déi op jiddfer Fall sech negativ fir ganz vill Leit auswierkt. Hei ass et wichtig datt endlech dat Gesetz op den Dësch kënn.

E leschte Punkt, Här Minister, dat ass d'Imposition vun de Plus-valuen. Wann een déi Gesetzgebung kuckt mat de Reglementer an de Circulären an déi Zuel vu Prozesser, déi mer op de Couren, um Tribunal administratif an op de Cour administrative hunn, ech mengen da misst sech d'Regierung eng Kéier iwwerleeë fir déi Gesetzgebung do eng Kéier ze vereinfachen. Am Ausland ass et bei den Immobilië ganz oft esou, datt e gewëssene Prozentsatz vum Verkafspräis, 30, 40 oder 50% fräi gemaach gëtt, net imposéiert gëtt, an de Rescht imposéiert gëtt. Dat ass eng einfach Léisung an déi géif munches évitéieren, well hei ganz oft désagréabel Surprisë sinn, wou allméigleches gefréckelt a gemaach gëtt. Et ass op jidde Fall net dat richteg, fir op deem Wee do ze bleiwen an do muss sech d'Regierung Verschiddenes iwwerleeën.

Dat gesot, Här Minister, sinn an deem Rapport, dee vun der Kommissioun komm ass, ganz vill Saachen déi mer weider och nach ënnerstëtzen, iwwert de Bail à loyer und und und, an et sinn aner Saache wou mer a verschiddene Propositionen, déi mer hei wollte maachen oder preziséieren, méi kritesch woren.

Ech hoffen, Här Minister, datt Der aus där Debatt hei an aus dem Dialog och mat ons gesitt, datt mer wëlle verschidde Saachen änneren, verschidde Saache méi einfach maachen an datt et elo un der Regierung ass fir ze soen, wat se dann endlech wëllt maachen, ouni elo op de Wee ze goe fir ëmmer zousätzlech a vill nei Mesuren ze maachen, mä fir ze kucken, esou effikass wéi méiglech, e puer wichtig Mesuren duerchezéien a sech dorobber ze konzentréieren.

M. le Président. - Als nächste Riedner ass den Här Robert Garcia agedroen. Den Här Garcia huet d'Wuert.

M. Robert Garcia (DÉ GRÉNG). - Här President, Dir Damen an Dir Hären, ech gi mat e bëssen engem komesche Gefill an dësen Débat, engem Gefill vu Moutarde après dîner. Ech hunn éischter d'Gefill mir hunn hei en Débat ex post pour orienter les Députés, wéi en Débat d'orientation un d'Regierung.

Ech wëll drun erënneren, dass et elo schonn 20 Méint hier sinn dass mer d'Interpellatioun vum Kolleeg Di Bartolomeo hatten an dass mer dozwëschen eng laboriéis Prozedur vum Débat d'orientation gemaach hunn, déi sécherlech ganz luewenswäert war, mä wou een awer och kann de Verdacht hunn, dass eng Verzögerungstaktik hei am Spill war, fir dem Interpellant d'Waasser vun der Millen ze schäffelen.

Well während mir an der Kommission ganz vill a ganz profund debattéiert hunn, huet d'Regierung e Paquet vu fiskalesche Gesetzer am Summer an am Hiescht vum leschte Joer ficeléiert. Et gouf e Plan d'action virgestallt - wat jo ongewéinlech ass, ech rappeléieren dass bei PISA nach ëmmer kee Plan d'action zustane komm ass - an am vorseilende Gehorsam sinn eng Rei vu Mesuren an d'Wee geleet ginn oder zumindest ugekënnegt ginn, an domat huet den Här Boden, dee jo éischter - fir et diplomatesch auszudrécken - de Ruff vun enger roueger Hand huet, eng Rei vu Kritiker zimlech iwwerrascht.

(Interruption)

Mä vläicht war et och de grouse Chef, deen e quoquelegt Wahlkampfthema gericht huet an dofir seng Logementsinspekteren mobiliséiert huet, ier et zu engem elektoralen Ultimatum komm ass an zu engem Krich ronderëm verstoppte Réserves foncières.

D'Situatioun an der Arena vum Parlament huet sech allerdéngs iwwert déi 20 Méint spektakulär entschäerft. Ob se sech allerdéngs um Wunnengs- an um Bauterrainsmaart entschäerft huet, dat léisst

sech bis elo éischter bezweifelen. Trotz deene Reserven an trotz deem komesche Moutarde-après-dîner-Gefill, muss ech dem Rapporteur hei mat ganzem Härzen an Nodrock félicitéiere fir seng Seejomëssenaarbecht. Hien ass vun der Disziplin vu 1.500, 5.000 oder 10.000 Meter op de Marathon iwwergaangen an huet hei en Opus magnum mat der Envergue vun enger Dokteraarbecht ofgeliewert.

(Interruption)

Oder Infirmieren.

Ech wëll awer och dem President vun der Kommissioun nach nodréiglech félicitéiere fir seng Beharlechkeet a fir säin Esprit d'ouverture. Mir hu sou vill Leit emfaangen, dass et mech net gewonnert hätt, wa mer och nach eng Delegation vun Nuetseilen a vu Fliedermais iwwert de Logement emfaangen hätten, sou vill Leit hu mer do consultéiert. Mir hunn och den...

(Brouhaha général et interruptions)

Als Vertrieeder vu menger Fraktioun hunn ech dem Rapport och zougestëmmt. Net nëmme well en esou gutt war, mä well mir an deem Rapport eng ganz Rei Iddie fonnt hunn, déi duerch dee Rapport salonfäeg gi sinn an déi mer scho säit Jore vertrieeden, wou se nach net salonfäeg waren. Zum Beispill den Droit de préemption, de Primat vum Aménagement du territoire, d'Bestrafung vun der Rétioun vun Terrainen, d'Verantwortung vun de Gemengen etc.

Allerdéngs ginn natierlech esou Mesuren, wéi der lech kënn erwaarden, net wäit genuch, mä et ass awer duergaange fir dass mir konnten dee Rapport stëmmen. Ech wëll och elo net, wéi verschidden aner Leit, de Rapport nach eng Kéier 30 Minutte laang paraphaséieren, mä zwee, dräi wichtige Punkten erausgräifen.

Den éischten ass deen, dee fir eis besonnesch wichtig ass, nämlech d'Vernetzung vum Logement mam Développement durable. Mir hunn eis ëmmer scho fir eng Abettung vun der Logementspolitik an eng kohärent Politik vum Développement durable ausgesprach. Besonnesch an der Perspektiv vun deem berühmten 700.000-Awunner-Stat kann een net op e gewëssene planwirtschaftleche Ruhm verzichten.

Dat schéngt an dësem Land awer net ëmmer sou evident ze sinn. Net nëmme datt ee bei all zaghaftem Versuch, Uerdnung an de landesplaneresche Chaos an an den administrative Laisser-faire ze bréngen, dem Dirigismus oder der Planwirtschaft bezichtegt gëtt, och souguer wann et e Konsens iwwer virausschauend Prospektioun gëtt, geschitt nawell näischt.

Et war nämlech précisément bei der Interpellatioun vum Här Bartolomeo iwwert de Wunnengsbau vum Joer 2001, wou déi Gréng eng faméis Motioun iwwer ëmfaassend Etüde fir de Scénario 700.000 virgeluecht hunn. Déi ass unaniment uegoholl ginn an de Premier ass och scho widderhuel do run erënnert ginn, mä et ass nach kee Fiederstréch dovunner a Musek ëmgesat ginn.

Firwat menge mir, et misst een e Minimum vun Dirigismus och am Beräich vum Logement aféieren? Et bien, net nëmme well d'Situatioun trotz alle Berouegungspellen nach ëmmer méi wéi ugespaant ass, mä virun allem, an dat mag e bësse cocasse kléngen, fir duerch Dirigismus erëm Maartverhältnisser hierzestellen. Et besteet nämlech de Moment um Logementsmarché keng Distorsioun tëschent Demande an Disponibilité, mä tëschent Demande an Offer.

Kurioserweis brauch een also Dirigismus fir wirtschaftlech Gidder, nämlech Bauterrainen a Wunnen-

gen, déi anscheinend a genügender Zuel produzéiert ginn, an net nëmme fir 450.000 Awunner, mä anscheinend souguer fir eng Millioun Awunner, erëm op de Maart ze ginn, fir also reell Maarkkonditiounen zu ugemooosene Konditiounen a Präisser erëm hierzestellen.

Dofir muss mer Oligopolen ofschafen. Mir muss Maartblockéierungen dereguléieren. Mir muss feudal Zoustänn zugonschte vu Liberalismus ofschafen. D'Libéralisatioun, also duerch Dirigismus, dat ass mol e bëssen eng aner Method wéi ee se soss sou gewinnt ass. Dobäi limitéiert sech den Dirigismus, deen hei néideg ass, awer zu 90% ganz einfach op d'Landesplanung, op de Primat vun der Landesplanung, op de Primat vun engem Programme directeur vun de Plans sectoriels, vum Plan sectoriel vum Transport, vum Naturschutz a vum Plan sectoriel logement. An do fällt mer an, wou deen iwwregens schwieft - well de Plan sectoriel logement ass jo ugekënnegt -: Ass deen nach an engem Tirang oder op engem Räissbriet vum Ministère d'Aménagement du territoire oder ass en an der Zwëschenzäit och am Ministère du Logement gelangt?

Mir wëllen awer feststellen, dass och hei am Rapport déi landesplaneresch Usätz schonn ënnert verschnörkelte Formen ze fanne sinn. Ech zitéieren hei ee ganze flotte Satz: „Aussi, les nouveaux projets d'aménagements communaux devront être calqués sur une démarche à introduire dans le cadre d'un plan de développement aboutissant à la fois à l'expression spatiale, temporelle et financière d'un plan communal qui traduit l'évolution potentielle des principaux composants, à savoir démographique, social, économique, environnemental, touristique, paysager, budgétaire etc.“ Dat ass also eng zimlech schwierig Émschreiwung vun dem Primat vun der Landes-, vun der Stad- a vun der Duerfentwécklungsplanung.

Mir wëllen also eng Stad- an Duerfentwécklung déi Prioritéit virum Wildwuchs genéisst, eng Stadentwécklung déi opgrond vun hire Pläng rechtlich bindend ass, déi opgrond vu Stadentwécklungspläng muss Prioritéite fir d'Schléiung vu Baulücken an d'Erschléiung vu Bauterrainen definéieren, déi opgrond vu kloeren Echéancë festleeën, wou déi Terrainë mussen um Maart sinn, mat Präferenz fir d'Gemengen. Dat alles an nach méi misst eigentlech an engem Kadergesetz festgeluecht ginn oder mindestens an engem rechtliche bindende Plan sectoriel.

Déi méi wäitgehend Mesurë sollen eis awer net entbannen, fir och kuerzfristeg Mesuren an d'Aen ze faassen, fir bestoend Bauterrainen an den Uertschafte kënnen ze erschléissen an doriwwer eraus Baulandreserven der öffentlecher Hand zouzeféieren. Ech wëll véier, fënnef Punkten eraus picken aus deene méigleche Mesuren.

Den éischten ass schonn hei zitéiert ginn, nämlech den Droit de préemption, deen eng relativ komplizéiert Affär ass, well an der Kommissioun huet ee misse feststellen dass verschidde Leit ganz diamétralement opposéiert Meenungen dozou haten. Well et waren och Leit déi gemengt hunn et géif duergoen dass d'Gemeenge géifen informéiert ginn, wann et zu enger Transaktioun kënn. Mä ech mengen dass den Droit de préemption, an deene Länner wou en ugewannt gëtt, e bësse méi wäit geet. E geet zwar och net sou wäit wéi de Kolleeg hei gesot huet, dass et eng verstoppten Expropriatioun wier. Et ass ee Mechanismus, deen de Gemengen awer erlaabt an deene gewëssene Zones prioritaires oder de Zones à aménagement différé, am Kader vum PAG, kënnen eng aktiv Urbaniséierungspolitik ze bedriewen.

Dorausser ergëtt sech dann och den Argumentaire fir déi Zonen ze definéieren, wou den Droit de

préemption pillt, well déi mussen jo a priori definéiert ginn. Et ass eng Konditioun, dass d'öffentlech Hand net willkürlech Uspréich op Privatterrainen erheft, mä dass an enger laangfristeger Perspektiv kloer ass fir wéi eng Zwecker d'öffentlech Hand déi Terrainë braucht.

Do kënnen sech natierlech zwee Problemer stellen. Den éischten ass deen, dass bei verschiddene Projekte sech kuerzfristeg Besoine kënnen erginn, déi d'Gemeng net an enger mëttelfristeger Perspektiv erkenne konnt, zum Beispill beim Bau vun engem Lycée. Déi Problemer wäerte mir an nächster Zäit nach méi genau kenne léieren.

Den zweete Problem, dee sech beim Droit de préemption ka stellen, ass dee vun de Präisser vun den Terrainen, wou en Droit de préemption drop besteet an déi zu engem gewëssenen Zäitpunkt op de Maart kommen. Dat ass eng komplex Diskussioun, déi och an der Kommissioun gefouert ginn ass, an ech hu mech emol versicht e bësse kënneg ze maachen, an zwar an engem Text vun den Häre Comby a Renard am Kader vun engem Rapport un d'Assemblée nationale vu Frankräich.

Ech wëll dorausser e längert Zitat bréngen fir e bëssen de Choix ze weisen, deen ee muss maachen, wann een den Droit de préemption op esou Terrainë spille loosse wëllt. Déi Autore soen an hirem Gutachten: « Une saine conception de la préemption suppose donc qu'on distingue assez radicalement deux situations selon que la préemption est un outil de drainage des plus-values au profit du financement d'un aménagement en cours ou en projet ou selon qu'elle n'est que l'exercice d'un droit de préférence de la collectivité pour lui permettre d'acheter les terrains qu'elle juge nécessaire à la bonne gestion de son territoire.

Si l'on est dans la première situation, c'est-à-dire dans un secteur où se déroule une opération d'aménagement qui valorise les terrains, il est certain que leur acquisition doit se réaliser non pas au prix du marché, mais à un prix révisé pour en retrancher les plus-values liées à cet aménagement et au changement de qualification juridique des sols; et dès lors, ce sont tous les terrains qui doivent être si possible acquis.

Par contre, lorsqu'on se trouve dans la situation plus banale d'un quartier dans lequel quelques acquisitions peuvent être utiles à la collectivité, il devient illogique qu'en faisant jouer le droit de préemption, on prétende acheter le bien immobilier à un autre prix que celui auquel il aurait sinon été vendu. Il faudrait mieux parler alors d'un simple droit de préférence et non d'un droit de préemption. »

Mir kommen also, wann een den Droit de préemption géif groussflächlech uwenden, unweigerlech an eng Diskussioun zwëschent Riichtpräisser a Maartpräisser. Mir sinn der Meinung, dass an enger normaler Situatioun net vill géint d'Applikatioun vu Maartpräisser ze soen ass. Wann awer eng Maartverzerrung besteet, an déi ass de Moment net ze regelen, dann allerdéngs ass e Kadaster vu Riichtpräisser dat Mindest wat ee kann als net contraignant Instrument fir d'öffentlech Hand verlaangen.

Esou e Kadaster vu Riichtpräisser soll dann och d'Basis fir Verhandlungen duerstelle wéi se kéinte mat Mécanismen duerchgefuert ginn, déi ech scho virun 20 Méint hei opgefuert hunn um Beispill vun der däitscher Gemeng Bocholt, déi jo eng speziell Stell vu Bodenmanagement installéiert huet, fir deen Droit de préemption och aktiv kënnen ze gestalten. Iwwregens hunn ech do recenterweis gelies, dass an der Zwëschenzäit op där Gemeng 40% vun den Transaktiounen zumindest iwwert déi Stell gelaf sinn, natierlech net vun der Gemeng kaaft gi sinn, mä dass awer déi Stell do mat implizéiert war.

En zweet Instrument sinn déi steierlech Mesuren, nämlech déi

drastesch Erhéijung vum Impôt foncier am Fall vu Rétentiou vum Terrainen. Dat ass eng Fuerderung, déi mir scho säit fënnef oder zéng Joer an eise Programm gestallt hunn. Esou eng Steuer muss natierlech substanzieel héich sinn, fir dass se wierksam ass. Dat géllt besonnesch bei Leit, déi ganz vill Terrainen hunn, well soss mécht déi Steuer par rapport zu där Plus-value, déi se kréien, well se d'Terraine behalen, nëmme Peanuts aus.

Déi Steuer muss natierlech och zäitlech a raimlech gestaffelt sinn an och vum PAG aus définiert ginn, mat deene bekannten Ausnahmen, déi schonn zitiiert gi sinn, nämlech déi vun de Baueren an déi vun deem Fall, wou ee säin Terrain gäre senge Kanner vermécht.

Mir mengen, dass mer trotz deene fiskalesche Faveure vum leschte Joer net laanscht eng Bestrofung vun der Rétentiou vu Bauterrainen kommen, mä dass wahrscheinlech déi nächst Regierung do muss an de saueren Apel bäissen.

Ech kommen dann zu deem drëtten Mechanismus, nämlech deem vun de Réserves foncières. Bei deene fiskalesche Mesurë vum leschte Joer hätte mer d'Geleeënheet gehat fir den öffentlechen Träger d'Geleeënheet ze gi Réserves foncières unzeleeën. Eis Iddi war et nämlech, dass een déi fiskalesche Faveure nëmme kéint uwenden, wann een eng Vente u Promoteurs publics géif maachen. Dat ass awer net de Fall gewiescht.

Mir hunn zwar de Moment keng fiabel Zuelen, mä onsen Informatiounen no gesäit et esou aus wéi wann no den zäitlech begrenzten fiskalesche Mesuren d'Gemengen an de Fonds du logement nach net schrecklech vill Terrainen ugebuede kruten. Op där anerer Säit ass mer gesot ginn, dass awer scho vill Land private Promoteuren ugebuede gi wär. Wann dat esou ass, da risquéiere mer zu folgender abstruser Situatioun ze kommen: Et ginn zwar déi ugestriefte Réserves foncières geschafen, mä si befanne sech net an öffentlecher, mä a privater Hand, an net an egal wéi enger privater Hand, mä an der Hand vun deene Spezialisten, déi scho säit Jorzéngte wësse wéi ee mat Bauterraine spekuléiert, fir herno e maximale Benefiss erauszuschloen.

Une voix. - Très bien.

M. Robert Garcia (DÉI GRÉNG). - A wann déi Terraine grouss an divers genuch sinn, kënnen se scheinbar op de Maart bruecht ginn. An da wäert et 2005 esou wäit kommen, dass awer déi ugedréite fiskalesch Strofaktiounen ënnerholl ginn, allerdéngs eréischt ënnert der nächster Regierung. Domat hätte mer dann zwëschenzäitlech e Mechanismus agefouert, wou d'öffentlech Hand den Transfert vun Terrainë vun enger privater Hand an eng aner subventionéiert, mat dem Effekt dass déiselwecht öffentlech Hand spéider dann eng Kéier erëm dropleeë muss, wa se wëllt déi Terrainen zu bestëmmten Zwecker kafen oder sech Baulandreserve wëllt uleeën. An dat kann et dann, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, net gewiescht sinn.

Déi véiert Mesure ass déi vun de Baulücken a vun den Terrains vagues. Do besteet jo theoretesch d'Méiglechkeet vun de Gemengen eng Obligation de construire auszesprechen. Déi gétt natierlech seelen aus bekannte Grënn ugewannt, allerdéngs ass se a ville Situatiounen noutwendeg: a Situatiounen vun Denkmalschutz, fir d'Esthetik vun de Stied an den Dierfer ze erhalen oder vläicht erëm ze schafen, fir eng innerstädtesch Kohärenz oder och fir d'Förderung vum innerstiedleche Commerce a vum innerstiedleche Wunnen. Dat ass natierlech eng delikat Ugeleeënheet an dofir wëll ech spéider drop zrëckkommen, dass ee vläicht zumindest d'Mécanismen dovun kéint aus der Kompetenz vun de Gemengen eraushuelen.

Wann een natierlech elo kuckt wéi eng regional Struktur vu Buedemmanagement, fir dat mol esou auszedrücken, iwwerhaupt a Fro kommen, fir dass d'öffentlech Hand méi eng aktiv Roll ka spillen, dann hu mer eng Hellewull vu verschiddene Programmer a vu Studien.

Op der Stuf 1 de Programme directeur. Op der Stuf 2 d'Plans sectoriels régionaux. Op der Stuf 3 de Plan sectoriel logement, wann et en nach ëmmer gétt. Op der Stuf 4 d'Stad- an d'Duerfentwécklungspläng. Op der Stuf 5 d'Plans d'aménagement généraux.

Mir fannen, dass et zwëschent all deenen Niveaue misst eng Form vu Koordination ginn, sief et national oder regional, a Form vun enger Agence, déi dee Bodenmanagement ebe gestaltet. Déi géif dann opgrond vun de PAGE festleeë wéi eng prioritär Bebauungszonen definéiert ginn. Si géif Riichtpräisser etabliere vun den Terrainen. Si géif déi Obligation de construire an d'Prozeduren ëmsetzen. Si wier och den Adressat vum Droit de préemption, haaptsächlech fir déi kleng Gemengen, déi sech keng opwendeg Consultingservices leeschte kënnen. A si géif och d'Gemenge bei de Verhandlungen mat de Propriétaires beroden. Zesummegefaasst: D'Gemenge solle méi Moyene finanzieller an administrativer Natur kréien, fir erëm den Zepter vun dem Aménagement an dem Logement an d'Hand ze kréien.

Allerdéngs wëlle mir zumindest d'Exécution vu verschiddene Grenzsituatiounen aus dem direkte Kompetenzberäich vun de Gemengen eraushuelen, quitte dass d'Décisiounen nach ëmmer bei de Gemenge bleiwe sollen, zum Beispill d'Obligation de construire. Déi Décisioun iwwert d'Obligation de construire soll zwar weiderhin an der Hand vun de Gemenge leien, mä d'Exécution kéint ee bei regionalen oder interkommunale Bodenmanagementstrukture leeën.

Zweetens d'Obligation fir d'Gemengen, déi jo och festgesat ass, fir bedürfte Leit en Daach iwwert dem Kapp zur Verfügung ze stellen. Och hei soll d'Gemeng Ulaftell bleiwen, mä vu dass déi meescht Gemengen net iwwer genuch Wunnensreserven an och natierlech net iwwer rapid Marges de manoeuvre verfügen, wier et besser déi praktesche Exécution vun deem Droit an eng koordinéierend Stell ze verlagere. Dat ass de Moment natierlech haaptsächlech de Fonds du logement, deenen trotz aller Pénurie nach ëmmer iwwer e gewëssene Pool vu Réserves a marges de manoeuvre verfüge kann.

Drëttens d'Verhandlungen am Kader vum Droit de préemption oder dem Droit de préférence communale an och a leschter Instanz d'Expropriation pour utilité publique. Et sollen zwar weiderhin d'Gemenge sinn déi hiren Droit de préemption am Kader vun dem PAG definéieren, mä déi oft komplizéiert an deier Prozedure géife besser vun enger zentraler oder regionaler Stell getätegt ginn, zumindest bei de klengen Gemengen.

Mir wëllen hei eng Motioun déposéieren, déi d'Regierung dozou invitéiert emol e bësse studéieren ze loosse wéi eng Mesuren et iwwert déi eraus, déi elo scho beschloss gi sinn, nach gétt, fir eng e bësse méi kohärent Politik an där Matière duerchzeféieren.

Motion 10

La Chambre des Députés,

- saluant l'intention du Gouvernement d'intervenir activement contre la spéculation foncière et en faveur d'un accès socialement responsable à la propriété foncière;

- craignant que les moyens d'influence par le biais de mesures d'incitation ne risquent de s'avérer insuffisants et que des réglementations ne deviennent inéluctables face à un accroissement probable de la demande;

considérant que dans le scénario d'un succès insuffisant des mesures d'incitation proposées dans la loi du 30 juillet 2002 il serait utile que le Gouvernement dispose d'un éventail de mesures plus efficaces, le cas échéant ayant fait leurs preuves à l'étranger, afin de pouvoir choisir, le moment voulu et le plus rapidement possible, celles qui pourraient s'avérer efficaces dans notre pays;

- considérant certaines expériences de « management du sol » au niveau communal à l'étranger;

invite le Gouvernement

- à faire établir, par un bureau d'études spécialisé, un inventaire des principaux moyens envisageables pour permettre aux pouvoirs publics, notamment à l'Etat et aux communes, d'intervenir d'une façon efficace pour mettre à disposition des citoyennes et citoyens des terrains à bâtir à des prix socialement soutenables;

- à proposer, sur base de cette étude, un plan d'action visant à doter les pouvoirs publics du dispositif réglementaire et des moyens financiers nécessaires pour mener une politique d'accès à la propriété foncière socialement responsable.

(s.) Robert Garcia, François Bausch, Camille Gira, Jean Huss, Renée Wagener.

Ech kommen als drëtten Punkt zu de Mesuren um Gebitt vum Logement locatif. Do ass natierlech un éischter Stell den Ausbau vun dem Fonds de logement ze nennen. Méi Wunnenge bauen an enger mëttelfristeger Perspektiv, méi Wunnenge verkafen, méi op de Marché vun der Locatioun bréngen, méi bestehend Wunnungen opkafen, sanéieren, weider verlounen oder verkafen. Parallell dozou soll een awer och Beméiung maachen, méi Wunnungen aus privater Hand op de Marché ze bréngen. Dofir hu mir kee Problem mat dem Prinzip vun der Ophiewung vum Ënnerschied tëscht Haiser virum oder nom Datum vum 11. oder 10. September 1944.

Et ass kee Problem, mä d'Gefor datt dann eng gutt Partie schlecht awer erschwénglech Wunnenge fir d'Leit ewech falen, déi sech keng aner méi deier leeschte kënnen, ass natierlech reell. Dat kann natierlech kee Grond si fir elo déi al Häipe verfallen ze loosse, dofir soll een zwou parallell Schinne fueren. Engersäits kucken dass déi Leit, déi sech wierklech keng Wunneng um fräie Maart kënnen leeschten, vun deem Wunnengsprogramm vum Fonds de logement an aneren öffentlechen Träger voll profitiere kënnen. Parallell dozou soll een e konsequente Sanéierungsprogramm vun aker Bausubstanz duerchzéien. Ech erënneren un d'Propositione virum e puer Joer vum Mouvement écologique zesumme mam OGB-L, déi do gefuerdert hunn et soll e kohärent Programm sinn, deen esouwuel déi ekologesch wéi och déi energesch an déi sozial Kritäre soll bündelen an doraus en Altbau-sanéierungsprogramm mat sozialen Allocatiounen verbannen.

Et ass och am Rapport scho gesot ginn, dass et méiglech wär eng Agence de location ze beoptragen op Statskäscht Wunnungen oder Haiser ze sanéieren, wou de Propriétaire entweder keng Motivatioun huet fir se ze sanéieren oder schlicht keng Suen huet fir se ze sanéieren. Ech mengen awer net wéi ech do aus dem Rapport gelies hunn, mä dat ass vläicht e bëssche missverständlech, dass dee Loyer sollt dann direkt erhéicht gi wann déi Wunneng sanéiert ginn ass, mä de Loyer soll deen ale bleiwen, well d'Sanéierung gouf jo bezuelt vun der öffentlecher Hand an eréischt no enger Zäit vun Amortissement, zéng oder 20 Joer, jee no Importenz oder Portée vun de Renova-

tionen, fällt dann d'Haus an déi üblech Maarkategorie. Déi Locataires, déi dann de Loyer net méi kënnen bezuelen, sollen dann op enger préférentieller Lëscht vum Fonds de logement stoe fir eng aner equivalent Wunneng ze kréien. Domat hätten een dann dee geféierleche Mechanismus vum Mietzuschuss ëmgaangen, dee risquéiert allgemeng präisdreiwend op de Mietniveau ze wierken. Et hätten awer erreecht dass mëttelfristeg eng grouss Zuel vun ale Wunnengen sanéiert gi wären, wéi se ënnert normale Konditiounen net hätte kënnen sanéiert ginn.

Niewent deene soziale Mesurë misst awer och um Niveau vun de generellen oder de normale Loyerer intervenéiert ginn. Et ass jo wahrscheinlech illusoresch fir maximal Loyerer no Qualitéit a jee no Lag ze fixéieren, an och ass de Recours un d'Mietkommissioun ëmmer e Schrëtt deen déi weéngste Leit wëlle maachen. Mä et misst zumindest méiglech sinn datt ee Riichtpräisser fixéiere léisst, déi dann zumindest den Interessente virleien an déi se kënnen an de Verhandlungen mat de Propriétaires uféieren.

A verschiddenen däitsche Stied ginn et jo esou Mietsspigele wou Expäre Schätzungen iwwert den intrinsèque Wäert vun enger Wunneng ustellen. Dat géng et och erliichteren d'Wäertsteigerung no méi oder weéneger durable Renovatiounen feststellen. Dat wär zum Beispill och eng Aufgab vun deem sougenannten Observatoire. Domat kommen ech dann zu deem leschte Punkt, nämlech dee vun den nationalen a regionale Strukturen déi missten agefouert gi fir all déi sëllege Programmer an Aktioun ze féieren. Do hunn ech elo schon hei eng ganz Lëscht vun Institutiounen déi misste geschafe ginn. Engersäits den Observatoire, wou mir mengen dass en net nëmme soll Statistiken opstellen an Trends beobachten, mä och aktiv um Logementsmarché agräifen. Zum Beispill fir d'Koordinatioun vu verschiddenen Niveaue vum dem Plan sectoriel logement verantwortlech ze sinn an och fir d'Koordinatioun vun den Droits de préemption vun de Gemengen ze maachen.

Dann hätte mer dee vu verschiddenen aneren Orateure gefuerderte Fonds communal fir de Gemenge finanziell Moyenen ze gi sech Baulandreserven unzeleeën a fir eng proaktiv Aménagementspolitik ze bedriewen. An dann déi Agence de location déi soll d'Roll vun enger sozial orientierter Agence immobilière spillen. Schliesslech eng Bodenmanagementagentur, wéi mir se gär hätten, déi d'Landesplanung mat der Stad- an Duerfentwécklung verbënt.

Dat ass natierlech eng Hellewull vun Aufgaben, eng Hellewull vun Instanzen an Administratiounen, an et stellt sech d'Fro ob et net méi sënnavoll wär déi executiv Kompetenz vun dësem Bodenmanagement ze regroupéieren. D'Fro ass: Soll een esou eng Agentur am Aménagement du territoire usiedelen, wou se jo och da vun der Thematik hier géng passen, oder an de Fonds de logement? A mir mengen, dass sécherlech de reforméierte Fonds de logement de Moment déi richteg Instanz wier, allerdéngs misst een dann awer eng méi kloer Trennung vu reglementaresche Befugnisser an deem ursprénglechen Opdrag vum Fong, nämlech dem Baue vu Sozialwunnungen, duerchzéien.

Zum Schluss, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wëllt ech nach e ganz kuerze Rappel maachen deen ech och scho bei der leschter Ried gemaach hunn, dass nämlech iwwer all déi méi oder manner energesch a sozial motivéiert Mesuren och muss weiderhi versicht ginn e Mentalitéitswandel an der Bauten- an an der Logementspolitik unzestriewen. Et ass scho gesot ginn: méi kleng Terrainen; méi kompakt Bauweisen; méi Sënn vu kollektivem Wunnen; ewech vun der Prioritéit vum Be-

sëtz vu Land, deen éischter an eng Agrargesellschaft gehéiert, amplaz hin zu Fleg vun der Bausubstanz selwer; méi e staarkt Hiféieren zu Mechanisme wéi dem Bail emphytéotique; de Rehaussement vun der Attraktivitéit vun den Duerfa Stadzentren par rapport zu de Lotissementen baussen; an och staatlech a kommunal Initiative fir sozial Strukturen an Uerter vu Begéierung, awer och kleng Commerce erëm an d'Uertskaeren ze kréien; a schliesslech och fir do ze schaffen fir d'Ideologie vun der Ofschottung vun engem Eegenheim mat Thuja umsäumt ofzeschwächen, zugonschte vun Initiativen déi e Sens communautaire an d'Zesummeliewen am Alldag erëm nei kënnen beliewen.

Ech soen lech merci.

M. le Président. - D'Wuert huet elo d'Madame Ferny Nicklaus.

Mme Ferny Nicklaus-Faber (CSV). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wollt als éischt natierlech och dem Rapporteur merci soe fir säi ganz ausféierleche schrëftlechen a mündleche Rapport. D'Egalitéskommissioun hat schonn am Kader vun der Debat iwwert déi wirtschaftlech a sozial Position vun de Fraen an eiser Gesellschaft op de Problem vun der Wunnengsnout opmierksam gemaach. Och wann déi Situatioun elo net onbedéngt dramatesch ass, huet sech d'Lag awer an deene leschte Joren zougespëzt, virum allem wat präiswäert Wunnungen uegt a strategesche Localitéiten a Regiounen wéi d'Stad Lëtzebuerg an Nopeschgemengen, mä och de Süde vun eise Land.

Et sinn natierlech an éischter Linn déi méi sozial schwach Leit a Familljen déi betraff sinn. Si hu gréisser Problemer eng adequat Wunneng ze fannen, esouguer ausserhalb vun der Stad an aneren Zentren. Vu Kafem ass hei keng Rieds. Si si gezwongen a Gemengen ze plënnere déi wäit ewech vun der Hauptstadt leien. Dës Gemengen hunn oft den Désavantage datt se schlecht un den öffentlechen Transport ugebonne sinn, esou datt d'Leit op privat Transportmëttel ugewise si fir schaffen ze goen. Sozial schwach Leit a Famillje kënnen sech awer oft keen Auto leeschten a sinn domadder an hirer Mobilitéit staark ageschränkt a risquéieren ausgegrenzt ze ginn.

D'Fro vun enger adequater präiswäerter Wunneng stellt sech ëmsou méi fir elengerzéiend Elteren, besonnesch elengerzéiend Mammen. Ech erënneren drun datt méi wéi 80% vun de Ménages monoparentaux vu Frae geleet ginn, Tendenz steigend wann een d'Statistike kuckt. Et ginn ëmmer méi Koppele getrennt oder gescheet an an deenen allermeeschte Fäll kréien d'Mammen d'Suergerecht vun de Kanner zougesprach.

Et geet ganz kloer aus der Fraendebatt vun dësem Joer ervir, datt d'Stëit, déi vun enger Fra geleet ginn, am Prinzip manner héich Revenuen zur Verfügung hu wéi déi déi vu Männer geleet sinn. D'Frae lafen also e vill méi grouse Risiko aarm ze ginn oder aarm ze sinn.

Nieft den elengerzéiende Mamma betrëfft d'Aarmutt och virum allem net berufstäteg Fraen a Wittfraen. Wéinst hirer précaire finanzieller Situatioun kënnen sech dës Fraen oft keng Wunneng um fräie Maart leeschten a fir si fänkt mat der Fro vun der Wunneng oft en Däiwelskrees un.

Et ass also wichteg de sozial schwache Leit, an éischter Linn den elengstehende Fraen, ze hëllef, hinnen d'Moyenen ze ginn eng adequat Wunneng ze fannen déi no bei hirer Aarbechtsplaz ass, no bei Opfangstrukturen a Schoule fir d'Kanner, bref no beim ökonomeschen, gesellschaftlechen a kulturellen Liewen. D'Wunneng dierf net zum Hauptproblem ginn, deen all Energie an all Ressource mobiliséiert an zur Ausgrenzung bäisteiert.

Et ass net esou datt d'Politik bis elo vis-à-vis vun der Wunnengsnout gläichgültig gewiescht wor, ganz am Géigendeel. Et si vill Efforte gemaach gi fir d'Offer vun neie Wunnengen zu moderate Präisser oder Loyerer ze vergrësseren. Vill Familljen hunn hautdësdays eng eege Wunneng well se vum Stat oder vun de Gemengen ënnerstëtzt gi sinn. Anerer konnten an eng sozial Wunneng plënnere, wou se e relativ niddrege Loyer bezuelen, an dat nëmme well sech an deene leschte Jore staatlech a kommunal Mëttele méi wéi verduebelt hunn.

D'Reform vum Gesetz iwwert d'Aides au logement, déi kierzlech an der Chamber gestëmmt gouf, ass e weidert Beispill vum politesche Wëllen, sech dem Problem Wunnengsnout ze stellen an no konkrete Solutiounen ze sichen.

D'Reform vum 8. November 2002 gesäit eng Rei vun interessante Moossname vir, wéi zum Beispill d'Méiglechkeet fir de Stat, bei der Finanziéierung vun der Garantie locative ze hëllefen, wann de Locataire déi entsprecheend finanziell Mëttelen net huet. Sou eng Moossnam ass besonnesch interessant fir Fraen, déi zum Beispill no enger Scheedung op der Sich no enger neier Wunneng sinn an déi oft net déi néideg finanziell Ressourcen hu fir kënnen eng Garantie locative opzebréngen. Et muss een net vergiessen, datt esou eng Garantie oft e Loyer vun e puer Méint duerstelt.

Et ass awer och esou, datt et mat vereenzelte Pisten a Moossnamen, déi duerchaus hiren Effekt op de Wunnengsmaat hunn, net kann duergoen. De Stat an d'Gemeenge sinn opgefuerdert sech dem Wunnengsproblem an engem globale Kader unzehuelen. D'Situatioun wäert sech nämlech an deene kommende Joren net verbessern, wann een zum Beispill de Bevëlkerungszouwuess a Betruecht zitt.

Dozou gehéieren och Moossnamen, déi deene Leit a Familljen zegutt kommen, déi haut net kënnen vun de staatlechen Hëllefeprofiteieren. Et gi Stéit mat niddrege Revenuën, déi weder Moyenen hu sech eng Eegewunnung ze leeschten, nach e Loyerzouschlag am Kader vum Mindestloun kréien. Si hu keng aner Alternativ wéi um fräie Maart en Haus oder Appartement ze lounen an e Loyer ze bezuelen, dee wäit iwwer hir finanziell Kapassitéit geet.

Et geet ganz kloer aus dem Rapport vun der Commission des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement ervir, datt méi Sozialwunnenge gefrot sinn. Mä bis déi stinn, verginn nach vill Joren. Konkret Moossnamen, déi kuerzfristeg kënnen agesat ginn, fir deene Leit a Famillen entgéint ze kommen, déi net vun den aktuellen Hëllefeprofiteieren, sinn a mengen Aen noutwendeg. D'Egalitéitskommissioun hat dës Debatt eigentlech scho virgegraff an am Kader vun der Fraendebatt vun dësem Joer op d'Wichtigkeet vun esou Mesuren opmierksam gemaacht.

Ech begreissen dowéinst d'Motivoun déi d'Regierung opfuert d'Kritäre vun de Logementshëllefeprozucken, fir och deene Stéit à revenu moyen entgéint ze kommen.

Ech hoffen och, datt d'Regierung an dësem Dossier eng besonnesch Opmierksamkeet deene Frae wäert schenken, déi eleng oder mat hire Kanner, no enger Trennung oder soss engem Evénement an hirem Liewen, ouni Wunneng do stinn an domat riskéieren an d'Exclusioun ze falen.

Ech sinn iwwerzeegt, datt d'Regierung sech dës Iwwerleeungen, déi méi besonnesch d'Frae concérnéieren, wäert zu Häerz huelen.

Ech soen Iech merci.

Plusieurs voix - Très bien.

M. le Président - Als nächste Riedner ass den Här Marco Schroell agedroen. Den Här Schroell huet d'Wuert.

M. Marco Schroell (DP) - Här President, Dir Dammen an Dir Härren, fir d'éischt wëll och ech dem Rapporteur, dem Här Haupt, merci soe fir säin excellente mëndlechen a schrëftleche Rapport. Et ass scho gesot ginn, de Rapporteur huet hei eng quantitativ a virun allem qualitativ aussergewöhnlech Aarbecht geleescht. An och den Ady Jung, als effikasse Kommissiounspräsident, wëll ech a mäi Merci abezéien.

Laut der Volkszählung, Här President, vun 2001 zielt Lëtzebuerg ronn 172.000 Wunnenge fir 440.000 Awunner. Iwwer zwee Drëttel vun der Bevëlkerung liewen an Haiser an een Drëttel wunnt an engem Appartement. Laut därselwechter Volkszählung zielt Lëtzebuerg 113.650 Propriétaires, 36.810 Locataires an eidele Wunnengen, 5.485 Locataires a Meublées a 4.965 Locataires à titre gratuit.

Dat heescht datt iwwer 70% vun de Ménagen zu Lëtzebuerg Propriétaire sinn. Dës Zifferen sollen d'Wunnengsnout hei am Land, déi reell ass, awer relativéieren. Ëmmerhin hu mer gëschter am Lëtzebuerger Wort gelies, datt tëscht 1986 an 2000 jährléich nëmmen 2.400 Wunnenge gebaut goufen, woubäi hirer 3.500 gefrot waren.

Meng Fraktiounskolleegeen Simone Beissel huet sech jo an hirer Interventioun méi spezifesch op de Logement public konzentréiert. Ech mengersäits well a menger Interventioun méi op de private Wunnengsbau agoen.

Déi lescht Joren oder éischter Jorzéngten hu gewisen, datt et dem Stat schwéier fällt fir d'Evolution um Wunnengsmaat ze begleeten. Et ass och ëmmer erëm Rieds gaangen...

(Interruption)

M. le Président - Fuert weider, Här Schroell, an den Här Di Bartolomeo lauschtert no.

(Hilarité et interruptions)

M. Marco Schroell (DP) - En zeckt mech, Här President.

Et ass och ëmmer erëm Rieds gaangen, fir haaptsächlech anhand vun steierleche Mesuren den Déséquilibre tëscht der Offer an der Demande an de Grëff ze kréien. Am Mee d'lescht Joer huet dunn d'CSV-DP-Regierung ee ganze Moossnamepackage virgestallt, deem säin Zil et ass fir mëttel- a laangfristeg d'Wunnengsnout ze behiewen.

Et handelt sech hei ëm dräi Zorte vu Mesuren, déi éischters eng Halbéierung vun de Steieren op d'Plus-valuë beim Verkaf vu Bauimmobilien oder Bauplazen erviruffen, déi zweetens eng Réduktioun vun den Droits d'enregistrement erlaben, woubäi de sougenannte bëllegen Akt verallgemengert gëtt.

An dësem Kontext wëll ech drop hiweisen, datt d'Demokratesch Partei sech schonn 1990 an hirem Positionspabeier iwwert de Logement, am Sënn vun enger Généralisation immédiate du tarif réduit des droits d'enregistrement et hypothécaires derfir agesat hat. D'Demokratesch Partei ass domat ëmsou méi frou, dass dës Propos elo ëmgesat gëtt.

Eng drëtt Measure besteet am accélérierte Remboursement vun der TVA, deem als Nieweneffekt och eng gréisser Entlaaschtung vun der Steierverwaltung bewierke wäert, well den Entrepreneur beim Ausbau an der Renovatioun direkt de reduziéierte Steiersaz vun 3% entriichte kann, anstatt wéi bis elo déi 15%. Zousätzlech gëtt bei Mietwunnengen den Taux d'amortissement vu 4 op 6% eropgesat, an dat fir déi éischt sechs Joer.

D'Gesetz gesäit fir, datt dës Moossname sech op d'Steierjoren 2002 bis 2004 bezéien. Am Joer 2005 huet d'Regierung geplangt e Bilan vun dëse Moossnamen ze maachen, an deemno wéi soll

dann eng spezifesch Taxe op d'Spéculation foncière agefouert ginn.

Här President, hei wëllt d'Demokratesch Partei ënnersträichen, datt et absolut noutwendeg ass datt esou eng Taxe eleng an exklusiv déi Leit betrëfft, déi wierklech mat de Grundstécker spekuléieren. Et muss een awer festhalen - an do stëmmt d'DP der Union des propriétaires zou - datt vill Leit hir Terrainen net verkafen, well si se spéider hire Kanner oder Enkelkanner wëlle schenken. Et handelt sech also hei sécher net ëm eng Spekulation, mä ëm eng Gestioum vum Patrimoine familial.

(Interruption)

Dofir verweist d'DP op den Artikel 16 vun der Consitution, dee seet: „Nul ne peut être privé de sa propriété sauf pour cause d'utilité publique, dans les cas et de la manière établis par la loi, et moyennant une juste et préalable indemnité.“

Soll de Stat iwwerhaupt agräifen, fir et dem Propriétaire vun eidelem Immeubelen oder ongenotze Grundstécker onrentabel ze maachen, op sengem Bien sëtzen ze bleiwen?

Hei komme mer natierlech an e ganz schwielegt Gebitt. Ech erënnere drun, datt am Gesetz vum 25. Februar 1979 d'Obligation de construire scho virgesinn ass. Dëst gesetzlecht Instrument gëtt bis elo bis awer net applizéiert, an ech froe mech firwat. Vlächcht kann den Här Minister eis doriwwer eppes soen.

Här President, am Kader vu steierleche Moossname géing ech nach gären drop hiweisen, datt déi Demokratesch Partei an hirem Pabeier vun 1990 och nach Folgendes virgeschloen hat, an ech zitieren: « Des mesures de subvention et de dégrèvement fiscal cohérentes doivent être envisagées, comportant d'une part les possibilités d'amortissements accélérés et d'autre part des exemptions de l'imposition sur les revenus touchés. » Dëst ass sécherlech eng Iwwerleeung wäert, fir zum Beispill de Revenu locatif während fënnf Joer net ze besteieren an op déi Manéier den Investissement an d'Immobilie méi interessant ze gestalten.

Här President, den Droit de préemption schéngt mir prinzipiell eng gutt Initiativ ze si fir d'Réserve foncières vun der öffentlecher Hand opzestocken, mä et dierf awer net virkommen datt hei eng Politique à la tête du client entsteet. An anere Wieder: E Buergermeeschter dierf net aus méi perfiden Ursaache wéi déi vum allgemengen Intérêt säi Préemptiounsrecht geltend maache kënnen. D'Virverkafsrecht soll mat Mooss genotzt ginn, an zwar nëmmen am Intérêt vun der Allgemengheet. Op kee Fall kéint d'Demokratesch Partei domadder d'accord sinn, wann dat Virverkafsrecht a Richtung vun enger Enteenegung géing goen.

D'Beispill vu Frankräich, wou den Droit de préemption no klore Kritäre festgeluecht an no festen Objektivier ausgeriicht ass, ass a mengen Aen derwäert méi intensiv considéréiert ze ginn.

Här President, et ginn eng ganz Rei Grënn wiesou et am Laf vun der Zäit zu dësem Déséquilibre um Wunnengsmaat koum. Am grouse Ganzen ziele mir hei zu Lëtzebuerg eng sëllech Zuel vun Aiden a Primen, déi de Leit sollen hëllefen den Dram vum eegenen Haus oder Appartement méi no ze bréngen.

Ëmmer an ëmmer awer si Stëmme säitens zum Beispill vun de Berufskummeren ze héieren, datt de Stat op dës Manéier derzou bäigedroen huet, datt den Décalage tëscht der Offer an der Demande bestänneg gewuess ass. Ëmmerhin, trotz all de Primen, Aiden a Subventiounen konnt de Stat et net

verhënneren, datt mir haut dës Situation um Wunnengsmaat vurfannen. Ass et net esou, datt dës Subventiounen d'Demande artifizieell opblösen an haaptsächlech de Propriétaires an de Promoteuren duerch d'Haus vum de Präisser zegutt kommen?

Här President, fir en équilibréierte Wunnengsmaat ze hunn, brauche mer eng équilibréiert Politik, déi d'Demande an d'Offer gläich staark ënnerstëtzt oder dem Besoin vum Marché Rechnung dréit.

An hirem Pabeier vun 1990 huet d'Demokratesch Partei een ënner anere wichtege Saz geschriwwen, deen ech mir erlaben un dëser Stell ze zitieren: « Les initiatives publiques, ainsi que l'encadrement législatif ne doivent pas avoir pour objet de se substituer aux mécanismes du marché, mais veiller à ce que ces mécanismes puissent se dérouler dans des conditions normales. Il appartiendra aux pouvoirs publics, le cas échéant, de corriger certains dérapages ou situations abusives qui peuvent naître d'une mauvaise adéquation entre l'offre et la demande. » An anere Wieder, d'Gesetzter vum Maart spille wuel esou eng grouss Roll wéi d'Gesetzter déi mir hei an der Chamber stëmmen. Dëse Prinzip, Här President, schéngt mir haut wéi gëschter aktuell ze sinn.

Wa mir awer bedenken, datt d'Bevölkerung kontinuierlech wisst a gläichzäiteg d'Erschleissung vun neiem Wunnengsraum éischter lues virugeet, wier et duerchaus un der Zäit fir no neie Méiglechkeeten ze kucken an dat net zulescht fir um schnellste Wee den aktuelle Wunnengsmangel laangfristeg an de Grëff ze kréien.

Här President, et bleift nieft de steierleche Moossnamen, déi ech kuerz erimmt hunn, virun allem am Beräich vun de Mietwunnengen esou munch Hiewelen a Bewegung ze setzen. Et geet hei drëm d'Attraktivitéit fir déi potenziell Investisseuren ze steigern an doduerch d'Offer a puncto Locatioun ze verbessern. Bis haut zitt de Lëtzebuerger et vir manner an Immobilie wéi a Mobilien ze investéieren. Nach ass d'Vertraue méi grouss an d'Bank wéi an de sougenannten Investissement dans la pierre. Dat leider, well de Locatiounsmarché bāi Wäitem net attraktiv genuch ass.

E weidere Problem, deen net nëmmen dem Bau vun neien Haiser, mä och vun Appartementen an domat als Konsequenz dem Parc locatif ze schafe mécht, sinn déi laang Files d'attente, déi op administrativer Säit entstinn. Fir de Parc locatif ënnert anerem ze erweidere mussen d'Autorisatiounen méi zügeg virgoen.

Un dëser Stell wëll ech dofir ze bedenke ginn, datt laut der ALOC - an dat ass, mengen ech, vum Här Clement schonn erwähnt ginn -, der Association luxembourgeoise des organismes de la construction, en zukünftege Wunnraum vu ronn 1 Millioun Meter carré fir ongeféier 5.000 Appartementen an 800 Haiser en attente d'autorisation ass. D'Demokratesch Partei ass der Meinung, datt an dësem Punkt mussen effizient Léisunge fonnt gi fir d'Waarden op déi respektiv Autorisatiounen bedeitend ze kieren. Dat hei ass just ee vun deene ville Grënn, déi zum aktuellen Déséquilibre bäidroen. An dësem Kontext verweisen ech op d'Äntwert vum Innenminister gëschter op eng Fro vu mengem Kolleege Niki Bettendorf iwwert de Fonctionnement vun der Commission d'aménagement.

Här President, ech kommen elo méi spezifesch op de Sujet Locatioun ze schwätzen. D'Demokratesch Partei ass der Meinung, datt dëse Marché ganz vill Méiglechkeete besëtzt fir de Wunnengsbau nei an dauerhaft unzekuerbelen, virausgesetzt et ginn eng ganz Rei Adaptatiounen virgehol.

Et muss een och bedenken, datt vun allen neien Immeublen, déi an de leschten zéng Joer gebaut gou-

fen, laut Statec vun 2001 nëmmen 12% Appartementer waren, awer ëmmerhin 32% Eefamilljenhaiser, 26% leien am Bau vun industriellen Immeublen an 11% ware fir Weekendhaiser. D'Appartementer kommen also absolut ze kuerz. Engersäits ginn et genuch Demandeure fir Mietwunnengen an anerersäits bestinn och um Marché vill potenziell Mietwunnengen déi awer net, an dat huet seng Grënn, als solches exploitéiert ginn, mä vill méi als Büroflächen ëmodeléiert sinn.

Här President, eng vun de Konsequenzen vum Déséquilibre tëscht Offer an Demande ass och, datt d'Präisser vun der Locatioun substanzieell geklomme sinn. Un dëser Stell wëll ech awer drop hiweisen, datt mir dës Situatioun net dierfen iwwerbewäerten. Laut engem Artikel vun enger Consultingsfirma an der Zäitschrëft Forum vum Mee/Juni d'lescht Joer läit d'Stad Lëtzebuerg an Europa mat engem Duerchschnëttsloyer vu plus ou moins 35 Euro pro Meter carré pro Mount un aachter Stell. London läit un der Spëtzt, da kënn Paräis, Zürich, Frankfurt, Athen, Madrid a Berlin. Zu Roum, Amsterdam a Bréissel allerdéngs sinn d'Loyere méi niddreg.

Dës Situatioun entsteet zu engem groussen Deel aus der Rigiditéit vun de Loyerer, déi am Gesetz iwwert de Bail à loyer festgehal ginn. Am Moment ass d'Situatioun déi, datt potenziell Propriétaires-Investisseuren net tentéiert si fir hir Suen op dës Manéier unzeleeën, dat ëmsou méi well zum Beispill d'Rentabilitéit fir an d'Locatioun vu Büroen ze investéiere bedeitend méi héich ass wéi bei Wunnengen. D'Législatioun vum Bail commercial erlaabt et nämlech fir d'Loyerer dem Indice des prix à la consommation unzepassen. Heirausser entsteet och den aktuelle Problem vun der Désaffectatioun vu Wunnengen andeems si a Büroen ëmgewandelt ginn, e Problem op dee meng Fraktiounskolleegeen Simone Beissel jo agaan gen ass.

Ech zitieren och hei nach eng Kéier den DP-Pabeier vun 1990, wou mir schonns drop higewisen hunn, datt eng Reform vum Mietgesetz absolut noutwendeg ass. Ech zitieren: « La réforme de la législation sur les baux à loyer, ça concerne la loi du 27 août 1987, qui a donné lieu à de nombreuses controverses sur le plan politique, n'a pas apporté la détente sur le front de l'immobilier, bien au contraire. Il y a fort à parier que pour l'essentiel elle est restée lettre morte, tout comme la loi de 1955 qu'elle a remplacée. »

Am Numm vun der Demokratescher Partei wëll ech daitlechst betounen, datt e Relancement vum Wunnengsmaat anhand vun engem attraktive Locatiounsmarché fir Propriétaires a fir Locataires eng déifgräifend Reform vum Mietgesetz virausschéckt.

Un éischter Stell muss d'Differenziatioun vu Wunnengen, déi virun an no dem 10. September 1944 gebaut goufen, opgehuewe ginn. Op dës Manéier gëtt et nees interessant fir de Propriétaire an d'Renovatioun vu senger Wunneng ze investéieren. Et ass och wichteg ze betounen datt op dës Manéier net nëmmen eisen aktuelle Parc locatif an automatesch och eise Patrimoine nei valoriséiert ka ginn. Mir sollten och bedenken datt op dës Manéier eng Rëtsch u weidere Wunnengen op de Marché kënn kommen an esou de Parc locatif nennenswäert vergrësseren an och qualitativ verbessern. Et ass och wichteg d'Mietgesetz de Gegebenheete vun haut unzepasse fir datt d'Mieter an och d'Vermieter sech besser an dësem Gesetz erëmfannen.

Natierlech ass et net einfach fir dës zwou Parteien op ee gemeinsamen Nenner ze bréngen, deen ee wunnt gäre bälleg an deen aneren hätt gären en normale Rendement vu sengem Geld. Dat ass momentan net méiglech fir d'Propriétaire vu

Wunnengen déi virun 1945 gebaut goufen. Fir d'Demokratesch Partei ass et an dësem Kontext och begréissenswäert, datt d'CSV-DP-Regierung sech asetzt fir de Carnet de l'habitat esou séier wéi méiglech ëmzesetzen. Dës Initiativ huet zum Zil eng systematesch Identificatioun an Analys vun de gesamten Immobilië virzehuele fir dann déi entspreichend Moossnamen a puncto Revalorisatioun, Renovatioun, Sanéierung vun der Wunnengsqualitéit ze förderen.

Mir wiere frou wann d'Chamber ganz schnell mat dësem Projet befaasst géing ginn.

Här President, am Kader vun enger Politik déi agesäit datt de Wunnengsmaart nohaltig ka verbessert ginn, andeems méi Wäert op d'Locatioun geluecht gëtt, géif ech nees op den DP-Pabeier vun 1990 verweisen. Mir haten ons deemools fir eng Proposition vum Conseil économique et social aus dem Joer 1983 ausgesprach. Et handelt sech hei ëm d'Aféierung vun enger Astufung vun de Wunnengen an dräi Kategorien:

- Catégorie de luxe, wou ee kënnt de Marchésmechanisme fräie Laf loosser;

- Catégorie moyenne: déi sollt unhand vun der Festleeung vun engem Taux maximal geregelt ginn; an

- Catégorie sociale: wou e Kader ausgeschafft misst gi fir d'Loyerer un de Revenu vun de Leit unzepasen.

Bei dëser Opdeelung mussen déi eenzel Kategorien natierlech esou prezis wéi méiglech definéiert ginn.

Här President, e weidere Punkt, deem ëmmer erëm zur Diskussioun steet, ass d'Limitatioun vum Rendement locatif op 5%. Schon 1990 hat d'Demokratesch Partei dëse Punkt relevéiert, deem d'Investitioun an de Locatif net ëmmer besonnesch interessant mécht. Wa mer privat Investisseure fir de Marché vun der Locatioun wëlle begeschteren, da misste mer och bereet si fir hinnen e bessere Rendement ze erméiglechen.

An deem Kontext wëll ech zum Schluss nach e puer Wuert zu de private Promoteure soen. Et ass duerchaus luewenswäert, datt de Stat anhand vum neie Gesetz iwwert d'Aide au logement de Promoteurs publics eng Participatioun vun net méi 40%, mä 70% respektiv 75% vum Bau oder vum Kafpräis zouséichert, wann den Immeuble à vocation locative ass. Mä do derniewent soll een awer och net déi privat Promoteure vergiesen, déi och e groussen Deel zum Bau vun neie Wunnengen bäidroen. De Stat oder d'Gemenge sollen net déi eenzeg sinn déi sech um Investissement an dem soziale Wunnengsbau bedeelegen. Privat Promoteure si keng Finanzhaien déi d'Leit nëmme wëlle schröpfen, si si Geschäftsleit déi och grouss Risiken ze sécheren hunn. Wien haut baut huet ënner anerem eng grouss Oplo a kasséiert net automatesch bei all Projet riseg Plusvaluen.

Här President, et gi vill Méiglechkeete fir de Wunnengsmaart nei a laangfristeg unzekerbelen. Eleng d'Liese schonns vum Rapport vun der Chamberskommission zu dësem Débat stellt dat ënner Beweis. Wéi eng Mesuren och geholl ginn, si mussen am Aklang an an der Kooperatioun mat de Concertéierte geholl ginn. Och d'Gemenge mussen iwwerzeegt ginn, datt si hir Quartieren oder Dierfer esou wuesse kënnen loosser, datt déi nei Leit sozial integréiert ginn. Si mussen vum Stat déi finanziell Ënnerstëtzung kréie wat déi zousätzlech néideg Infrastrukture wéi Schoulen, Kultur a Sportinstallatiounen ueegt.

Fir d'Wunnengsnout an de Grëff ze kréien, dierfe mer ganz bestëmmt net de Kapp an de Sand stiechen. All Mesuren déi scho geholl si ginn an déi nach mussen geholl gi si wichteg, mä all dës Hëllef mussen och periodesch kuerzfristeg ëm-

mer erëm évaluéiert an ugepasst ginn, well de Marché permanent évoluéiert.

An deem Sënn sinn a bleiwen de Stat, d'Gemengen, d'Promoteuren an déi politesch Responsabel gefuerdert. Si sinn opgefuerdert e vläicht innovativen Dialog an Zukunft ze féieren.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- Kolleegen, ier mer elo dem Wunnengsbauminister d'Wuert ginn, wollt ech nach e Wuert soen. Ech si verschiddentlech ugesprach gi wéi wäit mer haut géinge fueren. Mir fuere bis dee Punkt hei ofgeschloss ass. Also d'éischt äntwert elo de Minister Boden, an ech ka mer net virstellen datt dee manner wéi déi Zäit schwätzt wéi virgesinn ass, nämlech 40 Minute laang.

(Brouhaha général)

Ma neen, et si mindestens aacht Riedner déi hei opgestallt sinn an déi him Froe gestallt hunn, also ech mengen da muss een dem Minister och d'Méiglechkeet ginn ze äntwerten, an dann hu mer uschléissend nach zéng Motiounen an eng Resolutioun. Et hänkt elo vun eis alleguer of, also un deenen déi Motiounen abruucht hunn, wéi laang dass et elo dauert. Ech wollt dorop opmierksam maachen. Gitt net fort. Loosst mer elo schéin nolauschtere wat de Minister eis ze soen huet an da stëmme mer herno of, fir datt mer eisen Ordre du jour haut erleeedegt kréien, well fir muer de Mueren a muer de Mëtte si mer och voll ausgelaascht. Et huet also guer kee Wäert fir dann elo éischter opzehalen, well da mussen mer dat muer derbähuelen.

D'Wuert huet elo den Här Wunnengsbauminister Fernand Boden.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Merci, Här President. Ech wëll mäi Bescht maachen, hei déi Debatten net ze vill laang ausufern ze loosser, well am Virfeld ass jo scho ganz vill geschafft a gesot ginn. Ech wëll domat ufänken, fir op déi virbildlech parlamentaresch Aarbecht hinzewiesen, déi bei dëser Debatt gemaach ginn ass am Virfeld an och haut an der Diskussioun.

Déi parlamentaresch Kommissioun huet eng grëndlech Diskussioun mat alle Partner geféiert, och mat dem Wunnengsbauminister. Déi Aarbecht ass vläicht erliichtert ginn, datt wëll ech soen, well mer e Plan d'action logement haten. D'Regierung war also net ontäteg, wéi gesot ginn ass. Am Géigendeel, an dat huet ouni Zweifel d'Aarbecht vun der Kommissioun erliichtert, mä ech wëll awer soen, datt och wann de Plan d'action logement d'Basis vun den Diskussiounen an der Kommissioun war, esou wëllt dat awer näischt vun de Mériten, vun de Verdéngschter vun der Kommissioun ewech huelen. Si hu wierklech, wéi gesot, sech ganz vill Méi ginn.

Ech wëll besonnesch dem Rapporteur, mengem Frënd Norbert Haupt, merci soen net nëmme fir deen ausgezeechente Rapport, mä och fir déi vill Aarbecht a Méi, déi hie sech gemaach huet fir datt dës Diskussiounen an der Kommissioun an och hei an der Chamber wierklech op ganz héijem Niveau waren, datt en Dokument ausgeschafft ginn ass wat bleiwende Wäert huet a festhält wat d'Problemer um Wunnengsbaumaart sinn, a wat fir eng Mëttelen a Méiglechkeeten datt et gëtt fir do Léisungen ze fannen. Net jiddfree war mat all Proposition d'accord, mä et hu sech awer an engem konstruktive Geescht ganz vill Gemeinsamkeiten eraus geschiet an ech wëllt dofir och dem President, dem Ady Jung, merci soen, dee bei deenen 22 Diskussiounen ëmmer derbäi war a se op eng gutt Aart a Weis geleet huet. Och hien huet e grouse Mérite dorun, datt déi Aarbecht konnt esou gutt gemaach ginn. Ech wollt awer alleguer deenen,

déi ëmmer an der Kommissioun present waren a matdiskutéiert hunn, och merci soe fir déi Aarbecht déi se do geleescht hunn.

Ech sinn och mat villem vun deem wat vun der Kommissioun geschriwwen a festgehalen ginn ass d'accord. Och mat der Grondwerleeung a Feststellung, datt de Wunnengsbauproblem reell ass ouni awer dramatesch ze sinn. Ech mengen et ass och vun enger Rei vu Riedner hei ënnerstrach ginn, datt dat d'Meenung, géif ech soen, vun deene meeschten hei am Haus ass.

Et muss een och drop hiweisen, datt mer hei zu Lëtzebuerg ronn 70% Eegenheembesëtzer hunn, dat ass ee vun deenen héchste Prozentsätz a ganz Europa. Dat ass also ganz sécher e ganz positive Punkt. Mir hunn an deene leschten zéng Joer, ech wëll dat och eng kéier soen, ronn 2.000 Stéit pro Joer bäikritt. Mir wëssen alleguer datt mer eng Bevölkerungsentwécklung hunn, déi méi staark ass wéi an anere Länner, datt och d'Stéit méi kleng gi sinn. An där Enquête déi elo gemaach ginn ass, ass drop higewise ginn, datt d'Stéit vun eppes méi wéi dräi op 2,51 Unitéite pro Stot erfogaange sinn.

Also an deene leschten zwee Joer si pro Joer 2.000 Stéit bäikomm an et sinn awer pro Joer 2.700 Wunnenge geschaf ginn. Dat heescht et si vill méi Wunnenge bäikomm wéi Stéit. De Bedarf ass och méi grouss ginn. D'Leit wëllen éischter eege Wunnengen hunn. Et gi Wunnengen déi eidel stoe bliwwe sinn. Et sinn der ofgerass ginn, déi hu missten erneiert ginn. Ech wëll awer dorop hiweisen datt vill gebaut ginn ass. Et gëtt ëmmer geschwat vun engem groussen Déséquilibre dee géif bestoen, wéi wa mer alles verschlof hätten, wéi den Här Di Bartolomeo dat esou gentilerweis gesot huet. Neen, et sinn an deene leschten zéng Joer 2.700 Wunnenge pro Joer bäikomm an et sinn 2.000 Stéit bäikomm. Dat huet awer net dozou bäigedro, wéi gesot, fir alleguer deen Nohuelbedarf, deen och do war, kënnen opzeschaffen.

Ech wëll net soen datt kee Problem do ass. Ech wollt just eng kéier opgrond vun enger Rei vun Donnéeën soen, datt viles gemaach ginn ass an dass dat och net vum selwe gaangen ass - dat wëll ech och derbäi soen -, well 1991, fir och nach eng kéier déi Ziel ze nennen, do huet de Stat 1,5 Milliarde Lëtzebuerger Frang u Bähëllef an de Wunnengsbau ginn, an hei eise President, dat war deen éischte richteg Full-Time-Wunnengsbauminister, deen huet dofir gesuergt datt eng ganz Panoplie vu Moossnamen an d'Wee geleet gi sinn, déi si stänneg ausgebaut ginn, esou datt mer am Joer 2000 ronn 125 Milliounen Euro Bähëllef vum Stat ginn hunn, datt sinn der also méi wéi dräimol sou vill wéi manner wéi zéng Joer virdrun.

Dat heescht also, datt do vill Efforte gemaach gi sinn, an ech wëll nach eng kéier soen, datt ouni déi Bähëllef ganz vill Stéit net hätte kënnen zu enger dezenter Wunneng kommen. Déi Bähëlfelefen hunn also, och wa vläicht Deeler dovunner an aner Kanäl gefloss sinn, awer wesentlech dozou bäigedroen, datt vill Stéit konnten eng dezent Wunneng kréien. Ouni déi Bähëllef wär dat net méiglech gewiescht, an dofir wëlle mer och net drun denken, déi Bähëlfelefen ofzeschaffen, mä si solle souguer weider ausgebaut a cibléiert agesat ginn.

An de leschte Jore gesäit een awer - dat ass jo och hei vu jiddferengem gesot ginn - e ganz staarkt Uwuesse vun de Baulandpräisser. Ech géif soen, en iwwerdriwwent Uwuesse vun de Baulandpräisser, well de Baukäschtenindex selwer ass zënter 1993 pro Joer ëm ronn 3% an d'Luucht gaangen.

Dat, wat mer also hei héieren hunn, datt d'Leit soen, d'Baue selwer wär sou vill an d'Luucht gaangen, kann ech net gleewen. De Baukäschtenindex ass vun 1993 un ëm 3% pro Joer an d'Luucht gaangen, also praktesch dat, wat och d'Deirecht war. Mä et ass richtig, datt d'Baulandpräisser explodéiert sinn, an dat ass eppes wat een net ka weider esou hinhuelen. Dat ass och den Haaptproblem, wéi elo hei allgemeng gesot ginn ass, a wou mer och mussen kucken, fir deem entgéint ze wierken, sou gutt wéi dat méiglech ass, a mat deene Mëtteleen déi mer zur Verfügung hunn.

Dann hu mer festgestallt - an dat huet mer Suerge gemaach -, datt an deene leschten zwee, dräi Joer d'Zuel vun de Baugenehmegunge réckleefeg ass. A mer wëssen, wann d'Baugenehmegunge réckleefeg sinn, dat wirkt sech herno och op déi fäerdeggestallte Wunnengen aus. Dat ass also e bëssen trendweisend, an do ass eppes wat net méi sou fonctionnéiert wéi et misst fonctionnéieren an dofir hu mer och gemengt et misste schnell Aktiounen gestart ginn.

Dann ass och allgemeng gesot ginn - an et ass och richtig -, datt mer e Mangel u soziale Mietwunnengen hunn, fir Leit mat ganz klengem Akommes, déi Problemer hunn, fir Wunnengen um private Maart ze fannen, well se net genuch Suen dofir hunn, an datt d'Offer um soziale Mietwunnengsbau net grouss genuch ass, datt mer also och fir déi Kategorië vu Leit nach eng Schëpp mussen noleeën, fir et mol sou ze soen.

D'Konsequenz vun deem wat ech elo gesot hunn ass, datt e Mangel do ass u Wunnengen zu akzeptabelen oder abordable Präisser, an den Haaptproblem ass virun allem d'Knappheet vu fäerdege Bauland, sou datt mer do also mussen awierken. D'Ursaachen dovunner sinn och hei genannt ginn, ech wëll der awer vläicht nach eng Partie hei ernimmen.

D'Nofro huet ouni Zweifel zougeho, dat ass sécher, dat dréckt sech och op de Präis aus, dat wësse mer alleguer a mir gesinn och, datt den Terrainverbrauch grouss ass, méi grouss wéi dat normalerweis de Fall ass, an och méi grouss, wéi et dierft de Fall sinn.

Mir hunn och eng ganz Rei vun Oplagen, déi mer haut maachen, do wou soll gebaut ginn, déi och ganz sécher zur Präisentwécklung bäigedroen hunn. Déi hunn och derzou bäigedroen, datt Prozeduren, fir eng Genehmigung ze kréien, vill méi laang gi sinn.

Mir mierken och eng Retizienz vun de Gemengen, dat ass vu ville Leit, déi an der Kommissioun gehéiert gi sinn, gesot ginn. D'Retizienz vun de Gemengen, déi méi laang Prozeduren an dat méi laangt Daueren ier e Lotissement ka réaliséiert ginn, dréckt natierlech och op de Präis. Vill Gemengen hunn do - leider, géif ech soen -, eng Brems ageluecht, a mir hu jo versicht, iwwer Moossnamen, déi Brems ze lackeren an d'Gemenge mat derzou ze encouragéieren, fir och hei hir Responsabilitéit ze iwwerhuelen.

Da sinn d'Prozedure méi laang ginn - dat wëll ech och bestätegen -, net nëmme bei de Gemengen, och beim Stat selwer, an den Innenminister huet jo dozou gëscht op eng parlamentaresch Ufro geäntwert, a jo och scho Schrëtt ënnerholl an an d'Wee geleet, fir deem kënnen besser gerecht ze ginn.

Da muss een och soen, datt ëmmer nach potentiellt Bauland opkaaft gëtt oder souguer Wisen zu Präisser, déi net méi raisonnabel an net méi normal sinn. Also dat geet nach monter virun, an dofir mussen mer Moossnamen ergräifen, datt mer deen dote Phenomeen gestoppt a gebremst kréien. Dat ass méi llicht gesot wéi gemaach, mä hei sinn eng Rei Ureegungen komm, an ech mengen, mer solle

seriö iwwerleeën a kucken, wéi mer deem doten Trend en Enn kënnen setzen.

Dës politesch Debatt hei soll och e kloert Signal sinn, un déi, déi mat potenziellem Bauland spekuléiere wëllen, déi haut Terrainen zu Präisser opkafen gin déi net méi zoututtbar sinn, fir déi, déi wëlle bauen, datt mir alles wäerte maachen, datt se eventuell herno op hirem Terrain kënnen sëtze bleiwen oder se mussen mat Verloscht veräusseren. Well ech mengen mat deene Präisser, déi haut fir gréng Wise bezuelt gi wou nach guer keng Infrastrukture sinn, déi sinn esou, datt een herno, wann d'Infrastrukture bis do sinn, de Leit net méi kann zoutudden, déi Präisser do ze bezuelen. Dat heescht do mussen mer e Signal ginn, sou kann an duerf et an déi Richtung net viru goen.

(Interruption)

Dann ass och hei gesot ginn - an dat ass och richtig -: Mir hu genuch potenziellt Bauland, mir brauchen also net iwwerall am Land d'Bauprimeteren ze erweideren. Gott sei Dank ass dat esou. Mir mussen just dofir suergen, datt dat an de Perimeteren ausgewisent Bauland méi schnell a méi rationell op de Maart kënnt, a wéi gesot, datt déi Präisser net esou ausufern, wéi dat de Moment ze vermierken ass.

Ech sinn der Meenung, datt d'Kräfte vum Maart eleng dat do net an de Grëff kréien, et net fäerdeg bréngen, an datt do d'öffentlech Hand muss begleetend Moossnamen an d'Wee leeden. D'öffentlech Hand muss och hir Responsabilitéit iwwerhuelen an ech wëll soen, datt d'Regierung de Wonsch an d'Recht op eng dezent Wunneng zu raisonnabele Präisser eescht hëlt. Dofir hu mir och net gezéckt, fir hei Verantwortung ze iwwerhuelen, an zousätzlech zu deene bestehende Moossnamen - et ginn der scho ganz vill - nei Akzenter ze setzen, fir de Wunnengsbaumaart unzekerbelen.

Wéi gesot, mir hunn den Aktiounsprogramm Logement ausgeschafft a mir hu ganz zügeg ugefaangen eng ganz Rei vu Moossnamen do ëmzesetze wou mer direkt zoustänneg waren. An ech muss och soen, datt am Allgemenge jo Unerkennung an Zousproch war, fir déi Aarbecht, déi do geleescht ginn ass, datt och bei den Hearingen an der Chamber déi Moossnamen zum gréissten Deel positiv ukomm a begréisst gi sinn, an ech géif soen och haut hei an der Debatt vun der Chamber.

Den Aktiounsprogramm Logement ëmfaasst - an ech wëll dat nach eng kéier soen - eng ganz Panoplie vu Moossnamen, un där vill Ministèren, awer och vill Gemengen, vill öffentlech an och vill privat Bauträger mussen tatkräfteg matschaffen. Et ass also eng kohärent Approche do, déi den Här Di Bartolomeo agefuerdert huet, an ech wëll awer och dobäi soen, datt déi Approche nëmme erfollegräich ass, wa souwuel d'Regierung, wéi d'Gemengen, déi öffentlech Bauträger an och déi privat, un engem Strang zéien a wëllen sinn an eng gewësse Richtung gemeinsam virun ze goen, dat heescht, déi Präisspiral ze stoppen. Dat geet och nëmme wa mer all déi Acteure mobiliséiert kréien, an ech géif hoffen a wënschen, datt och déijéineg, déi selwer Responsabilitéit an de Gemengen hunn, mathëlfelefen, fir och an de Gemengen eng gewësse Mobilisatioun ze kréien, fir méi Bauland ze erschléissen, fir méi Terrainen op de Maart ze kréien, a fir do-duerch, wéi gesot, och eiseem Zil méi gerecht kënnen ze ginn.

Et ass och kloer gesot ginn, datt d'Wunnengsbaupolitik fir d'Regierung eng politesch Prioritéit ass, an ech hoffen och, datt dës Debatt haut ënnersträicht, datt de Wunnengsbaumaart och fir d'Chamber eng politesch Prioritéit ass. 2001 an 2002 huet de Statsminister jo, am Kader vu senger Ried zur Lag vun der Natioun, dës Problematik ervirgestrach, hir en héije Stelle-

wäert ginn, an och eng Rei vu prioritären Aktiounen ugekënnegt, wou der eng ganz Partie schonn an d'Wee geleet gi sinn an anerer amgaange sinn an d'Wee geleet ze ginn. Mä, wéi gesot, dat verlaangt Partnerschaft vun de Gemengen, déi hei mat an deemselwechte Boot sëtzen a mat mussen hëllefen, datt mer déi Problematik do geléist kréien.

D'Offer vergrëisseren ass ouni Zweifel eng Haaptprioritéit; an dat ass och ënnerstrach ginn. Mir mussen e bessert Gläichgewicht tëschent der Offer an der Demande kréien a virun allem, wéi gesot, d'Präisspiral am Bauland gestoppt kréien.

Mir hunn och déi Retizienz vun de Gemengen zur Kenntnis geholl. Eise Statsminister huet kloer gesot, datt d'Regierung bereet ass d'Gemengen ze encouragéieren a finanziell och ze ënnerstëtzen, wa si bereet sinn hire Bevëlkerungswuesstum aktiv ze begleeden. Et gëtt och heiansdo e bëssche vun de Gemengen iwwerdrifwen a sou gemaach wéi wann all Mann oder Fra, déi zousätzlech an d'Gemeng kënnt, nëmme géif Käschte mat sech bréngen.

Ech wëll och soen, datt de staatleche Beitrag an eng Gemeng, déi en Awunner bäikritt, ronn 3.500 Euro ass; dat ass also och net näischt. Si kritt also och schonn eppes iwwert d'Verdeelung vun de Statssteieren un d'Gemengen, wa Leit bei si an d'Gemeng dobäi kommen.

Mä mir sinn eis bewosst, datt a gewëssene Fäll de staarke Wuesstum vun der Bevëlkerung grouss Nofolgekäschten huet, a wéi gesot, d'Regierung ass bereet, an den Innenminister huet den Optrag jo kritt, fir mat de Gemengen ze kucken, wa se Plans de développement erstellen, wéi een déi Nofolgekäschten do begleede kann, wann d'Gemenge bereet sinn, fir hir Bevëlkerung ze vergrëisseren a mat aktiv sinn, fir neie Wunnraum ze schafen.

Dann ass eng drëtt Axe, déi ugekënnegt ginn ass, déi och schonn zum groussen Deel exekutéiert ginn ass, fir déi öffentlech Bauträger - dat sinn d'Gemengen, et ass de Fonds de logement, et ass SNHBM, et sinn e puer anerer - unzereegen an och finanziell méi staark ze ënnerstëtzen, fir hiert Ugebot vum subventionéierte Wunnengsbau ze erhéijen, dat souwuel wat de Mietwunnengsbau wéi och de Verkaf vu subventionéierte Wunnungen ubelaangt, mä awer och wat d'Zur-Verfügung-Stelle vu Baulterrainen ubelaangt.

Am Mee 2002 ass jo och direkt e Reglement gemaach ginn iwwer e Méijoresprogramm fir de subventionéierte Wunnengsbau. Normalerweis sollen an esou engem Méijoresprogramm 4.500 Wunnenge geschafe ginn. Deen heiten ass eropgeschrauft ginn op 9.000. Mir hate jo eng Sensibilisationscampagne gemaach, déi vun enger Partie vu Gemengen a besonnesch vum Fonds de logement a vun der SNHBM gutt opgeholl ginn ass. Si hunn e groussen Effort gemaach fir ze weisen, dass iwwert d'Vergrëisserung vun der Offer d'Präisser e bësse gedréckt gi kënnen. Den Invest, deen do an den nächste Jore soll geschéien, ass e Gesamtinvest vun iwwer enger Milliard Euro, wou-vun de Stat ronn 340 Milliounen Euro bäileet. Dat heescht dat ass schonn en zolidde Schub fir d'Offer ze vergrëisseren a fir doduerch d'Präisser erof ze kréien.

Dann hu mer e Gesetz gemaach vum 8. November 2002, an an deem Gesetz sinn déi Bähëllef, déi mer den öffentleche Bauträger ginn, nach wesentlech an d'Luucht gehuewe ginn, ënner anerem fir d'sozial Mietwunnengen, wou jo gesot gëtt, do hätte mer e Bedarf. Do kréien d'Gemengen an Zukunft 75% Bähëllef, wa se soziale Mietwunnengsbau maachen. Viru waren dat 40%. Dat ass en Encouragement fir an déi Richtung ze goen. Ech géif hoffen a wënschen, datt niewent deene Gemengen, déi

schonn en Effort gemaach haten, och elo anerer kommen a bereet si mat an déi Richtung ze goen an deem grouse Bedarf do entgéint ze kommen.

Mir hu jo och dobäi gesot, dass mer 50% bäi ginn, wann duerch esou Projete vu Constructions d'ensembles eng Crèche muss gemaach ginn oder wann eng Schoukllass muss gemaach ginn, dass da 50% kënnen bäigeluecht gi fir déi Käschten do mat ze iwwerhuelen. Do ass also wierklech en Incentive geschafe ginn, a mir leeën och net méi 50, mä 70% bäi, wa Spillplazen a Gréngplaze gemaach ginn, fir d'Gemengen an d'öffentlech Bauträger ze encouragéieren, fir wéi gesot nach eng Schëpp nozeleeën an niewent deenen 9.000 Wunnengen, déi elo geplangt sinn, der nach eng Partie ze maachen. Ech géif hoffen a wënschen, dass do d'Gemenge sech nach e Ruck ginn an do nach e weideren Effort maachen.

A well verschidde Leit ëmmer soen, dass et net gutt ass wann de soziale Wunnengsbau nëmmen eleng gemaach gëtt, mä dass do eng sozial Vermëschung komme muss, dofir ass och am Gesetz vum 8. November 2002 festgehale ginn, dass mer d'Mixitéit fördere wëllen. Dat heescht, dass bei all Projet, dee gemaach gëtt fir de Verkaf och 10% sozial Mietwunnengen sollen dobäi sinn. Et ass des Weidere festgehale ginn, dass déi Méiglechkeet besteet, dass bis zu 40% vun de Wunnengen, déi geschafe gi bei esou engem Projet, kënnen um fräie Maart verkaaft ginn. Esou kënnen och Leit, déi net éligibel si fir de subventionéierte Wunnengsbau, sech esou eng Wunneng kafen an domat gëtt déi sozial Mixitéit gefördert.

Et ass och versprach ginn, an dat wäert och a kuerzer Zäit gemaach ginn, dass deen Akkomesplafong wesentlech an d'Luucht gehuewe gëtt fir kënnen en Haus bei esou Constructions d'ensembles vu Gemengen, dem Fong oder der SNHBM ze kafen, fir datt vill méi Leit éligibel si fir sech do kënnen en Haus ze kafen. Dëst maache mer fir dozou bäizedroen, dass déi sozial Mixitéit vergrëssert gëtt a fir dass keng Spannungen oprieden an eng gréisser Akzeptanz entsteet vis-à-vis vum subventionéierte Wunnengsbau.

Mir wëllen net d'Primen an d'Aidë fir déi Leit ganz schnell an d'Luucht hiewen, mä d'Akommesplafongen esou an d'Luucht hiewen, dass se ouni gréisser Primen an Aiden awer éligibel ginn, fir bei esou Projete Keefer ze sinn. Dat ass, mengen ech, eng ganz wichteg Moossnam am Intérêt vun de Leit, déi mëttler Revenuën hunn.

Dann ass de Stat selwer och bereet fir Efforten ze maachen, selwer Wunnenge schafen ze loosse. Dir wësst, dass bei de Frichen e relativ groussen Areal festgehale ginn ass fir Wunnengsbau ze maachen. De Fonds de Kirchberg gëtt jo och vill Land elo fräi fir Wunnengsbau ze schafen. Laangfristeg ass virgesinn, dass do 25.000 Leit solle wunne kommen. De Fonds de la Vieille Ville ass amgaangen an der Aalstad ze schaffen. De Fonds de Logement huet eng ganz Rei vun Terrainen oder vu gréisseren Gebäier vum Stat iwwerdroe kritt, fir dorobber Wunnengsbau ze maachen, zum Beispill an deem ale Postgebäi an der Hollerecherstrooss. Et ginn eng ganz Partie esou Beispiller, wou och de Stat elo dem Fong entweder Immeublen oder Terrainen zur Verfügung stellt oder verkaaft huet, fir dass do ka Wunnengsbau gemaach ginn. De Stat ass also selwer bereet déi Efforten, déi hie maache kann, och zum Droe kommen ze loosse.

Dann ass hei vun e puer wichtige Moossname geschwat ginn, déi mer och am Aktionsplang Logement festgehalten haten, déi allgemeng Zoustëmmung fannen an déi och an eenzelne Motiounen hei zum Virschäi kommen; dat ass d'Problematik vun der Schafung vu

Baulandreserven, vu Réserves foncières. Dat ass e wichtegt Instrument, souwuel fir d'Gemenge wéi och fir déi aner öffentlech Bauträger a mir encouragéieren dat. Wann eng Gemeng Terrainen opkeeft fir Baulandreserven ze schafen, da kritt se 40% Bähëllef vum Ministère du Logement. Mir hoffen a wënschen, dass d'Gemenge geziilt an déi Richtung do ginn a wann den Droit de préemption, vun deem hei geschwat ginn ass, dozou ka bäidroen, da sinn ech gäre bereet fir dat och ze ënnerstëtzen. Ech wëll awer och gewësse Reserve maachen. Den Droit de préemption kann net fir alles spillen.

(Interruption)

Ech wëll dat just nach eng Kéier soen, well ganz liicht Demagogie ka mat deem Droit de préemption gemaach ginn. Do musse gewësse Kritären a Konditiounen festgehale ginn, fir dass wierklech dat Zil erreecht gëtt, wat mer gären hätten. D'Gemenge sollen Terraine kréien a si sollen eben och bereet sinn déi Terrainen ze viabiliséieren, fir dass dat kënnen Bauterraine ginn.

En Instrument, wat och ganz wichteg ass, ass de Bail emphytéotique. Ech menge vun deem ass net genuch geschwat ginn. Dat ass fir mech dat wesentlecht Instrument fir d'Baulandpräisser erof ze kréien. Beim Bail emphytéotique kritt een et erlaabt fir op 99 Joer oder wéi laang och ëmmer déi Terrainen zu ganz gönschtege Konditiounen zur Verfügung gestallt ze kréien, am plaz Milliounen musse léien ze goe fir se direkt ze kafen.

Fir fënnf Ar muss ee jo praktesch haut - fir nach an deenen ale Frangen ze schwätzen - véier Milliounen léine goe fir déi ze bezuelen. 800.000 Frang pro Ar ass jo nach niddreg geschat wéi den Här Di Bartolomeo seet. Do muss een da praktesch 20.000 Frang de Mount bezuelen eleng fir déi Schold do zrëckbezuelen. Wann een awer iwwer e Bail emphytéotique kann ënnert gönschtege Konditiounen zu Bauland kommen, da kann een déi Suen, déi een huet, komplett an de Bau stiechen an da kann een och do zu gudde Konditiounen nach zu engem Eegenheem kommen. Ech mengen de Bail emphytéotique ass ganz wichteg.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP). - Wann ee Baulandreserven huet, Här Minister. Dat ass nämlech d'Viraussetzung, dass een de Bail emphytéotique ka spille loosse.

(Brouhaha général)

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement. - De Bail emphytéotique ass fir öffentlech Bauträger geduecht. De Bail emphytéotique gëtt leider haut nëmme vum Fong applizéiert. D'SNHBM huet elo och domat ugefaangen, mä d'Gemenge maachen dat de Moment nëmme bei Industrieterrainen. Si hunn et awer net gemaach bei Bauterrainen. Ech géif e waarmen Appel hei un déi Gemenge maachen, déi Terrainen hunn, fir déi sous forme de bail emphytéotique zur Verfügung ze stellen. Domat kréie mer déi Käschtenexplosioun bei de Bauterrainen am beschten, am schnellsten an am effikasssten an de Grëff. Ech hoffe wéi gesot, dass mer mat Hëllef vun de Gemenge méi staark an déi Richtung do weidergoe kënnen.

Dann ass och vun de Mietwunnengen geschwat ginn. Et ass jo elo an där Enquête, déi gemaach ginn ass, festgehale ginn a gekuckt gi wéi héich d'Loyere sinn, déi bezuelt ginn an deenen eenzelne Géigende vum Land, an do sinn déi 12 gréisste Gemenge geholl ginn. Ech muss soen, dass do an der Stad Lëtzebuerg selwer 55% vun deene Leit, déi Locataire sinn, e Loyer tëschent 15.000 Frang a 30.000 Frang bezuelen. Ech hunn

dat elo a Frangen an der Kopp, an net direkt an Euroen. Dat sinn awer Loyerer, déi trotz allem net esou héich si wéi ëmmer gesot gëtt.

An déijéineg, déi déi sou genannten - ech hunn d'Donnéeën elo dohanne leien, soss hätt ech lech se nach méi genee gesot - Luxusloyere bezuelen, dat heescht Loyerer iwwer 70.000 Frang, maachen nëmmen 3 bis 4% aus.

(Interruption)

Et ass also net, dass dat esou extraordinär ass. Et gesäit een, dass nach an der Stad Lëtzebuerg an och a gréisseren Gemengen awer zu akzeptable Präisser kënnen Mietwunnenge fonnt ginn. Mir mussen natierlech kucke fir den Invest an d'Mietwunnengen nach ze verbessern an ze vergrëisseren. Mir wëssen, dass haut vill Leit léiwer hir Suen op der Bank placéiert hu wéi an de Bau vu Mietwunnengen.

(Brouhaha général)

Majo, dat ännert elo. Gott sei Dank och.

An duerfir hu mer scho bei de steierlechen Erlichterungen a Moosnamen, déi mer geholl hunn, an déi wichteg sinn, an déi vu jiddferengem begréisst gi sinn, och Moosnamen ergraff, fir de Mietwunnengsbau unzeregen. Den Taux d'amortissement accélééré ass erop gesat gi vu 4 op 6% an dat net méi während fënnf, mä während siwe Joer. Dat heescht während deene siwen éischte Jore kann een 42% amortiséieren. Dat ass wierklech en Incentive fir doranner ze investéieren.

Mir wëssen, dass och nach en zweet Instrument muss kommen, an dat ass d'Mietgesetz. Ech sinn d'accord mat deene Propositionen, déi hei gemaach ginn. Et schéngt sech e relativ grouse Konsens hei erauszeschielen, mat eenzelnen Nuancen, dass mer am Mietgesetz sollen an eng gewësse Richtung goen, déi och an der Majoritéitsmotioun festgehalten ass. Ech kann dat ënnerstëtzen. Ech hunn och schonn eng Kéier gesot, dass wann dës Debatt eriwuer ass, dass ech da wäert mat engem Projet de loi kommen, deen an déi Richtung geet, déi hei ugekënnegt ginn ass.

Ech hoffen och, dass déi zäitbegrenzte Steiererlicherungen eppes bréngen. Well et ass och gesot ginn, wa se näischt bréngen, da muss ee méi contraignant Moosnamen ergräifen, an do ass allgemeng jo gesot ginn, den Impôt foncier, dat wär ee gutt Instrument fir Leit, déi aus Spekulationsgrënn einfach fäerdeg Bauterraine leie loosse, dass déi iwwert den Impôt foncier kënnen dozou encouragéiert ginn - fir et emol esou ze soen - fir méi schnell hir Bauterrainen op de Maart ze ginn, an dass dorobber ka gebaut gi vu Leit déi gären een Eegenheem hätten.

Also och do sinn ech d'accord domat, dass een sech elo iwwerleet a Gedanke mécht: Wéi kënnen mer déi méi contraignant Phas virbereeden, wa se eventuell néideg ass? Do ass eng Iddi komm vum Här Garcia fir dat iwwer Bodenmanagementinstituter ze maachen. Ech si gäre bereet fir weider doriwwer nozedenken, mä ech froe mech ob mer schonn direkt en auslännesch Institut sollen domadder beoptragen, well mer hunn eng Rei Instrumenter jo selwer scho virgesinn a proposéiert. Déi mussen examinéiert gi vum SYVICOL zesumme mat verschiddene Ministären, fir ze kucke wat fir eis richtig a wichteg ass, a wat fir eng Richtung ee goe kann a wat politesch méiglech ass. An ech mengen, wann emol do ee gewëssene Konsens fonnt ginn ass, wat déi eenzel Moosnamen sinn déi a Fro kënnen kommen, an de graffe Kader dovun gesat ginn ass, dass een da vläicht nach een Institut hëlt wat nach seet: „Eiser Meenung no bréngt dat an dat am meeschten“, wéi direkt eng Etüd ze maachen. Ech weess net ob déi auslännesch Instituter esou genee am Bild sinn iwwert d'Situatioun wéi se hei zu Lët-

zebuerg ass; da muss een deenen dat ganz laang erklären. Ech mengen et wär besser mir géifen emol dee Groupe de travail do virgesinn, deen och begréisst ginn ass, mir géifen dee mol schaffe loosse an da kucke wéi mer kënnen Expertisé vu baussen nach dobäi kréien.

Ee Punkt dee jo och ënnerstrach ginn ass, ass dass d'Renovatioun wichteg ass; dat ass och eng wichteg Prioritéit vun eisem Programme d'action. Fir Haiser déi do stinn, déi renovéiert ginn, do brauche mer kee neit Bauland ze erschléissen. Dofir ass et wichteg, dass mer do och versichen iwwer Bähëllef, iwwer aner Incentiven d'Renovatioun ze encouragéieren.

En Instrument wat begréisst ginn ass, ass de Carnet de l'habitat. Ech wëll just dem Här Schroell soen, dat ass e Reglement, d'Gesetz ass scho gestëmmt ginn, also dat Reglement brauch net hei an d'Chamber ze kommen, mä d'Reglement ass de Moment beim Statsrot. Mer hoffen dass de Statsrot méiglechst schnell do sän Avis dozou gëtt, dass mer d'Instrument vum Carnet de l'habitat kënnen méiglechst schnell asetzen. Do geet et also drëm fir de Leit ze hëllefen, déi Haiser hunn, déi méi wéi 15 Joer al sinn, fir ze kucke wat d'Boboen an deem Haus sinn, a wat d'Mängel sinn déi eventuell musse prioritär behuewe ginn, dass och dann Ureegunge komme wéi een dat soll maachen an dass se dann och Bähëllef kréie fir dat kënnen ze maachen, ënnert deenen normalen Akkomesgrenzen bei mir am Ministère vum Logement oder awer wa se energiespuierend Moosnamen ergräifen, da kënnen se onofhängeg vum Akomes vun dem Ëmweltministère Bähëllef kréien.

Et geet also drëm fir an d'Nohaltegkeet ze investéieren a fir d'Leit ze encouragéieren eng nohaltege Renovatioun vun hiren Haiser ze maachen. Assainissement vum Stadkär ass wichteg, net nëmme well schlecht ënnerhalen Haiser ganz oft d'Stadkäre verschandelen, mä och well do oft Bausubstanz brooch läit, déi kann erschloss ginn, an d'Gemenge ginn iwwert d'Gesetz vun 1979, wat jo elo reforméiert ginn ass, encouragéiert fir d'Stadkären ze sanéieren. Mir hëllefen do ganz staark bäi, an ech hoffen, wéi gesot, dass dat och weider Usproch an Zousproch vun de Gemenge fënn.

Dann ass vill iwwert d'Prozedure geschwat ginn, effektiv, an ech wëll et nach eng Kéier soen: D'Prozedure sinn ze vill laang, esouwuel op Gemengeplang wéi och op anere Pläng bei de Ministären. Dofir ass jo virgesinn, am Kader vum Gesetz vun 1937, an den Innenminister wäert jo, denken ech, vläicht mar bei der Debatt iwwert de Plan directeur vum Aménagement du territoire dorobber agoen, dass emol Délaië fixéiert ginn, dass de Schafferot muss a gewëssenen Délaiën en Avis ofginn an dass och d'Commission d'aménagement sech muss u gewëssen Délaiën halen. Dass also do emol, wéi mer dat beim Kommodo-Inkommodo hunn, contraignant Délaie festgehale ginn, fir e bësse méi Wach ze kréien, mä dass awer och dofir weisgert gëtt, dass verschidde wichteg Moosnamen, déi scho bestinn, an dësem Gesetz nach eng Kéier rappéléiert ginn a vläicht e bëssen anescht agencéiert ginn, zum Beispill d'Obligation de construire vun där jo Rieds gaangen ass, an de Remembrement légal.

D'Regierung huet scho gesot: Mir si bereet eventuell och e Schrëtt matzemaachen, mä d'Décisioun soll beim Gemengerot bleiwen. Ouni de Gemengerot geet et net. Ech mengen hie muss décidéiere wou, wat a wéi soll gebaut ginn. Mä wann de Gemengerot seet: „Do ass en Terrain, dat wär fir eis e Lotissement wat eng Prioritéit huet, mir sinn der Meenung do misst a soll drop gebaut ginn, hei ass e Plang, e PAP, esou soll dat geschéien“, da muss eventuell déi Exekutioun an déi lescht Décisioun net vun dem Gemengerot geholl

ginn, mä vun der Regierung oder vun enger anerer Instanz.

Ech mengen do sinn ech gär bereet mat driwwer ze schwätzen, well ech verstinn dass et heiansdo net einfach ass fir esou Décisiounen ze huelen, mä hei ass ebe politesch Verantwortung néideg. Wa se net op Gemengeplang ka geholl ginn, da kann dat vläicht op regionalem oder op nationalem Plang gemaach ginn. Also mir verschléissen eis net fir an déi Richtung do matzegoen, well mer et och wichtig fannen, dass net kënnen eenzel Spekulanten Terrain opkafen, a wann et nëmmen e puer Ar sinn, mat dem feste Wëlle fir do Lotissementer, déi fir eng Gemeng wichtig sinn, ze empêcheieren. Mer dierfen déi net gewärde loossen, dass déi ongestrooft laang kënnen déi Terrainen do leie loossen, an der Hoffnung dass hir aner Terrainen op anere Plazen héich am Präis bliewen.

Mir müssen also dofir suergen, dass esou net aus Spekulationsgrënn grouss Lotissementer kënnen empêcheiert bliewen oder an d'Längt gedriwwe ginn. Do musse mer eis Moossnamen a Mëttele gi fir dat kënnen méi schnell virun ze driewen. Wéi gesot, d'Regierung ass bereet fir mat an déi Richtung ze goen. Et soll och net iwwerdriwwe ginn, dat wëll ech och dobäi soen, an et ass och net dru geduecht fir Land ze huele wat nach an der Landwirtschaft genotzt gëtt, oder wann do een Terrain ass wou ee Papp, deen zwee Kanner huet, de Kanner deen Terrain wëllt ginn, fir dass déi sollen dorobber bauen. Et geet guer net drëm fir dat ze maachen, mä et geet drëm fir Terrainen, déi aus Spekulationsgrënn zrëckgehalen ginn, dass ee sech do besser Mëttele gëtt, méi efficace Mëttele gëtt fir do Lotissementer kënnen méi schnell ze maache wéi dat haut de Fall ass, well d'Recht op eng dezent Wunneng ass och e Recht, an dat dierf net vun aneren, déi vläicht och Rechter hunn, dat wëll ech net hei leegnen, mä déi därferen net vun deenen hire Rechter komplett ausser Kraaft gesat ginn.

Da vläicht e lescht Wuert nach zu dem Aménagement du territoire; mar ass, wéi gesot, jo eng Diskussioun doriwwer. Et ass ganz kloer dass d'Politik vum Wunnengsbau sech muss erapassen an den allgemenge Programme directeur vum Aménagement du territoire. Mir solle jo versiche fir dezentral Wunnengsbau ze erschléissen an dofir suergen, dass d'Erschließung vum Wunnengsbau Hand an Hand geet mat der Schafung vun Aarbechtsplazen, mat der Léisung vun Transportproblemer. Dofir hu mer och déi IVL-Etüd an Optrag ginn, fir en integréiert Verkéiers- a Landesentwicklungsplanungsinstrument ze kréien. Et soll op eng kohärent Aart a Weis viru gedriwwe ginn, dass mer wunnen, schaffen, liewen, dass mer dat versichen esou gutt wéi méiglech ënner ee gemeinsamen Hutt ze bréngen, no engem Schema dee soll wéi gesot am Kader vum Aménagement du territoire festgehalen ginn.

Ech denke schonn dass an deem Kader dann och de Plan sectoriel logement erstallt gëtt. Et ass wichtig dass mer fir d'éischt emol dat allgemengt Konzept vum Plan directeur gutt geheescht kréien hei an der Chamber, dass dat och op de reglementaresche Wee ka goen. Mir sinn amgaangen dee Plan sectoriel logement auszeschaffen, mä fir d'éischt muss dat anert Instrument vum Programme directeur do stoen. Da kënnen mer och de Plan sectoriel a Kraaft setzen. Viraarbecht ass gemaach. Dat muss natierlech nach verfeinert ginn an an déi heite ganz Etüd mat agespasst ginn.

Ofschléissend wëll ech lech nach eng Kéier merci soe fir déi gutt Debat. Ech wëll awer da vläicht ganz schnell agoen op déi Motiounen déi hei déposiert gi sinn. Et ass eng Motioun do vun de Majoritéitsparteien. Déi Motioun, déi hëlt am

Fong geholl dat erëm wat an deem ganzen Dokument hei steet; et ass kompatibel mat dem Programme d'action logement. Et sinn eng Partie nei Iddien dra mat deenen ech mech kann d'accord erklären, dofir ass d'Regierung gär bereet déi Motioun vun der Majoritéit unzehuelen. Dat ass och e wichtegt Instrument an Dokument, dat eis wäert hëllefen an der Wunnengsbaupolitik weider virun ze kommen.

D'Motioun Nummer 2 vun de Sozialisten, do geet et drëm fir d'Revenusplafongen an d'Primen ëm 50% respektiv 25% integral an d'Luucht ze hiewen, an e Règlement grand-ducal ze déposiere fir de September 2003 wou dat soll integral gemaach ginn. Dir wësst dass mer schonn doriwwer diskutéiert hunn, dass mer dat net kënnen akzeptéieren. Ech wëll awer nach eng Kéier soen dass ech bereet sinn u gewësse Plafongen an u gewësse Primen ze goen, léiwer u Plafonge wéi u Primen, mä virun allem ass et mer wichtig dass mer de Plafong erhéije fir éligibel ze ginn, fir kënnen matzemaachen a Projets d'ensemble vu subventionéiertem Wunnengsbau. Et schéngt mer wichtig ze sinn dass vill Leit éligibel ginn, mä dat wat Dir hei proposéiert, dat kënnen mer net esou akzeptéieren.

Dann an der Motioun Nummer 3, do geet Rieds fir Réserves foncières ze schafen, zesumme mat de Gemengen, an dat och iwwer Kreditte ze subventionéieren. Dat besteet schonn, ech hunn drop higewisen, an ech géif hoffen a wënschen, méi Gemenge géife Réserves foncières schafen. Déi 40%, déi gi mer de Gemengen, an de Fonds de logement kritt och déi Suen.

(Interruption)

Jo.

Also ech kann nëmmen all öffentleche Bauträger encouragéieren, Réserves foncières ze maachen. Mir si bereet dat ze encouragéieren a mir hunn dat och scho gesot. Fir en extrae Fong dofir ze maachen, dat ass eiser Meenung no net néideg.

An der Motioun Nummer 4...

M. Jeannot Krecké (LSAP).- Dir wäert se awer elo net all ofschéissen; dat wär awer schlecht.

(Interruptions)

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Mä et ass eng do, déi ass esou gutt, déi ëmfaasst alles. Dat, wat do doniewent kënnt, dat ass meeschtens eppes wat schonn an der Kommissioun ofgeleent ginn ass a wat elo erëm op den Dësch kënnt.

Une voix.- Déi hutt Dir selwer geschriwwen, Här Boden.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Neen. Ma Dir ënnerschtätzt d'Deputéierte vun der Majoritéit.

Une voix.- Ma neen, mir kennen se.

(Interruptions et hilarité)

M. Robert Mehlen (ADR).- Den Här Minister léisst schreiwen.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Dir ënnerschtätzt déi also.

M. Jeannot Krecké (LSAP).- Här Minister weist ons awer och emol dass Der Propositione vun der Opposition kënnt unhuelen. Weist e bësse Grandeur.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Mä vill vun deene Saachen, déi hei gesot gi sinn, déi fannen ech an der Majoritéitsmotioun erëm, also misst Dir lech am Fong domat identifizéieren. Ech hätt mer jo gewünscht, dass Der eng gemeinsam Motioun

gemaacht hätt, wou Dir lech alleguer dran erëm fonnt hätt.

(Interruption)

Well ech mengen an der Kommissioun ware vill Gemeinsamkeeten, an do wou keng Gemeinsamkeete waren, do hätt ee kënnen am Moment e bëssen drop verzichten, dann hätt een hei och e kloeren Hinweis ginn, dass hei eng gemeinsam Politik géif gemaach ginn.

(Interruptions diverses)

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Si wollten dat net Här Minister!

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Jo, d'Loyersgesetz ass ee Problem. Do hätt een och kënnen een oder zwee Tireten ewech huelen, dann hätt Dir erëm e Konsens gehat, well ech mengen iwwert d'Objektiver vum Loyersgesetz, do sinn déi meescht d'accord - hunn ech d'Impressioun an der Kommissioun gehat -, et mag sinn, dass elo politesch Iwwerleeungen dat erëm op d'Kopp geheien, mä sou wéi ech dat materielt hunn an der Kommissioun, waren an der...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Neen, neen, neen, et ware verschidden Dispositionen, déi bis zum Schluss kontestéiert waren, an d'Majoritéit huet drop gehalten, fir déi dran ze behalen. An dat ass och eng vun deenen Ursachen, firwat dass mir eis beim Rapport enthalen hunn - entschëllegt, Här President, ech si sëtze bliwwen, mä dat wëll ech net maachen -, well mer der Meenung waren, dass mer net zevill an déi Wunnengsbaudiskussioun sollen era packen.

D'Regierung wollt awer onbedéngt den Accord vun der Kommissioun, fir am Loyersgesetz an eng gewësse Richtung ze goen, wou mir Bedenken haten, besonnesch bei der Opléisung vum Mieterschutz. An do sinn eng Rei vun Dispositionen dran, wou d'Majoritéit sech festgelauecht huet, wou mir der Meenung sinn, dass nëmme Gerichter dat mat den Délaien definéieren kënnen, an net de Législateur.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Jo, mä e Gesetzgeber kann ëmmer Délaien fixéieren, also...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Awer net wann d'Gericht driwwer ze décidéieren huet, dat ass awer ganz problematesch.

Une voix.- Et geet elo duer!

M. le Président.- D'Diskussioun ass ofgeschloss. Här Minister fuert weider.

(Brouhaha général)

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Also bei der Motioun Nummer 4 - dat ass och eng al Diskussioun, déi mer scho gefouert hunn, Här Bartolomeo, Dir hätt gären dass de Stat soll staatilech Garantie bis 100% ginn.

Mir sinn der Meenung, dass jonk Leit - sou wéi et ëmmer an der Vergaangenheet war - mol solle leieren ze spueren, an dofir hu mer jo déi Prime d'épargne logement agefouert...

(Interruption)

...an do si mer amgaange mat de Banken ze diskutéieren - dat hunn ech jo gesot -, fir dass och si interessant Instrumenter schafen, dass déi jonk Leit bereet sinn, vun esou Offeren ze profitéieren, an dass déi Spuerbicher, déi do gemaach ginn, op d'Spuere fir en Eegenheem axéiert ginn an net fir en Auto ze

kafen oder fir soss eppes ze kafen, mä fir en Eegenheem.

Haut kréien der eng Partie jo net méi déi Spuerprime an déi Garantie, well se d'Suen ophiewe gaange sinn, fir eppes aneschters ze kafen, well se op eemol Freed dorunner haten an net iwwerluecht hunn, dass domat eng ganz Rei vu Bähëllefle verluer gaange sinn.

Ech hunn lech gesot, dass mir wëllen d'Leit encouragéieren ze spueren, mir leeën do eppes drop, a mir sinn och bereet, dass hunn ech lech och gesot, fir eng Kéier iwwert d'Héicht vun der Garantie vum Stat, déi haut 30% ass, ze diskutéieren, ob een do net kann an d'Luucht goen, mä fir 100% staatilech Garantie ze verlaangen, ech mengen dass ass iwwerdriwwen, an dat ass och net dee Wee, op deem mir kënnen matgoen.

Une voix.- Dat ass bedauerlech; dat ass extrem bedauerlech.

M. le Président.- Jo, an dann d'Motioun Nummer 5.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- D'Motioun Nummer 5, do hätt Dir gären, dass mer eng Garantie locative sollen aféieren. Déi Garantie locative ass iwwert d'Gesetz vum 8. November 2002 agefouert ginn. Mir müssen d'Reglement elo maachen an ech hunn lech drop higewisen, dass déi Kommissioun amgaangen ass ganz intensiv dorunner ze schaffen, an dass schnell e Règlement kënnt, fir dat an d'Wee ze leeden.

Da frot Dir och eng Allocation de loyer, wou mer der Meenung sinn, dass wär net dee richtege Wee, mä dass mer solle kucken, dass d'Gemenge selwer dozou bäidroe soziale Mietwunnengsbau ze schaffen, dass déi Leit déi net en héich genucht Akommes hunn, fir um private Maart eng Mietwunneng ze kréien, dass déi dat kënnen iwwer e subventionéierte Mietwunnengsbau kréien.

D'Motioun Nummer 6...

(Interruption)

Gutt, dass ass eng Motioun do kann ee Jo soen an Nee soen...

(Hilarité)

Une voix.- Da sot Jo!

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Mä Dir sot, mir sollen a verschiddene Géigende vum Land Informationsbüroen en matière de logement opmaachen. Mir sinn amgaangen zu Esch doriwwer ze diskutéieren, ob ee do net soll ee maachen. Et mécht awer net Sënn, fir iwwerall sou Büroen opzemaachen, well déi meescht Informatiounen déi gi gemaach vun de Banken...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Ah dat ass awer net gutt, Här Minister!

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Jo, mä dach, dass ass awer schon...

Une voix.- Berouegt lech!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Dat ass aus der Vergaangenheet wou mer nach d'Spuerkeess als Statsbank haten. Dat ass awer net méi de Fall!

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Gaart an Heem mécht eng Brochure mat dem Wunnengsbauministère wou op eng ganz kloer an einfach Aart a Weis gesot gëtt, wat fir eng Bähëllefle ee kréie kann. Et gëtt de Guide de la construction, a Foiren, wou Informatiounen kommen, also ech mengen net dass et néideg ass iwwerall esou Büroen ze maachen.

(Interruptions)

D'Motioun Nummer 7, dat ass déi, déi vum Här Henckes déposiert ginn ass.

Une voix.- Et ass keng vun der Majoritéit.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Do verstinn ech net grad alles, do ginn e puer Saachen duerchernee gehäit, do gëtt ëmmer vun de Plans d'aménagement du territoire geschwat, dass solle sécher d'PAGE sinn, ech weess et net.

Une voix.- Dat sinn d'PAGen.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Gutt, an déi Kommissioun soll och d'Commission d'Aménagement sinn, fir déi...

Une voix.- Jo.

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Ok, gutt. Mä Dir sot, do soll een d'Délais prévus par la loi méi kuerz maachen. Et geet ebe just drëm, dass huet den Här Wolter jo och gesot, dass am Gesetz vum 1937 mol sollen d'Délaien fixéiert ginn. Dat ass jo dat, wat wichtig ass. Haut kann de Schafferot dat einfach leie loossen, en huet keng kontrahent Délaien.

Also mir musse mol versichen déi Délaien iwwert d'Gesetz anzeféieren. Datt se da musse méiglechst kuerz sinn, do sinn ech d'accord domat; si sinn ze laang. Also mam Objektiv sinn ech d'accord, mä mat deem, wat proposéiert gëtt, kënnen mer net d'accord sinn.

Dat nämlecht ass bei där nächster Motioun. Do schwätzt Dir vun engem Baulückenkadaster, ech weess net ob dat néideg ass, fir sou een ze maachen, mä wat mer jo gären hätten, dass ass, dass am Kader vun der Reform vum Bail-à-loyer-Gesetz am Fong eng Obligation kënnt, fir ze soen: „Do ass en Haus wat besat ass, do ass en Haus wat eidel ass“, an dass och do ka gesot ginn - bon dass missten d'Gemengen haut zwar scho wëssen -: „Do ass eng Bauplazz, do läit all Infrastruktur, mä et ass nach net drop gebaut“; ech mengen dass hunn d'Gemenge schonn an dem PAG, an et ass net néideg e Baulückenkadaster ze maachen.

An da frot Dir en Impôt foncier „plus élevé“ fir „maisons à l'abandon“. Ech hu gemengt dee gestaffelten Impôt foncier, dee wier och fir d'Bauterrainen. An der Motioun vun der Majoritéit do gëtt dat méi vaste traitéiert. Ech mengen dass wär och dee beschte Wee, dass ee sech net beschränkt op Haiser déi eidel sinn, mä dass een och d'Bauterrainen, déi einfach brooch leie bliewen, besteiert.

(Interruption)

D'Motioun Nummer 9. Ech mengen dass wär eng Verschlechterung, fir ze soen, de Prêt soll op 1% gesat ginn. Mir hunn haut schonn en Taux vun 0% fir Leit déi ganz weínege verdéngen; déi kréien haut schonn iwwert d'Zënsbähëllefle en Taux vun 0%, fir zrëck ze bezuelen. Dat heescht mir si scho méi wäit wéi Dir et gären hätt.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Anerer sinn driwwer!

M. Fernand Boden, Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement.- Anerer sinn driwwer, mä Dir wëllt jo awer net ee wéi deen anere behandeln, dass een, deen 130.000 Frang de Mount verdéngt an een, deen der 50.000 de Mount verdéngt, dass déi sollen déiselwecht Zënsverbëlleegung kréien. Ech mengen och net, dass dat dee richtege Wee wär. Do muss awer eng Staffelung sinn no der Familljekompositioun an dem Akommes, an ech mengen ouni dat géif et net goen; also déi kënnen mer och net unhuelen.

D'Motioun Nummer 10, wéi gesot, do hunn ech eng ganz Rei vu Sym-

pathien dofir, ech muss awer soen, ech weess net ob dat Instrument, sou wéi et virgeschloen ass, dat richtegt wär. Also ech mengen, fir d'éischt soll een emol de Groupe de travail schaffe loossen, an dann eventuell eng Etüd vun engem Expär maache loossen, wou ech d'accord domat sinn, datt mer den Objektiv dovunner musse fäerdeg bréngen, d'Bauterrainen zu rai-sonnabele Präisser op de Maart ze kréien.

An eng Rei vun Instrumenter si jo hei ugeschwat ginn, a mir musse kucken, fir déi beschten Instrumen-ter duerchzesetzen, an datt mer dat do musse mam SYVICOL ze-summen duerchdiskutéieren, do-zou sinn ech gär bereet an dat ass och virgesinn, an duerno da vläicht kucken, fir eng Etüd vun engem auslänneschen Expert ze maa-chen.

Voilà, ech mengen ech hätt elo d'Motiounen alleguerten duerchge-holl, ech soen lech wéi gesot nach eng Kéier merci fir déi konstruktiv Diskussiounen.

Une voix. - D'Resolutioun.

M. Fernand Boden, *Ministre des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement*.- Jo, d'Resolu-tioun, domadder huet d'Regierung net vill ze doen.

Ech wëll just drop opmierksam maachen, datt déi bestehend stei-erlech Moossnamen zäitlech be-grenzt si fir dräi Joer: 2002, 2003 an 2004. A wann ee gären, och där nächster Regierung, e raisonnabe-le Timing léisst, fir ze examinéieren, huet et eppes bruecht oder huet et näischt bruecht, da misst een op d'mannst vun 2004 op 2005 goen. Also dat ass just eng Suggestioun déi ech wëll maachen. Merci.

M. le Président.- Dir Dam-men an Dir Hären, mir kommen dann elo zur Ofstëmmung iwwert d'Motiounen.

Motion 1

Mir komme fir d'éischt un d'Mo-tioun 1.

Vote

Wien ass derfir?

(Interruption)

Den Här Di Bartolomeo freet d'Wuert.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).- Här President, just ee Wuert zu der Motioun 1. Et ass ef-fektiv richteg, dass eng Rei vu po-sitive Punkten dran enthalte sinn. Mir kënnen allerdéngs net fir déi heite Motioun stëmmen. Mir mus-sen eis dobäi enthalen, well och d'Reform vun Mietgesetz dra ge-paakt ginn ass a well d'Majoritéit op deem Punkt de Forcing wollt maache fir eng Rei vu Verschlech-terungen dran ze setzen, wou mir der Meenung waren, dass een zu-mindest een Débat de fond heiriw-wer misst féieren ier ee sech op esou Moossname festleet. Mir hät-te léiwer den Avant-projet oder de Projet de loi virleie gehat.

Ech wëll just zum Ofschloss vun der Diskussioun iwwert d'Motioune soen, dass mer an der Kommissioun d'Gefill haten, dass konstruk-tiv diskutéiert gi géif, an dass deen ee Versteesdemech fir d'Virschléi vun deem aneren hätt an och be-reet wär sech op deen aneren zou-zebewegen. Mir sinn allerdéngs haut vun der Regierung eppes Bessere beléiert ginn an eng Rei vu Virschléi, déi an eise Motiounen zrëckbehale gi sinn, sinn duerch e kloert Jo vun der Regierung ofge-lehnt ginn, esou dass ech d'Im-pressioun hunn dass d'Chamber vill méi diskussiounsfreedeg a vill méi bereet ass sech an engem komplexen Dossier ze bewege wéi d'Regierung dat ass.

M. le Président.- Den Här Henckes freet nach d'Wuert.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Här President, ech menge

mir kënnen déi Motioun vun de Ma-joritéitsparteien net stëmmen wéinst deenen Donnéeën, déi um Plan fis-cal virgesi sinn, wéinst der Erhéi-jung um Impôt foncier op de Bau-terrainen a well mer och kee Ver-trauen an d'Regierung hunn,...

(Brouhaha général)

...datt se déi Donnéeën, déi se hei virgeschriwwen huet, esou rea-liséiert wéi mir se mengen. Et ass och fir ze weisen datt, wann d'Re-gierung den Dialog net mat der Opposition sicht, mir en och net mat der Regierung brauchen ze si-chen.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- Da stëmmen mer also elo of.

Vote

Déi fir d'Motioun 1 sinn, si gebie-den d'Hand an d'Luucht ze hie-wen.

(Interruption)

De Vote électronique ass ver-laangt.

Vote

Déi dofir si stëmmen mat Jo, déi der-géint si mat Neen oder si enthalte sech.

D'Motioun 1 ass ugeholl mat 35 Jo-, 6 Nee-Stëmmen an 18 Absten-tiounen.

Ont voté oui: MM. Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers (par M. Jean-Marie Halsdorf), Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Ady Jung), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen (par M. Lucien Clement), Lucien Weiler (par M. Nico Loes) et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Hel-minger (par Mme Simone Beissel), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Xavier Bettel), Mme Maggy Nagel (par M. John Schummer), MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach;

M. Aly Jaerling.

Ont voté non: MM. Jean Colombe-ra, Gast Gibéryen, Fernand Grei-sen (par M. Jacques-Yves Henckes), Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Meh-len.

Se sont abstenus: MM. Jean Assel-born (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Alex Bodry);

MM. François Bausch, Robert Gar-cia, Camille Gira, Jean Huss (par M. François Bausch) et Mme Renée Wagener (par M. Camille Gira).

Motion 2

Da komme mer zur Motioun 2.

Vote

Déi dofir si stëmmen mat Jo, déi der-géint si mat Neen oder si enthalte sech.

D'Motioun 2 ass verworf mat 34 Nee- a 25 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Jean Asselborn (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Alex Bodry);

MM. Jean Colombera, Gast Gibéryen, Fernand Greisen (par M. Aly Jaerling), Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Robert Gar-cia, Camille Gira, Jean Huss (par M. Robert Garcia) et Mme Renée Wagener (par M. Camille Gira).

Ont voté non: MM. Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers (par M. Laurent Mosar), Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Ady Jung), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen (par M. Norbert Hauptert), Lucien Weiler (par M. Nico Loes) et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Hel-minger (par M. Niki Bettendorf), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Gusty Graas), Mme Maggy Nagel (par M. John Schummer), MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach.

Motion 3

Da komme mer zur Motioun 3.

Vote

Déi dofir si stëmmen mat Jo, déi der-géint si mat Neen oder si enthalte sech.

D'Motioun 3 ass verworf mat 33 Nee-, 17 Jo-Stëmmen a 7 Absten-tiounen.

Ont voté oui: MM. Jean Asselborn (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Alex Bodry);

MM. François Bausch, Robert Gar-cia, Camille Gira et Jean Huss (par M. Robert Garcia).

Ont voté non: MM. Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers (par M. Jean-Marie Halsdorf), Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Lau-rent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Ady Jung), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen (par M. Norbert Hauptert), Lucien Weiler (par M. Nico Loes) et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Hel-minger (par M. Jeannot Belling), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Xavier Bettel), Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach.

Se sont abstenus: MM. Jean Co-lombera, Gast Gibéryen, Fernand Greisen (par M. Aly Jaerling), Jac-ques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Meh-len.

Motion 4

Da komme mer zur Motioun 4.

Vote

Déi dofir si stëmmen mat Jo, déi der-géint si mat Neen oder si enthalte sech.

D'Motioun 4 ass verworf mat 34 Nee- a 25 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Jean Asselborn (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Alex Bodry);

MM. Jean Colombera, Gast Gibéryen, Fernand Greisen (par M.

Aly Jaerling), Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Robert Gar-cia, Camille Gira, Jean Huss (par M. Robert Garcia) et Mme Renée Wagener (par M. Camille Gira).

Ont voté non: MM. Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers (par M. Marco Schank), Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Jean-Marie Halsdorf), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen (par M. Ady Jung), Lucien Weiler (par M. Lucien Cle-ment) et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Hel-minger (par M. Xavier Bettel), Alex-andre Krieps, Claude Meisch (par M. Gusty Graas), Mme Maggy Na-gel (par Mme Simone Beissel), MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach.

Motion 5

Da komme mer zur Motioun 5.

Vote

Déi dofir si stëmmen mat Jo, déi der-géint si mat Neen oder si enthalte sech.

D'Motioun 5 ass verworf mat 34 Nee- a 25 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Jean Asselborn (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Alex Bodry);

MM. Jean Colombera, Gast Gibéryen, Fernand Greisen (par M. Aly Jaerling), Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Robert Gar-cia, Camille Gira, Jean Huss (par M. François Bausch) et Mme Renée Wagener (par M. Camille Gira).

Ont voté non: MM. Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers (par M. Jean-Marie Halsdorf), Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Lau-rent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Ady Jung), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen (par M. Laurent Mosar), Lucien Weiler (M. Lucien Clement) et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Hel-minger (par M. Jeannot Belling), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par Mme Simone Beissel), Mme Maggy Nagel (par M. Xavier Bet-tel), MM. Jean-Paul Rippinger, Mar-co Schroell, John Schummer et Théo Stendebach.

Motion 6

Da komme mer zur Motioun 6.

Vote

Déi dofir si stëmmen mat Jo, déi der-géint si mat Neen oder si enthalte sech.

D'Motioun 6 ass verworf mat 33 Nee-, 17 Jo-Stëmmen a 7 Absten-tiounen.

Ont voté oui: MM. Jean Asselborn (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer et Georges Wohlfart;

MM. François Bausch, Robert Gar-cia, Camille Gira, Jean Huss (par

M. François Bausch) et Mme Renée Wagener (par M. Camille Gira).

Ont voté non: MM. Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers (par M. Laurent Mosar), Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Ady Jung), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Lucien Weiler (par M. Nico Loes) et Clau-de Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Betten-dorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Hel-minger (par Mme Simone Beissel), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Xavier Bettel), Mme Maggy Nagel (par M. Gusty Graas), MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach.

Se sont abstenus: MM. Jean Co-lombera, Gast Gibéryen, Fernand Greisen (par M. Aly Jaerling), Jac-ques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Meh-len.

Motion 7

Da komme mir zur Motioun 7.

Vote

Déi dofir si stëmmen mat Jo, déi der-géint si mat Neen oder si enthalte sech.

D'Motioun 7 ass verworf mat 33 Nee-, 5 Jo-Stëmmen an 18 Absten-tiounen.

Ont voté oui: MM. Jean Colombe-ra, Gast Gibéryen, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Meh-len.

Ont voté non: MM. Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers (par M. Laurent Mosar), Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Ady Jung), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Lucien Weiler (par M. Nico Loes) et Clau-de Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Betten-dorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Hel-minger (par M. Jeannot Belling), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par Mme Simone Beissel), Mme Maggy Nagel (par M. John Schum-mer), MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach.

Se sont abstenus: MM. Jean Assel-born (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Alex Bodry);

MM. François Bausch, Robert Gar-cia, Camille Gira, Jean Huss (par M. François Bausch) et Mme Renée Wagener (par M. Robert Garcia).

Motion 8

Da komme mer zur Motioun 8.

Vote

Déi dofir si stëmmen mat Jo, déi der-géint si mat Neen oder si enthalte sech.

D'Motioun ass 8 verworf mat 34 Nee-, 12 Jo-Stëmmen an 13 Abs-tentiounen.

Ont voté oui: MM. Jean Colombe-ra, Gast Gibéryen, Fernand Grei-sen (par M. Aly Jaerling), Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Robert Gar-cia, Camille Gira, Jean Huss (par M. François Bausch) et Mme Renée Wagener (par M. Robert Garcia).

Ont voté non: MM. Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers (par M. Jean-Marie Halsdorf), Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Ady Jung), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen (par M. Lucien Clement), Lucien Weiler (par M. Nico Loes) et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helming (par M. Jeannot Belling), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par Mme Simone Beissel), Mme Maggy Nagel (par M. Gusty Graas), MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach.

Se sont abstenus: MM. Jean Asselborn (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Jeannot Krecké).

Motion 9

Mir kommen elo un d'Motioun 9.

Vote

Déi dofir si stëmme mat Jo, déi dergéint si mat Neen oder si enthale sech.

D'Motioun 9 ass verworf mat 34 Nee-, 6 Jo-Stëmmen an 19 Absten-tiounen.

Ont voté oui: MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen, Fernand Greisen (par M. Aly Jaerling), Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Ont voté non: MM. Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers (par M. Marco Schank), Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Ady Jung), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen (par M. Lucien Clement), Lucien Weiler (par M. Nico Loes) et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helming (par M. Jeannot Belling), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Xavier Bettel), Mme Maggy Nagel (par M. John Schummer), MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach.

Se sont abstenus: MM. Jean Asselborn (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Jeannot Krecké);

M. Aly Jaerling;

MM. François Bausch, Robert Garcia, Camille Gira, Jean Huss (par M. Robert Garcia) et Mme Renée Wagener (par M. François Bausch).

Motion 10

Mir stëmmen elo iwwert d'Motioun 10 of.

Vote

Déi dofir si stëmme mat Jo, déi dergéint si mat Neen oder si enthale sech.

D'Motioun 10 ass verworf mat 34 Nee-, 18 Jo-Stëmmen a 6 Absten-tiounen.

Ont voté oui: MM. Jean Asselborn (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Jeannot Krecké);

MM. François Bausch, Robert Garcia, Camille Gira, Jean Huss (par M. Robert Garcia) et Mme Renée Wagener (par M. François Bausch).

Ont voté non: MM. Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Ady Jung), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen (par M. Lucien Clement), Lucien Weiler (par M. Laurent Mosar) et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helming (par M. Xavier Bettel), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par Mme Simone Beissel), Mme Maggy Nagel (par M. John Schummer), MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach;

M. Robert Mehlen.

Se sont abstenus: MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen, Fernand Greisen (par M. Aly Jaerling), Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling et Jean-Pierre Koepp.

Dann hu mer hei nach d'Resolu-tioun.

Résolution 1

Kënne mer do par main levée of-stëmmen?

(Négation)

Jo, den Här Clement.

M. Lucien Clement (CSV).- Wann den Auteur vun der Resolu-tioun d'accord wier fir 2005 dran ze setzen, dat gëtt och méi ee kohärente Bilan, well déi fiskalesch Moossnamen dann och oflafen, da wiere mer bereet déi Resolutioun do ze stëmmen.

M. le Président.- Jo, den Här Krecké.

M. Jeannot Krecké (LSAP).- Beim beschte Wëlle kann ech net verstoe wéi Der da wëllt no 2005 eppes maachen. Maacht et 2004. Dir wësst jo dass Der dat am Viraus musst stëmme loossen dann. Soss ass et ze spéit.

(Interruptions)

Duerfir, mir bleiwe bei deem wat mer hei gesot hunn.

M. le Président.- Den Här Rippinger freet och nach d'Wuert.

M. Jean-Paul Rippinger (DP).- Jo. Ech, Här President, ...

(Brouhaha général et coups de cloche de la Présidence)

Ech gesinn also bei der Opposi-tioun...

(Brouhaha général)

M. le Président.- Ma loosst dach den Här Rippinger schwätzen!

(Coups de cloche de la Présidence)

Une voix.- Mer sinn opge-reegt!

M. Jean-Paul Rippinger (DP).- Ech gesi bei der Opposi-tioun keng Kompromëssbereet-schaft. Här President, ech froe mech allerdéngs...

(Interruption)

...wéi een dat heiten, aus prakte-sche Grënn ebe just, wëllt maachen, e Bilan ze zéien an der Chamber ouni dass iwwerhaapt d'Regierung an déi zoustänneg Mi-nistèren Donnéeë gi fir et ze maachen.

(Interruption)

Aneschters ass et jo net méiglech.

Une voix.- Wéi solle se eis dat da refuséieren, wa mer et nofroen?

M. Jean-Paul Rippinger (DP).- Ech hunn net gesot dass se eis se refuséieren.

(Brouhaha général et coups de cloche de la Présidence)

Ech hunn net gesot datt se et re-fuséieren. Ech hu just nëmme ge-sot dass dat heite just e fromme Wonsch ass vun lech an net méi.

(Interruptions diverses et coups de cloche de la Présidence)

M. le Président.- Also ech mengen de Rimm läit elo rof! Mer solle kucken dass mer elo hei zum Schluss kommen.

Une voix.- Si hunn Angscht vi-run hirem Fiasko!

M. Jeannot Krecké (LSAP).- Här President, ech ka wierklech net verstoe wéi een heimat net kann d'accord sinn, fir dass wann een déi Mesurë wëllt weider féieren, da muss ee se Enn 2004...

(Interruptions)

...weider féieren, gegebenenfalls beim Budget.

Wann een dat also op 2005 verleet, weess ech net, wann een et net rétroaktiv mécht, wéi een dat do kënnt weider féieren.

(Interruption)

Wann een also festgestallt huet dass d'Mesurë gutt wieren, muss een et 2004 maachen an net 2005!

Une voix.- Très juste!

M. le Président.- Da stëmme mer elo of an da gesi mer.

(Interruptions diverses)

Vote

Déi dofir si stëmme mat Jo, déi dergéint si mat Neen oder si enthale sech.

Une voix.- Et ass just d'Guillo-tine hei!

(Interruptions diverses)

M. le Président.- D'Resolu-tioun ass verworf mat 33 Nee- a 25 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Jean Asselborn (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M.

Sommaire des séances publiques	
Débat de consultation sur la police	pages 462-474
Ordre du jour	page 474
Communications	page 475
Ordre du jour	page 475
Heure d'actualité sur la situation en Irak	pages 475-478
Heure de questions au Gouvernement:	
- Question N°292 du 18 mars 2003 de Monsieur le Député Aly Jaerling concernant une fusion envisagée entre Mecan-ARBED Dommeldange et Paul Wurth S.A., adressée au Ministre de l'Eco-nomie	page 478
- Question N°288 du 18 mars 2003 de Monsieur le Député Lucien Lux concernant la mise en place et le fonctionnement d'une struc-ture de concertation tripartite pour la lutte contre le stress et le mobbing, adressée au Ministre du Travail et de l'Emploi	pages 478-479
- Question N°289 du 18 mars 2003 de Monsieur le Député Aly Jaerling concernant la préretraite ajustement Arcelor et la préretrai-te solidarité, adressée au Ministre du Travail et de l'Emploi	page 479
- Question N°275 du 17 mars 2003 de Monsieur le Député Niki Bettendorf au sujet des plans d'aménagement particuliers, adres-sée au Ministre de l'Intérieur	page 480
- Question N°287 du 14 mars 2003 de Monsieur le Député Serge Urbany au sujet de la Convention européenne, adressée au Pre-mier Ministre	page 480
- Question N°277 du 17 mars 2003 de Monsieur le Député Alex Bodry au sujet de la sécurité au Centre pénitentiaire de Schras-sig, adressée au Ministre de la Justice	et
- Question urgente N°2095 de M. Alex Bodry relative à la sécurité au Centre pénitentiaire de Schrassig	pages 480-482
- Question N°280 du 17 mars 2003 de Monsieur le Député Laurent Mosar au sujet de la sécurité au Centre pénitentiaire de Schras-sig, adressée au Ministre de la Justice	pages 481-482
- Question N°281 du 18 mars 2003 de Monsieur le Député Jac-ques-Yves Henckes concernant l'évasion de deux détenus du Centre pénitentiaire de Schrassig et les dysfonctionnements con-statés, adressée au Ministre de la Justice	pages 481-482
- Question N°282 du 18 mars 2003 de Monsieur le Député Jean Colombero concernant la concentration de polluants à Schiffflan-ge, adressée au Ministre de la Santé et au Secrétaire d'Etat à l'En-vironnement	page 482
- Question N°286 du 17 mars 2003 de Monsieur le Député Geor-ges Wohlfart au sujet du lycée prévu pour le canton de Clervaux, adressée au Ministre de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports	pages 482-483
- Question N°290 du 18 mars 2003 de Monsieur le Député Mars Di Bartolomeo concernant les suites dans le projet de construction du Centre national de rééducation fonctionnelle et de réadaptati-on, adressée au Ministre de la Santé	page 483
- Question N°291 du 18 mars 2003 de Madame la Députée Renée Wagener au sujet de l'observatoire de la participation politique des femmes, adressée au Ministre de la Promotion féminine	page 483
- Question N°293 du 18 mars 2003 de Monsieur le Député Robert Mehlen concernant les demandes d'agrément de semences génétiquement modifiées, adressée au Ministre de la Santé	pages 483-484
Question urgente N°2094 de M. Jean Colombero relative aux con-seils généraux de sécurité du Ministère des Affaires étrangères aux voyageurs au Proche-Orient	
5030 - Projet de loi relative à l'assurance obligatoire de la res-ponsabilité civile en matière de véhicules automoteurs	pages 479-480
5015 - Projet de loi relatif à la participation du Grand-Duché de Luxembourg à la 5ième augmentation du capital de la Banque de Développement du Conseil de l'Europe	pages 484-486
Débat d'orientation "Les négociations de la commission europée-ne dans le cadre de l'OMC relatives à la libéralisation des servi-ces AGCS et leurs conséquences"	pages 487-498
4821 - Débat d'orientation sur la politique du logement du Gou-vernement	pages 499-516

Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Jeannot Krecké);

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen, Fernand Greisen (par M. Aly Jaerling), Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Robert Garcia, Camille Gira, Jean Huss (par M. Robert Garcia) et Mme Renée Wagener (par M. François Bausch).

Ont voté non: MM. Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers (par M. Marco Schank), Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par M. Ady

Jung), Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen (par M. Norbert Hauptert) et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helming (par Mme Simone Beissel), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Gusty Graas), Mme Maggy Nagel (par M. Théo Stendebach), MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach.

Domat wiere mer um Enn vun der Sitzung ukomm. Déi nächst Sitzung ass mar de Mueren a fänkt um néng Auer un.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 19.24 heures)

Chambre des Députés

Compte rendu officiel

Supplément commun aux quotidiens:

Luxemburger Wort, Tageblatt, Lëtzebuerger Journal, Zeitung vum Lëtzebuerger Vollek

Contenu rédactionnel:

Service du compte rendu de la Chambre des Députés
Service des relations publiques de la Chambre des Députés

Conception, saisie de texte et mise en page:

Polygraphic SA, Luxembourg

Concept et coordination générale:

media brain, agence en communication, Luxembourg